Izdevējs: Augstākā Padome
Veids: likums
Pieņemts: 01.06.1993.
Stājas spēkā: 01.09.1993.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 48, 09.07.1993.; Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 26/27, 05.07.1993.

Attēlotā redakcija: 01.03.2026. - 31.12.2026.

Grozījumi:

17.06.1996. likums / LV, 111, 02.07.1996. / Stājas spēkā 01.07.1996.
Satversmes tiesas 04.06.2002. spriedums / LV, 84, 05.06.2002. / Stājas spēkā 04.06.2002.
24.10.2002. likums / LV, 165, 13.11.2002.; Ziņotājs, 23, 12.12.2002. / Stājas spēkā 01.01.2003.
12.06.2003. likums / LV, 91, 18.06.2003.; Ziņotājs, 14, 24.07.2003. / Stājas spēkā 02.07.2003.
28.10.2004. likums / LV, 180, 12.11.2004.; Ziņotājs, 23, 09.12.2004. / Stājas spēkā 26.11.2004.
20.12.2007. likums / LV, 4, 09.01.2008.; Ziņotājs, 3, 14.02.2008. / Stājas spēkā 23.01.2008.
18.12.2008. likums / LV, 202, 30.12.2008.; Ziņotājs, 3, 12.02.2009. / Stājas spēkā 13.01.2009.
28.10.2010. likums / LV, 183, 17.11.2010. / Stājas spēkā 01.02.2011.
17.01.2013. likums / LV, 21, 30.01.2013. / Stājas spēkā 01.07.2013.
23.05.2013. likums / LV, 112, 12.06.2013. / Stājas spēkā 01.11.2013.
08.05.2014. likums / LV, 98, 22.05.2014. / Stājas spēkā 01.07.2014.
30.10.2014. likums / LV, 228, 15.11.2014. / Stājas spēkā 01.01.2015.
26.11.2015. likums / LV, 245, 15.12.2015. / Stājas spēkā 29.12.2015.
09.11.2017. likums / LV, 231, 22.11.2017. / Stājas spēkā 23.11.2017.
08.03.2018. likums / LV, 57, 20.03.2018. / Stājas spēkā 21.03.2018.
01.11.2018. likums / LV, 220, 07.11.2018. / Stājas spēkā 01.01.2019.
01.11.2018. likums / LV, 225, 14.11.2018. / Stājas spēkā 01.01.2019.
14.11.2019. likums / LV, 240, 28.11.2019. / Stājas spēkā 12.12.2019.
15.06.2021. likums / LV, 121B, 28.06.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
06.07.2021. likums / LV, 139, 22.07.2021. / Stājas spēkā 05.08.2021.
14.10.2021. likums / LV, 207, 26.10.2021. / Stājas spēkā 09.11.2021.
07.09.2023. likums / LV, 178, 14.09.2023. / Stājas spēkā 01.10.2023.
09.11.2023. likums / LV, 14A, 19.01.2024. / Stājas spēkā 01.07.2024.
15.02.2024. likums / LV, 38, 22.02.2024. / Stājas spēkā 23.02.2024.
21.03.2024. likums / LV, 67, 05.04.2024. / Stājas spēkā 01.01.2025.
18.12.2025. likums / LV, 2, 06.01.2026. / Stājas spēkā 01.03.2026.

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS

Notariāta likums

(Likuma nosaukums 17.06.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.1996.)

A sadaļa
Vispārīgie noteikumi

(Sadaļa izveidota ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

I nodaļa
Zvērinātu notāru darbības vispārīgie noteikumi

(Nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

1. Notariālās lietas tiesu iestāžu uzraudzībā uzdots pārzināt zvērinātiem notāriem šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Šis likums regulē zvērinātu notāru profesionālo un korporatīvo darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

2. Zvērināti notāri ir tiesu sistēmai piederīgas personas, kuras pastāv pie apgabaltiesām un pilda viņiem likumā noteiktos pienākumus.

3. Amata darbībā zvērināti notāri pielīdzināti valsts amatpersonām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

4. Zvērinātus notārus amatā ieceļ uz mūžu, un šajā amatā viņi var būt līdz septiņdesmit gadu vecumam.

5. Zvērināts notārs amata darbībā pakļauts vienīgi likumam un pilda savus pienākumus kā neatkarīgs, neitrāls fizisko un juridisko personu civilo tiesību un likumisko interešu nodrošinātājs.

5.[1] Valsts un pašvaldību institūcijām, tiesām, prokuroriem un pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm jāgarantē zvērinātu notāru neatkarība amata pienākumu pildīšanā.

Fiziskajām un juridiskajām personām, kā arī amatpersonām aizliegts iejaukties zvērinātu notāru profesionālajā darbībā, ietekmēt un iespaidot viņus.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

6. *(Izslēgts ar 12.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 02.07.2003.)*

6.[1] Ministru kabinets, izvērtējis notariālo pakalpojumu pieejamību, pārmaiņas tiesu iekārtā, iedzīvotāju skaitā, attiecīgās apdzīvotās vietas saimnieciskajā dzīvē, notariālo lietu piekritībā un notāru vecuma struktūrā, kā arī ņemot vērā Latvijas Zvērinātu notāru padomes viedokli, nosaka zvērinātu notāru amata vietas, izveido jaunas vai likvidē esošās amata vietas.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 36. punktu)

7. *(Izslēgts ar 12.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 02.07.2003.)*

8. Zvērinātus notārus ieceļ, atceļ, pārceļ, atbrīvo no amata, kā arī to sarakstu ved tieslietu ministrs.

Tieslietu ministrs var pārcelt zvērinātu notāru uz citu tiesas apgabalu, informējot par to Latvijas Zvērinātu notāru padomi un attiecīgās tiesas.

Zvērināts notārs var izbeigt savu amata darbību pēc paša ierosmes, par to paziņojot tieslietu ministram, kas izdod rīkojumu par notāra atbrīvošanu no amata.

(12.06.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.07.2003.)

9. Par zvērinātiem notāriem var būt personas, kas:

1) ir Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi;

2) sasniegušas divdesmit piecu gadu vecumu;

3) atbilst šādiem izglītības kritērijiem:

a) pēc akreditētas studiju programmas apguves augstskolā ieguvušas otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību tiesību zinātnē un jurista kvalifikāciju,

b) ieguvušas maģistra grādu tiesību zinātnē;

4) prot valsts valodu;

5) ieguvušas darba pieredzi, strādājot kādā no šādiem amatiem:

a) vismaz divus gadus — zvērināta notāra palīga amatā,

b) vismaz trīs gadus — tiesneša amatā,

c) vismaz piecus gadus — zvērināta advokāta amatā, zvērināta tiesu izpildītāja amatā, tiesneša palīga amatā, zvērināta advokāta palīga amatā, bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka vai bāriņtiesas locekļa amatā, kuru pienākumi pielīdzināmi notariālo darbību izpildei,

d) vismaz septiņus gadus — citā juridiskās specialitātes amatā;

6) pierādījušas savas zināšanas un spējas zvērinātu notāru eksāmenā.

(Otrā daļa izslēgta ar 28.10.2004. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Satversmes tiesas 04.06.2002. spriedumu, 24.10.2002., 28.10.2004., 20.12.2007. un 26.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

10. Par zvērinātiem notāriem nedrīkst būt personas:

1) kuras neatbilst šā likuma 9.panta prasībām;

2) kuras tiesa atzinusi par maksātnespējīgiem parādniekiem;

3) kuras kriminālprocesā par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu atzītas par aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem;

4) pret kurām kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz nereabilitējoša pamata;

5) kuras sodītas par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

6) kurām ar tiesas spriedumu kriminālprocesā atņemtas tiesības ieņemt zvērināta notāra amatu;

7) kuras agrāk izdarījušas tīšu noziedzīgu nodarījumu, bet no soda izciešanas atbrīvotas;

8) kuras, pamatojoties uz lēmumu disciplinārlietā, izslēgtas no zvērinātu advokātu vai viņu palīgu skaita, atlaistas no prokurora amata vai atceltas no zvērināta tiesu izpildītāja, viņa palīga amata, zvērināta notāra, viņa palīga amata vai tiesneša amata, kamēr nav pagājuši pieci gadi no brīža, kad lēmums disciplinārlietā stājās spēkā;

9) pār kurām nodibināta aizgādnība;

10) kuras darbojas par zvērinātu advokātu vai viņa palīgu un zvērinātu tiesu izpildītāju vai viņa palīgu.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

11. *(Izslēgts ar 12.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 02.07.2003.)*

11.[1] Ja zvērināta notāra amata vieta ir vakanta, tieslietu ministrs uzaicina praktizējošos zvērinātus notārus divu nedēļu laikā pieteikties uz šo amata vietu.

Ja uz vienu amata vietu pretendē vairāki zvērināti notāri, priekšrocības tikt pārceltam ir tam zvērinātam notāram, kuram ir ilgāka prakse amatā un kuram pēdējo divu prakses gadu laikā nav piemērots disciplinārsods. Ja vairāki zvērināti notāri atbilst šiem kritērijiem, Latvijas Zvērinātu notāru padome dod motivētu atzinumu par pieņemamāko kandidātu.

Ja šādu pretendentu nav, tieslietu ministrs publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" uzaicinājumu personām, kas nokārtojušas zvērināta notāra eksāmenu, mēneša laikā pieteikties uz vakanto notāra vietu.

(Ceturtā daļa izslēgta ar 01.11.2018. likumu).

Izvēloties atbilstošāko zvērināta notāra amata pretendentu (turpmāk — pretendents), ņem vērā zvērināta notāra eksāmenā iegūto vērtējumu un Latvijas Zvērinātu notāru padomes pamatoto atzinumu. Ja uz vienu amata vietu pretendē vairāki kandidāti, kuri zvērināta notāra eksāmenā ieguvuši vienādu vērtējumu, priekšrocības tikt apstiprinātam amatā ir zvērināta notāra palīgam.

Ja vakanto zvērināta notāra amata vietu nav iespējams aizpildīt norādītajā veidā, tieslietu ministrs oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" izsludina zvērinātu notāru eksāmenu.

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 23.05.2013. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

11.[2] Persona, kura vēlas kļūt par zvērinātu notāru:

1) iesniedz Latvijas Zvērinātu notāru padomei iesniegumu un dokumentus, kas apliecina tās atbilstību šā likuma 9.panta prasībām un to, ka personas uzņemšanai zvērinātu notāru skaitā nav neviena no šā likuma 10.panta 2. — 9.punktā minētajiem šķēršļiem;

2) Latvijas Zvērinātu notāru padomei uzrāda atsauksmes par savu profesionālo darbību un morālajām īpašībām.

Uz vakanto zvērināta notāra amata vietu nevar pieteikties pretendents, kurš ieguvis parādnieka statusu saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumu.

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

11.[3] Ja pieteikumu uz zvērināta notāra amata vietu iesniegusi persona, kuras nodarbošanās nav savienojama ar notāra pienākumiem, šai personai ir atļauts zvērēt un tā iekļaujama zvērinātu notāru sarakstā tikai pēc tam, kad izbeigusi minēto nodarbošanos.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 02.07.2003.)

11.[4] *(Izslēgts ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)*

12. Latvijas Zvērinātu notāru padome iesniedz tieslietu ministram dokumentus par pretendentu un Latvijas Zvērinātu notāru padomes lēmumu par ieteikumu viņu uzņemt zvērinātu notāru skaitā.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

13. Ja tieslietu ministra rīkojumā par zvērināta notāra iecelšanu amatā vai pārcelšanu nav noteikts citādi, zvērināts notārs sāk pildīt amata pienākumus mēneša laikā no dienas, kad izdots rīkojums par iecelšanu amatā vai pārcelšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

14. Zvērināts notārs iekļaujams zvērinātu notāru sarakstā un var sākt pildīt amata pienākumus tikai pēc tam, kad viņš apdrošinājis profesionālās darbības rezultātā iespējamā zaudējuma risku (24.—32. pants) un devis Augstākās Tiesas priekšsēdētājam šādu zvērestu:

"Es zvēru būt uzticīgs Latvijas valstij, godprātīgi un pēc labākās apziņas un pārliecības pildīt valsts likumus, izturēties ar cieņu pret tiesām un valsts varu, ievērot uzraudzības iestāžu un to amatpersonu norādījumus un rīkojumus, godīgi pildīt zvērināta notāra pienākumus, sargāt personu tiesiskās intereses, man uzticētās lietas un vērtības un neizpaust amata noslēpumus, apzinoties, ka man par savu darbību jāatbild likuma priekšā."

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

15. Uz zvērinātiem notāriem attiecas likumā noteiktie attiecīgie valsts amatpersonas amatu savienošanas ierobežojumi, kā arī pienākumi.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

II nodaļa
Zvērinātu notāru eksāmeni un kvalifikācijas pārbaudes

(Nodaļa 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

16. Pretendentam, kurš atbilst šā likuma 9.panta 1., 2., 3., 4. un 5.punkta prasībām un uz kuru neattiecas šā likuma 10.panta 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. un 9.punktā noteiktie ierobežojumi, ir tiesības kārtot zvērinātu notāru eksāmenu (turpmāk — eksāmens).

17. Zvērināts notārs atbilstoši šā likuma prasībām kārto šādas zvērinātu notāru kvalifikācijas pārbaudes (turpmāk — kvalifikācijas pārbaude):

1) regulāro kvalifikācijas pārbaudi — ne retāk kā reizi piecos gados, skaitot no amatā iecelšanas dienas vai iepriekšējās regulārās kvalifikācijas pārbaudes;

2) ārkārtas kvalifikācijas pārbaudi — ja zvērinātam notāram divu gadu laikā no disciplinārsoda piemērošanas ir atkārtoti piemērots disciplinārsods.

Ņemot vērā zvērināta notāra pamatotu iesniegumu, tieslietu ministrs var pieņemt lēmumu par regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas termiņa pagarināšanu uz laiku līdz nākamajai regulārajai kvalifikācijas pārbaudei, bet ne ilgāk par sešiem mēnešiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

18. Eksāmenā un kvalifikācijas pārbaudē vērtē zvērināta notāra darbībā nepieciešamās teorētiskās zināšanas, tai skaitā par normatīvajiem aktiem, kā arī prasmi piemērot šīs zināšanas praksē, lai veiktu zvērināta notāra amata pienākumus, ieskaitot aktu sastādīšanu un zvērināta notāra lietvedības kārtošanu. Eksāmenā un ārkārtas kvalifikācijas pārbaudē vērtē arī pretendenta un zvērināta notāra sociālo kompetenci un sociālo intelektu.

19. Eksāmenu, regulāro kvalifikācijas pārbaudi un ārkārtas kvalifikācijas pārbaudi organizē un nodrošina Latvijas Zvērinātu notāru padome. Ārkārtas kvalifikācijas pārbaudi rīko un zvērināts notārs to kārto četru mēnešu laikā pēc atkārtotā disciplinārsoda piemērošanas.

Lēmumu par eksāmena un kvalifikācijas pārbaudes rīkošanu un norises dienu pieņem tieslietu ministrs pēc savas iniciatīvas vai pēc Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšlikuma.

(26.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

20. *(Pirmā daļa izslēgta ar 23.05.2013. likumu)*

Par eksāmena kārtošanu ir jāmaksā. Maksas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Eksāmena un kvalifikācijas pārbaudes kārtību, jomas, kurās tiek pārbaudītas pretendenta un zvērināta notāra zināšanas un prasmes, un to vērtēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

21. Eksāmena un kvalifikācijas pārbaudes jautājumus apstiprina tieslietu ministrs pēc Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšlikuma.

Pretendenta un zvērināta notāra zināšanas un prasmes pārbauda eksāmenu komisija. Eksāmenu komisijas sastāvu apstiprina tieslietu ministrs pēc savas iniciatīvas vai pēc Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšlikuma. Eksāmenu komisijas sastāvā iekļauj Tieslietu ministrijas pārstāvjus, tiesnešus, augstskolu akadēmiskā personāla pārstāvjus un zvērinātus notārus, kā arī personāla atlases speciālistu.

Personāla atlases speciālists vērtē pretendenta un zvērināta notāra sociālo kompetenci un sociālo intelektu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

22. Lēmumu par eksāmena vai kvalifikācijas pārbaudes rezultātiem pieņem eksāmenu komisija.

Eksāmenu komisijas lēmumu par eksāmena rezultātiem mēneša laikā no eksāmena kārtošanas dienas

pretendents var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu tieslietu ministram. Tieslietu ministra lēmumu pretendents mēneša laikā var pārsūdzēt administratīvajā rajona tiesā. Administratīvās rajona tiesas lēmums nav pārsūdzams.

Pretendents, kurš nenokārto eksāmenu, ir tiesīgs to kārtot atkārtoti ne agrāk kā pēc sešiem mēnešiem, skaitot no eksāmena kārtošanas dienas.

Pretendentam ir tiesības pieteikties uz zvērināta notāra amatu ne vēlāk kā triju gadu laikā pēc eksāmena nokārtošanas.

23. Eksāmenu komisijas lēmumu par kvalifikācijas pārbaudes rezultātiem iesniedz apstiprināšanai tieslietu ministram.

Zvērināts notārs, kurš kārtojis kvalifikācijas pārbaudi, divu nedēļu laikā pēc tās norises dienas var, iesniedzot pamatotu iesniegumu tieslietu ministram, informēt par kvalifikācijas pārbaudes laikā pieļautajiem tās kārtības pārkāpumiem, kas, pēc viņa ieskata, varēja ietekmēt atsevišķu vērtējumu vai vērtējumu kopumā.

Tieslietu ministrs eksāmenu komisijas lēmumu par kvalifikācijas pārbaudes rezultātiem apstiprina divu nedēļu laikā pēc šā panta otrajā daļā noteiktā iesnieguma iesniegšanas termiņa beigām. Eksāmenu komisijas lēmums stājas spēkā dienā, kad tieslietu ministrs to apstiprinājis.

Konstatējot kvalifikācijas pārbaudes kārtības pārkāpumus, tieslietu ministrs neapstiprina eksāmenu komisijas lēmumu, bet nekavējoties pieņem lēmumu par jaunas kvalifikācijas pārbaudes rīkošanu un norises dienu. Atkārtoti kvalifikācijas pārbaudi rīko ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par jaunas kvalifikācijas pārbaudes rīkošanu.

Zvērināts notārs, kurš nenokārto regulāro kvalifikācijas pārbaudi, kārto atkārtotu regulāro kvalifikācijas pārbaudi ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no regulārās kvalifikācijas pārbaudes rezultātu apstiprināšanas dienas, bet, ja šajā laikā tieslietu ministrs nepieņem lēmumu par regulārās kvalifikācijas pārbaudes rīkošanu, — nākamajā regulārās kvalifikācijas pārbaudes rīkošanas reizē.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

23.[1] Ja zvērināts notārs kopš eksāmena vai iepriekšējās regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas ir cēlis savu profesionālo vai akadēmisko kvalifikāciju, ieguvis attiecīgi nepieciešamo kredītpunktu skaitu par aktivitātēm zvērināta notāra profesionālās kvalifikācijas celšanai un par to ir saņemts pamatots Latvijas Zvērinātu notāru padomes atzinums, tieslietu ministrs var pilnīgi vai daļēji atbrīvot zvērinātu notāru no regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas.

Tieslietu ministra lēmuma par zvērināta notāra neatbrīvošanu vai daļēju atbrīvošanu no regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas pārsūdzēšana neaptur šā lēmuma izpildi līdz galīgā nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

Aktivitātes zvērināta notāra profesionālās kvalifikācijas celšanai, par ko piešķir kredītpunktus, kredītpunktu piešķiršanas kritērijus un kārtību, kā arī kredītpunktu skaitu, kas nepieciešams pilnīgai vai daļējai atbrīvošanai no regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas, un kārtību, kādā notiek pilnīga vai daļēja atbrīvošana no regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas, nosaka Ministru kabinets.

III nodaļa
Zvērinātu notāru darbības riska apdrošināšana

24. Zvērināta notāra profesionālās darbības rezultātā iespējamā zaudējuma risks ir obligāti apdrošināms.

Apdrošinājuma ņēmējs ir zvērināts notārs, kas slēdz individuālo profesionālās darbības riska (civiltiesiskās atbildības) apdrošināšanas līgumu, un Latvijas Zvērinātu notāru padome, kas slēdz apdrošināšanas līgumu par visu zvērinātu notāru profesionālās darbības riska apdrošināšanu (grupas apdrošināšanas līgumu).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

25. Zvērināta notāra profesionālās darbības rezultātā iespējamā zaudējuma riska apdrošināšana nodrošina prasījumus, kas var rasties sakarā ar viņa profesionālo darbību un viņa palīga darbību, aizvietojot zvērinātu notāru.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

26. Zvērinātam notāram apdrošināšanas līgums jānoslēdz, pirms viņš uzsācis savu pienākumu pildīšanu.

27. Apdrošināšanas līgums jāuztur spēkā visu zvērināta notāra amata darbības laiku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

27.[1] Zvērinātam notāram ir pienākums nekavējoties paziņot Latvijas Zvērinātu notāru padomei par apdrošināšanas līguma noslēgšanu, kā arī par visiem grozījumiem noslēgtajā apdrošināšanas līgumā, par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, līguma darbības apturēšanu vai izbeigšanu.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

28. Latvijas Zvērinātu notāru padome raugās, lai apdrošināšanas līgums būtu spēkā nepārtraukti, kā arī uzrauga apdrošināšanas maksājumu savlaicīgu izdarīšanu. Zvērinātam notāram ir pienākums septiņu dienu laikā pēc termiņa, kurā izdarāms apdrošināšanas prēmijas maksājums, iesniegt Latvijas Zvērinātu notāru padomei maksājuma uzdevuma kopiju.

Ja apdrošināšanas līguma darbība ir apturēta vai līgums neatbilst šā likuma vai Ministru kabineta apstiprinātajiem obligātajiem līguma noteikumiem, vai līgums ir izbeigts, zvērināts notārs atstādināms vai atceļams no amata.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

29. Apdrošināšanas līgumā nevar paredzēt paša notāra risku.

Apdrošināšanas līgumā jānosaka triju gadu termiņš paziņojuma iesniegšanai par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos.

Minimālo apdrošinājuma summu individuālajam un grupas apdrošināšanas līgumam, kā arī apdrošināšanas līgumā obligāti iekļaujamos noteikumus nosaka Ministru kabinets.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

30. Ja zvērināts notārs, pildot amata pienākumus, savas darbības vai bezdarbības dēļ ir nodarījis kādam zaudējumus, neatkarīgi no zvērināta notāra disciplinārās vai kriminālatiesiskās atbildības šos zaudējumus apdrošināšanas iestāde sedz no zvērināta notāra apdrošināšanas atlīdzības uz apdrošināšanas līguma pamata.

Prasības par zaudējumiem, kuri radušies saistībā ar zvērināta notāra amata darbību, iesniedzamas pilsētas (rajona) tiesai atbilstoši zvērināta notāra prakses vietas adresei.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.10.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2015.)

31. *(Izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)*

32. *(Izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)*

B sadaļa
Zvērinātu notāru amata pienākumi

(4.nodaļa pārsaukta par B sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

IV nodaļa
Zvērinātu notāru amata pienākumu pildīšanas vispārīgie noteikumi

(4.nodaļas 1.apakšnodaļa pārsaukta par 4.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

33. Zvērināts notārs, uzsākot darbību, izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un vietējā laikrakstā un paziņo attiecīgajām tiesām, tieslietu ministram un Latvijas Zvērinātu notāru padomei prakses vietas adresi un prakses uzsākšanas dienu. Šāds sludinājums publicējams un paziņojumi sniedzami arī adreses maiņas gadījumā, kā arī izbeidzot savu darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 12.06.2003. un 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

34. Zvērināts notārs nosūta Latvijas Zvērinātu notāru padomei, visiem tiesu priekšsēdētājiem un tieslietu ministram sava paraksta un zīmoga nospieduma, kā arī sava palīga paraksta paraugu.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

35. Zvērināta notāra darba laiks ir astoņas stundas dienā ne mazāk kā piecas dienas nedēļā. Zvērināts notārs nodrošina savas prakses vietas pieejamību visu darba laiku.

Zvērināts notārs personīgi pieņem klientus savā prakses vietā ne mazāk kā piecas stundas darba dienā.

Pēc vienošanās ar klientu zvērināts notārs var izpildīt amata pienākumus arī ārpus darba laika.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

36. Zvērinātam notāram drīkst būt tikai viena prakses vieta. Prakses vietas telpās jābūt valsts karogam un lielā valsts ģerboņa attēlam.

Darba laikā (35. pants) zvērināts notārs taisa aktus un apliecinājumus savas prakses vietas telpās. Personām, kas nevar ierasties pie zvērināta notāra, viņš var taisīt aktus un apliecinājumus šo personu atrašanās vietā un arī pēc darba laika.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

37. Tieslietu ministrs var atļaut vai arī uzdot zvērinātam notāram noteiktās nedēļas vai mēneša dienās ierasties savu pienākumu pildīšanai tuvākās apkaimes apdzīvotajās vietās, kur nav zvērināta notāra.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2010. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

38. Zvērināts notārs pilda savus amata pienākumus tikai tās apgabaltiesas darbības rajonā pie kuras viņš pastāv.

Tikai tāpēc, ka notariālais akts vai notariālais apliecinājums veikts ārpus zvērināta notāra apgabaltiesas darbības rajona, nezūd notariālā akta vai notariālā apliecinājuma spēks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 15.06.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

39. Zvērināts notārs, pildot amata pienākumus savas darbības rajona robežās, sniedz notariālo palīdzību visām personām, kas pie viņa griežas, kaut arī to dzīvesvieta vai manta, uz kuru attiecas akts vai apliecinājums, atrodas ārpus šā rajona.

Zvērināts notārs nedrīkst atteikties pildīt amata pienākumus, izņemot likumā noteiktos gadījumus.

Par atteikšanos pildīt amata pienākumus zvērināts notārs triju dienu laikā iesniedz rakstveida atteikumu, kurā norāda tā pamatojumu un pārsūdzības kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

40. Zvērinātam notāram jāatsakās no aktu un apliecinājumu taisīšanas, ja no viņa tiek prasīta līdzdalība darbībās, kuras acīmredzami kalpo prettiesiskiem un netikumīgiem mērķiem.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

41. Zvērinātam notāram aizliegts taisīt aktus un apliecinājumus savās paša lietās, sava laulātā, arī bijušā laulātā, savu un laulātā radinieku taisnā līnijā visās pakāpēs, sāņu līnijā — līdz ceturtajai pakāpei un svainībā — līdz trešajai pakāpei, kā arī sava paša vai sava laulātā aizbildnībā vai aizgādnībā esošu personu vai savās paša vai sava laulātā adoptētāju vai adoptēto lietās. Zvērinātam notāram aizliegts taisīt aktus un apliecinājumus arī tad, ja viņš ir personiski vai mantiski tieši vai netieši ieinteresēts.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

42. Gribas izteikumi, kas izteikti zvērināta notāra taisītos vai apliecinātos aktos un ir viņa paša vai šā likuma 41.pantā minēto personu labā, nav spēkā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2004. un 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

43. Sākot pildīt amata pienākumus, zvērināts notārs saņem zvērināta notāra amata apliecību un amata zīmi. Zvērinātu notāru amata apliecības un amata zīmes paraugus, izsniegšanas un anulēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Pildot amata pienākumus, zvērināts notārs nēsā amata zīmi.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

44. Zvērināts notārs lieto zīmogu ar papildināto mazo valsts ģerboni un tekstu, kas ietver amata nosaukumu, zvērināta notāra vārdu un uzvārdu, apgabaltiesas nosaukumu un amata vietu.

Zvērinātam notāram var būt tikai viens zīmogs ar valsts ģerboni.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

V nodaļa
Zvērinātu notāru grāmatas

(4.nodaļas 2.apakšnodaļa pārsaukta par 5.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

45. Zvērinātam notāram jāved:

1) reģistri visu viņa taisīto aktu un apliecinājumu, kā arī konsultāciju notariālu darbību jautājumos, ja tām neseko notariāls akts vai apliecinājums, un darījumu projektu ierakstīšanai;

2) notariālo aktu grāmata papīra formā taisītiem notariālajiem aktiem un notariālo aktu grāmata elektroniskā formā taisītiem notariālajiem aktiem;

3) glabājumu grāmata;

4) vekseļu protesta aktu grāmata.

Šā panta pirmās daļas 1. punktā paredzētais reģistrs, 3. punktā paredzētā glabājumu grāmata, kā arī elektronisko notariālo aktu grāmata tiek vesta elektroniski.

Zvērināts notārs izmanto šā likuma 45.[1] pantā noteiktos reģistrus.

(08.03.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

45.[1] Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Latvijas Zvērinātu notāru padome ved zvērinātu notāru apliecināto pilnvarojumu reģistru, Latvijā atsaukto pilnvarojumu reģistru un nākotnes pilnvarojumu reģistru.

Ministru kabinets nosaka maksu, atbrīvojumus no tās un maksas samazinājumus par ziņu saņemšanu, kā arī kārtību, kādā saņemamas ziņas no zvērinātu notāru apliecināto pilnvarojumu reģistra, Latvijā atsaukto pilnvarojumu reģistra un nākotnes pilnvarojumu reģistra.

(17.01.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018. Grozījumi pantā, kas paredz zvērinātu notāru apliecināto pilnvarojumu reģistra izveidi, stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

46. Zvērinātu notāru reģistru un grāmatu lappusēm vai lapām jābūt numurētām tekošu numuru kārtībā.

47. *(Izslēgts ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)*

48. Reģistra lapa sadalīta desmit ailēs, kurās ieraksta:

1) kārtas numuru, ik gadu sākot jaunu numerāciju;

2) mēnesi un dienu, kad izpildīta notariālā darbība;

3) konsultācijas, darījuma projekta, akta vai apliecinājuma nosaukumu;

4) darījuma projektā vai aktā norādītā vai konsultācijā minētā darījuma naudas summu, ja tāda noteikta vai tādu var noteikt;

5) samaksātās valsts nodevas summu;

6) atlīdzības summu par zvērināta notāra amata darbību;

7) personu, kurai izpildīta notariālā darbība, sniegta konsultācija, sagatavots darījuma projekts, — fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (vai ārvalstī piešķirto identifikācijas kodu), ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi, vietu un valstspiederību; juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru un pārstāvi;

8) juridiskās personas patieso labuma guvēju — atbilstoši Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā noteiktajai informācijai;

9) politiski nozīmīgu personu — vārdu, uzvārdu, personas kodu (vai ārvalstī piešķirto identifikācijas kodu), ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi, vietu un valstspiederību;

10) zvērināta notāra atzīmi, kam un kad dokumenti izdoti vai nosūtīti vai sniegta konsultācija.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

49. *(Izslēgts ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

50. *(Izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)*

51. *(Izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)*

52. Notariālo aktu grāmata sastāv no:

1) notariālo aktu (82.pants) oriģināliem ar visiem pielikumiem;

2) šā likuma 128.pantā minēto dokumentu apliecinātiem norakstiem.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

53. Papīra formā taisīto notariālo aktu grāmatu zvērināts notārs caurauklo un nogādā Latvijas Zvērinātu notāru padomei. Aktu grāmata var sastāvēt no vairākiem sējumiem.

Latvijas Zvērinātu notāru padome pārbauda notariālo aktu grāmatas atbilstību noteiktajai formai un lapu numerāciju un pēdējā lappusē nostiprina auklu galus ar papīra uzlīmi, taisa slēguma uzrakstu, kurā norāda attiecīgās notariālo aktu grāmatas atbilstību noteiktajai formai, lapu skaitu un slēguma datumu. Slēguma uzrakstā norādāms arī aktu un šā likuma 128. pantā minēto dokumentu skaits.

Ja, pārbaudot notariālo aktu grāmatas atbilstību, konstatētas nepilnības, to atdod atpakaļ zvērinātam notāram nepilnību novēršanai.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

54. Glabājumu grāmata sastāv no septiņām ailēm, kurās ieraksta:

1) kārtas numuru;

2) gadu, mēnesi un dienu, kad glabājuma priekšmets saņemts;

3) glabājuma devēju — fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (vai ārvalstī piešķirto identifikācijas kodu), ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi, vietu un valstspiederību; juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru un pārstāvi;

4) glabājumā nodotā priekšmeta apzīmējumu;

5) summu ar cipariem, ja glabājumā nodota nauda;

6) personu, kurai izsniedzams glabājuma priekšmets;

7) zvērināta notāra atzīmi, kuram un kad glabājuma priekšmets izsniegts, — fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (vai ārvalstī piešķirto identifikācijas kodu), ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi, vietu un valstspiederību; juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru un pārstāvi.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

55. *(Izslēgts ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)*

56. Vekseļu protesta aktu grāmata sastāv no protesta aktu norakstiem papīra formā, par kuriem valsts nodevu nemaksā.

Vekseļu protesta aktu grāmatu iesien par katru gadu atsevišķi, numurē pa lapām, caurauklo un apliecina ar zvērināta notāra parakstu un zīmogu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

57. Šā likuma 45.[1] pantā paredzētajā atsaukto pilnvarojumu reģistrā norāda pilnvarnieka un pilnvarotāja uzvārdu un vārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu), ziņas par atsaukto pilnvarojumu, zvērinātu notāru, kas publicējis sludinājumu, oficiālo izdevumu, kurā publicēts sludinājums par pilnvarojuma atsaukšanu, minot izdevuma nosaukumu, publicēšanas gadu, dienu, mēnesi un laidiena numuru.

Šā likuma 45.[1] pantā paredzētajā nākotnes pilnvarojumu reģistrā norāda pilnvarnieka un pilnvarotāja uzvārdu un vārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu), ziņas par nākotnes pilnvarojumu, pilnvarnieka tiesībām uzsākt darbību un tās apturēšanu, norādot to pamatojošus dokumentus, kā arī ziņas par atsaukto nākotnes pilnvarojumu, zvērinātu notāru, kas publicējis sludinājumu, oficiālo izdevumu, kurā publicēts sludinājums par nākotnes pilnvarojuma atsaukšanu, minot izdevuma nosaukumu, publicēšanas gadu, dienu, mēnesi un laidiena numuru.

Šā likuma 45.[1] pantā paredzētajā zvērinātu notāru apliecināto pilnvarojumu reģistrā norāda pilnvarnieka un pilnvarotāja uzvārdu un vārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu), ziņas par apliecināto pilnvarojumu un zvērinātu notāru, kurš apliecinājis pilnvarojumu.

(23.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018. Trešā daļa stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

58. Akti, grāmatas, zīmogi, lietas un vērtības zvērinātam notāram jātur drošā vietā un jāgādā par to uzglabāšanu nebojātā veidā.

59. Aktu grāmatas un vekseļu protesta aktu grāmatas zvērinātam notāram jānoslēdz par katru gadu atsevišķi. Pēc tam tās vairs neizlieto.

Slēguma uzrakstā jānorāda ierakstu, kā arī aktu un dokumentu skaits.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

60. Pēc šā likuma 59.pantā minēto grāmatu noslēgšanas tās līdz ar 132. un 134. pantā norādītajiem lūgumiem

zvērināts notārs sagatavo glabāšanai savā arhīvā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

60.[1] Latvijas Zvērinātu notāru padome reizi gadā iesniedz tieslietu ministram informāciju par praktizējošo zvērinātu notāru reģistru, notariālo aktu grāmatu un glabājumu grāmatu atbilstību noteiktajām prasībām.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

61. Ja zvērināts notārs ir pārcelts, atstādināts, atbrīvots vai atcelts no amata, tieslietu ministrs, pieņemot lēmumu par pārcelšanu, atstādināšanu, atbrīvošanu vai atcelšanu no amata, vienlaikus norīko citu zvērinātu notāru šā likuma 62.pantā minēto grāmatu, lietu, aktu un glabājamo vērtību pārņemšanai un ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc šā rīkojuma izdošanas informē par to Latvijas Zvērinātu notāru padomi un attiecīgās apgabaltiesas priekšsēdētāju.

Ja zvērināts notārs ir miris, tieslietu ministrs pēc iespējas agrāk, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc šīs informācijas saņemšanas norīko citu zvērinātu notāru šā likuma 62.pantā minēto grāmatu, lietu, aktu un glabājamo vērtību pārņemšanai un ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc šā rīkojuma izdošanas informē par to Latvijas Zvērinātu notāru padomi un attiecīgās apgabaltiesas priekšsēdētāju.

Tieslietu ministrs pēc Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšlikuma vai pēc savas iniciatīvas šā likuma 62.pantā minēto grāmatu, lietu, aktu un glabājamo vērtību pārņemšanai norīko jaunieceltu vai tuvākās apkaimes apdzīvotā vietā praktizējošu zvērinātu notāru.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

61.[1] Šā likuma 61.panta kārtībā norīkotais zvērināts notārs rīkojumā noteiktajā termiņā pārņem no zvērināta notāra, kurš ir pārcelts, atstādināts, atbrīvots vai atcelts no amata, šā likuma 62.pantā minētās grāmatas, lietas, aktus un glabājamās vērtības, klātesot Latvijas Zvērinātu notāru padomes un attiecīgās apgabaltiesas pārstāvjiem.

Gadījumos, kad zvērināts notārs nespēj nodot šā likuma 62.pantā minētās grāmatas, lietas, aktus un glabājamās vērtības, norīkotais zvērināts notārs tās pārņem, klātesot Latvijas Zvērinātu notāru padomes, attiecīgās apgabaltiesas un Tieslietu ministrijas pārstāvjiem.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

62. Pārņemot notariālās grāmatas un lietas, tās noslēdz, to pēdējā lappusē nostiprinot auklu galus ar papīra uzlīmi un slēguma uzrakstā norādot, kādā stāvoklī ir grāmatas un lietas, kāds ir tajās aprakstīto lapu skaits un kādā stāvoklī ir auklas un zīmogi, kā arī datumu. Slēguma uzrakstu paraksta zvērināts notārs, kurš pārņem minētās grāmatas, lietas, aktus un glabājamās vērtības, un zvērināts notārs, kurš tās nodod. Gadījumos, kad zvērināts notārs nespēj nodot grāmatas, lietas, aktus un glabājamās vērtības, slēguma uzrakstu paraksta zvērināts notārs, kurš tās pārņem, un Latvijas Zvērinātu notāru padomes pārstāvis.

(Otrā daļa izslēgta ar 08.03.2018. likumu)

(28.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

63. *(Pirmā daļa izslēgta ar 28.10.2010. likumu)*

Ja zvērināts notārs ir miris, pārcelts uz nenoteiktu laiku citā amata vietā citas apgabaltiesas darbības teritorijā vai atcelts no amata, viņa zīmogu ievīlē un nodod tieslietu ministram. Ja zvērināts notārs ir atstādināts vai pārcelts uz laiku citā amata vietā citas apgabaltiesas darbības teritorijā, viņa zīmogu nodod tieslietu ministram neievīlētu.

Ja atstādinātais zvērināts notārs paliek amatā vai zvērināts notārs, kurš pārcelts uz laiku citā amata vietā citas apgabaltiesas darbības teritorijā, atsāk pildīt pienākumus amata vietā, kurā viņš sākotnēji bija iecelts, no zvērināta

notāra pārņemto atdod viņam atpakaļ.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 28.10.2010. un 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

64. Noteikumus par zvērinātu notāru reģistru un grāmatu formu un vešanas kārtību un par mantojuma reģistra un mantojuma lietu vešanu izdod Ministru kabinets.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

64.[1] Pastāvīgi glabājamos dokumentus zvērināts notārs Arhīvu likumā noteiktajā kārtībā un attiecīgajos gadījumos nodod pastāvīgā glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā.

Zvērinātu notāru arhīvu nodošanu organizē Latvijas Zvērinātu notāru padome.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

C sadaļa
Zvērinātu notāru amata darbības vispārīgie noteikumi

(4.nodaļas 3.apakšnodaļa pārsaukta par C sadaļu; sadaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 1.iedaļas nosaukums izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

65. Zvērinātam notāram piekrīt:

1) taisīt notariālos aktus;

2) taisīt apliecinājumus;

3) pieņemt glabājumā naudu, vērtspapīrus un dokumentus;

3[1]) pieņemt glabājumā saistības priekšmetu;

4) vest mantojuma lietas;

5) sastādīt mantas dalīšanas projektus likumā paredzētajos gadījumos;

5[1]) vest laulības šķiršanas lietas;

5[2]) legalizēt Latvijā izsniegtu publisku dokumentu ar apliecinājumu *(apostille)*;

5[3]) veikt darbības, kas saistītas ar tiesību un tiesību nodrošinājumu nostiprināšanu zemesgrāmatā, ja nostiprinājumu pamato zvērināta notāra sastādīts notariāls akts;

6) veikt citas likumos paredzētās darbības.

(Otrā daļa izslēgta ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2010., 01.11.2018. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā

01.01.2019. 5[2]. punkts stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 33. punktu)

66. Zvērinātam notāram ir atļauts:

1) gādāt par tiesību un tiesību nodrošinājumu nostiprināšanu zemesgrāmatās, kā arī tiesību, tiesību nodrošinājumu vai ziņu ierakstīšanu nekustamā īpašuma valsts kadastrā un Uzņēmumu reģistra vestajos reģistros;

2) gādāt no valsts, pašvaldības un privātām iestādēm, kā arī no amatpersonām un privātām personām atļaujas, apliecības un citus dokumentus, kas vajadzīgi notariālo aktu noslēgšanai, kā arī tiesību un tiesību nodrošinājumu nostiprināšanai zemesgrāmatās;

3) sastādīt aktu, līgumu un citu ar zvērināta notāra darbību saistītu dokumentu projektus, kā arī izgatavot norakstus un tulkojumus;

4) sniegt citu juridisko palīdzību;

5) vadīt mediāciju kā sertificētam mediatoram atbilstoši Mediācijas likumā paredzētajiem noteikumiem un kārtībai.

Izpildot šā panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minētās darbības, zvērināts notārs darbojas uz likuma pamata, neiesniedzot pilnvaru.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2010., 26.11.2015. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

67. Zvērināts notārs aprēķina un iekasē valsts nodevas par notariālo darbību izpildi, kā arī norēķinās par iekasētajām summām saskaņā ar attiecīgiem likumiem, aktā vai apliecinājumā izdarot atzīmi par nodevu samaksu vai atsvabinājumu no tām.

Apmēru un kārtību, kādā maksājama valsts nodeva par notariālo darbību izpildi, kā arī atbrīvojumus no valsts nodevas maksāšanas nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 18.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.01.2009.)

67.[1] Amata darbību izpildei nepieciešamo informāciju valsts iestādes zvērinātam notāram sniedz bez maksas.

(09.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.11.2017. Pants stājas spēkā 01.01.2022. Sk. pārejas noteikumu 26. punktu)

68. Izņemot likumā norādītos gadījumus, akti un apliecinājumi jāraksta valsts valodā, naudas summas jānorāda Latvijas valūtā, bet mēri un svari — atbilstoši metriskajai sistēmai.

69. Taisot notariālo aktu, kurā piedalās persona, kas neprot latviski un runā tādā valodā, ko zvērināts notārs neprot, tā pieaicina tulku. Tulks pieaicināms arī gadījumā, ja notariālā akta dalībnieks ir persona, kas sazinās vienīgi zīmju valodā. Pieaicinātais tulks dod parakstu, ka ir brīdināts par krimināltatbildību par apzināti nepatiesu tulkojumu.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

70. Aktos un grāmatās, ja paraksti izdarīti svešvalodā, parakstītāja uzvārds jāraksta valsts valodā tā, kā to izrunā; ja zvērināts notārs šo valodu neprot, to dara pieaicināts tulks, kura parakstu zvērināts notārs apliecina.

71. Svešvalodā sastādītiem dokumentiem apliecinājuma uzrakstu var izdarīt arī svešvalodā, ja zvērināts notārs to prot.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

72. Personas, kas neprot vai nespēj parakstīties, uzdod to savā vietā izdarīt citai personai, ko ar savu parakstu apliecina šī persona un zvērināts notārs. Šajā gadījumā ir vajadzīgi Civillikuma 1494. pantā norādītie liecinieki.

73. Visos aktos un apliecinājumos jābūt:

1) gadam, dienai un mēnesim, bet, ja vajadzīgs, — arī sīkākam laika apzīmējumam un aktu un apliecinājumu taisīšanas vietas adresei;

2) zvērināta notāra vārdam un uzvārdam;

3) reģistra numuram;

4) zvērināta notāra parakstam;

5) valsts nodevas summai un visām pārējām par veikto aktu vai apliecinājumu iekasētajām summām.

Uz visiem aktiem un apliecinājumiem zvērinātam notāram jāuzspiež savs zīmogs vai, ja attiecīgo dokumentu paraksta ar drošu elektronisko parakstu, jāpievieno laika zīmogs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2004. un 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

74. Vairākās loksnēs rakstītus aktus vai apliecinājumus numurē un caurauklo, piestiprina auklas galus pēdējā lappusē un apliecina caurauklojumu ar zvērināta notāra parakstu un zīmogu.

Atsevišķas lapas var salīmēt, uzspiežot savienojumā zīmogu.

75. Apzīmējot aktos un apliecinājumos personas, jānorāda to vārds, uzvārds, personas kods (vai ārvalstī piešķirts identifikācijas kods) un dzīvesvieta, bet aktos un apliecinājumos, saskaņā ar kuriem zvērinātam notāram jāpārbauda personu identitāte, — arī šo personu dzimšanas gads, diena un mēnesis, kā arī dzimšanas vieta.

Aktā vai apliecinājumā, saskaņā ar kuru zvērinātam notāram jāpārbauda personas identitāte, ieraksta personas deklarēto dzīvesvietu. Ja ziņas par personu vai tās deklarēto dzīvesvietu nav iekļautas Fizisko personu reģistrā vai arī tiek taisīts apliecinājums, saskaņā ar kuru zvērinātam notāram nav jāpārbauda personas identitāte, dzīvesvietu ieraksta pēc personas mutvārdu deklarācijas.

Ja dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un dzimšanas vietu nav iespējams noskaidrot 76. pantā noteiktajā kārtībā, zvērinātam notāram tas jānorāda aktā vai apliecinājumā.

Taisot aktus un apliecinājumus, saskaņā ar kuriem zvērinātam notāram jāpārbauda personu identitāte, zvērināts notārs akta vai apliecinājuma izdarīšanas dienā pārbauda personas datus Fizisko personu reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā un izdara par to atzīmi aktā vai apliecinājumā. Veicot personas datu pārbaudi Fizisko personu reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā likuma "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" paredzētajā paraksta apliecināšanas gadījumā un, veicot liecinieku identitātes pārbaudi šā likuma 94. pantā noteiktajos gadījumos, notārs ir atbrīvots no samaksas par informācijas saņemšanu, un šajā gadījumā neprasa no personas atlīdzību par datu pārbaudi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2004., 20.12.2007., 18.12.2008., 23.05.2013., 08.03.2018. un 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

76. Ja zvērināts notārs nepazīst personu, kurai jātaisa akts vai apliecinājums vai kura jāidentificē citā sakarā, viņš noskaidro šīs personas identitāti pēc pases vai personas apliecības. Ja minētā persona nevar šādu dokumentu uzrādīt, zvērināts notārs noskaidro tās identitāti pēc citiem ticamiem dokumentiem, ja nepieciešams, papildinot trūkstošās ziņas pēc divu liecinieku liecībām. Aktā vai apliecinājumā jānorāda, kādā veidā ir noskaidrota personas identitāte.

Liecinieki, kuri apliecina zvērinātam notāram nepazīstamas personas identitāti, dod parakstu par krimināltatbildību par apzināti nepatiesu liecību.

Ja zvērināts notārs nepazīst personu, kurai jātaisa akts vai apliecinājums nekustamo īpašumu jomā un pastāv aizdomas par svešas personas identitātes izmantošanu, papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam viņš pārbauda akta vai apliecinājuma dalībnieka datus biometrijas datu apstrādes sistēmā, salīdzinot personas pirkstu nospiedumus ar šajā sistēmā pieejamiem datiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019. Trešā daļa stājas spēkā 01.05.2019. Sk. pārejas noteikumu 34. punktu)

76.[1] Ja normatīvie akti paredz personas rīcībspējas pārbaudi, zvērināts notārs to pārbauda, tostarp ieskatoties Fizisko personu reģistra datos.

(14.10.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

77. Taisot aktus un apliecinājumus juridiskajām personām, jāpārbauda to tiesībspēja, darbības apjoms un pārstāvju pilnvaras.

77.[1] Notariālos aktus, apliecinājumus un citus dokumentus var sastādīt rokrakstā vai izgatavot ar tehniskiem līdzekļiem.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

78. Labojumus, svītrojumus un piemetinājumus atzīmē akta vai apliecinājuma beigās pirms parakstiem.

Dzēsumi aktos un apliecinājumos nav atļauti, tukšās vietas un kļūdainie ieraksti jāpārsvītro. Svītrojumi izdarāmi tā, lai paliktu redzams svītrotais teksts.

Acīmredzamas pārrakstīšanās un matemātiskā aprēķina kļūdas aktos un apliecinājumos zvērināts notārs izlabo un apliecina labojumu ar savu parakstu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

79. Zvērināts notārs un viņa darbinieki nedrīkst trešajām personām izpaust viņiem uzticētās ziņas, kā arī sniegt ziņas par viņiem uzticētajām lietām un notariālajās grāmatās ierakstītajiem aktiem un apliecinājumiem; šis noteikums ir spēkā arī pēc tam, kad viņi ir atstājuši savu amatu.

Zvērinātam notāram jānodrošina šo prasību ievērošana arī sava personāla darbā.

Visas uzticētās lietas, akti un dokumenti zvērinātam notāram jāglabā slepenībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

80. Izņēmumus no šā likuma 79.panta noteikumiem pieļauj:

1) zvērinātam notāram, tiesu, prokuratūras un pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu amatpersonām — sakarā ar amata pienākumu pildīšanu;

2) citu resoru amatpersonām un privātpersonām — ar akta vai apliecinājuma dalībnieku piekrišanu vai ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes atļauju;

3) Latvijas Zvērinātu notāru padomei — atbilstoši šā likuma 230.pantā noteiktajai kompetencei;

4) šajā likumā noteiktajos gadījumos.

Zvērinātu notāru grāmatas un lietas, kā arī atsevišķus dokumentus nedrīkst izdot ārpus prakses telpām pat pēc tiesu, izmeklēšanas vai citu iestāžu pieprasījuma un lēmumiem.

Ja uzsākts kriminālprocess par viltojumu, uz izmeklēšanas iestāžu lēmuma pamata var izņemt attiecīgus zvērināta notāra dokumentus no viņa lietām, to vietā atstājot zvērināta notāra apliecinātus norakstus. Pēc ekspertīzes izdarīšanas vai lietas izskatīšanas tiesā izņemtie dokumenti atdodami atpakaļ zvērinātam notāram. Ja saņemts tiesas lēmums par rokraksta ekspertīzes veikšanu civillietā, zvērināts notārs vai viņa pilnvarota persona ekspertīzes veikšanas dienā personiski nogādā nepieciešamos dokumentus ekspertīzes veicējam. Tūdaļ pēc ekspertīzei nepieciešamo darbību veikšanas tie atdodami zvērinātam notāram vai viņa pilnvarotai personai un nogādājami atpakaļ zvērināta notāra prakses vietā.

Ministru kabinets nosaka maksu, atbrīvojumus no tās un maksas samazinājumus par atļaujas izsniegšanu, kā arī kārtību, kādā izsniedzama atļauja saņemt ziņas no zvērināta notāra lietām. Starptautiskas tiesiskās sadarbības gadījumā ārvalsts amatpersona vai iestāde, kura iesniegusi starptautisko tiesiskās palīdzības lūgumu izsniegt ziņas no zvērināta notāra lietas, ir atbrīvota no samaksas par atļaujas saņemšanu.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 28.10.2010. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018. Grozījumi pirmās daļas otrajā punktā un ceturtā daļa stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

81. Notariālie akti (82.pants) un apliecinājumi (108.pants), kurus taisa zvērināts notārs, izņemot šā likuma 116.pantā minētos dokumentus, ir publiski dokumenti.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

C[1] sadaļa
Ārvalsts likuma piemērošana

(Sadaļa 26.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

81.[1] Likumā noteiktajos gadījumos zvērināts notārs piemēro citu valstu likumus un noskaidro piemērojamā ārvalsts likuma saturu.

81.[2] Ja nepieciešams, zvērināts notārs, lai noskaidrotu piemērojamā ārvalsts likuma saturu:

1) uzaicina personu iesniegt zvērinātam notāram noteiktā kārtībā apliecinātu ārvalsts likuma teksta tulkojumu valsts valodā, ja uz ārvalsts likumu atsaucas pati persona;

2) to noskaidro Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos, Eiropas Savienības tiesību normās noteiktajā kārtībā vai izmanto Tieslietu ministrijas starpniecību ārvalsts likuma satura noskaidrošanai;

3) izmanto citas pieejamās metodes ārvalsts likuma satura noskaidrošanai.

81.[3] Ja zvērinātam notāram ārvalsts likuma saturs nav zināms un saskaņā ar šā likuma 81.[2] pantu to nav iespējams noskaidrot, zvērināts notārs rīkojas saskaņā ar Civillikuma 22.pantu.

D sadaļa
Notariālie akti

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 2.iedaļa pārsaukta par D sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

82. Aktus, kurus taisa zvērināts notārs, ierakstot tos aktu grāmatā, sauc par notariāliem aktiem.

82.[1] Apliecinot gribas izteikumu, zvērināts notārs taisa notariālo aktu.

Notariālajā aktā norādāmi tā dalībnieku gribas izteikumi.

Notariālā akta dalībnieki ir personas, kuras zvērināta notāra klātbūtnē izteic gribu savā vai citas personas vārdā.

Notariālos aktus zvērināts notārs ieraksta notariālo aktu grāmatā.
(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

83. Zvērināts notārs pārbauda notariālā akta dalībnieku identitāti, rīcībspēju un pārstāvības tiesības.

Pārstāvības tiesības zvērināts notārs pārbauda pēc viņam iesniegtajiem publiskiem dokumentiem vai ierakstiem Komercreģistrā vai citos publiskos reģistros.

Ja pārstāvības tiesības izriet no ieraksta Komercreģistrā vai citā publiskā reģistrā, zvērināts notārs tās pārbauda,

salīdzinot ar ziņām reģistrā ne agrāk kā 15 dienas pirms notariālā akta taisīšanas vai arī reģistra izrakstā, kuru ne agrāk kā 15 dienas pirms notariālā akta taisīšanas apliecinājusi attiecīgā reģistra iestāde. Ārvalstu reģistriem piemērojams 30 dienu termiņš. Zvērināts notārs aktā norāda datumu, kad pārbaudījis ziņas, vai izraksta apliecināšanas datumu.

Dokumentus, kuri pierāda notariālā akta dalībnieku pārstāvības tiesības, zvērināts notārs pievieno notariālajam aktam oriģināla vai notariāli apliecināta noraksta veidā šā likuma 74.pantā noteiktajā kārtībā.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

84. Aktus var taisīt lieciniekiem klātesot vai bez tiem (Civillikuma 1474. pants).

Izpildot notariālās darbības 72. pantā norādītajos gadījumos, nepieciešama divu liecinieku klātbūtne; šie lieciniekī var apliecināt arī akta dalībnieku identitāti (76. pants).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.05.2014. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

85. Zvērinātam notāram nepazīstamu liecinieku un tulku identitāte jānoskaidro 76. pantā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

86. Par notariāla akta lieciniekiem nevar būt:

1) rakstīt un lasīt nepratēji, nepilngadīgie un tie, kas miesīgu vai garīgu trūkumu dēļ nespēj pareizi un pilnīgi saprast un apliecināt aktu;

2) tie, kuru labā taisīts akts vai dots rīkojums;

3) tie, kas atrodas 41. pantā norādītajās attiecībās ar zvērinātu notāru, viņa laulāto, akta dalībniekiem vai aktā minētajām trešajām personām, kuru labā taisīts akts vai dots rīkojums;

4) zvērināta notāra darbinieki un zvērināta notāra un viņa darbinieku kalpotāji;

5) valsts valodas nepratēji;

6) *(izslēgts ar 24.10.2002. likumu)*.

(Otrā daļa izslēgta ar 24.10.2002. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 23.05.2013. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

87. Akta dalībnieki iesniedz zvērinātam notāram gatavu projektu vai griežas ar lūgumu pie zvērināta notāra, lai viņš to sastāda.

87.[1] Zvērināts notārs noskaidro notariālā akta dalībnieku gribu un darījuma noteikumus, skaidri un nepārprotami pieraksta personu paziņojumus, iepazīstina dalībniekus ar iespējamām darījuma tiesiskajām sekām, lai likumu nezināšana un pieredzes trūkums netiktu izmantots viņiem par ļaunu.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

87.[2] Zvērināts notārs sniedz paskaidrojumu akta dalībniekiem par darījumam nepieciešamajām tiesu vai iestāžu atļaujām un apstiprinājumiem un par likumiskajām pirmpirkuma tiesībām un to norāda aktā.

Apliecinot tiesisku darījumu, kura priekšmets ir zemesgrāmatā ierakstītas vai ierakstāmas tiesības, zvērināts notārs akta taisīšanas brīdī pārbauda datus zemesgrāmatā.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

87.[3] Zvērināts notārs nedrīkst taisīt notariālos aktus, kuri aizliegti ar likumu vai kuru saturs ir acīmredzamā pretrunā ar likumiem, kas aizsargā pārvaldes kārtību, sabiedrības tikumību vai personas godu.

Ja zvērinātam notāram rodas šaubas par darījuma atsevišķu noteikumu spēku, viņam tas jādara zināms notariālā akta dalībniekiem un jānorāda notariālajā aktā.

Ja zvērinātam notāram rodas šaubas par darījuma atbilstību likumam, patērētāju tiesību aizsardzības noteikumiem vai dalībnieku patiesajai gribai, viņam šīs šaubas jāapspriež ar darījuma dalībniekiem. Ja darījuma dalībnieki tomēr pastāv uz akta taisīšanu, zvērinātam notāram aktā jāieraksta gan savi paskaidrojumi, gan darījuma dalībnieku šajā sakarā sniegtie paskaidrojumi.

(20.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

87.[4] Apliecinot nākotnes pilnvarojuma līgumu, zvērināts notārs informē akta dalībniekus par šāda pilnvarojuma nozīmi, spēkā stāšanos un pilnvarnieka darbības uzsākšanas kārtību, kā arī reģistrē aktu šā likuma 45.[1] pantā paredzētajā nākotnes pilnvarojumu reģistrā.

Nākotnes pilnvarojumu reģistrā ieraksta arī ziņas par pilnvarnieka tiesībām pārstāvēt pilnvarotāju.

Ziņas par pilnvarnieka tiesībām pārstāvēt pilnvarotāju reģistrā ieraksta, pamatojoties uz ārstniecības iestādes vadītāja Ārstniecības likumā noteiktajā kārtībā izsniegtu atzinumu vai tam pielīdzinātu dokumentu, kurš izsniegts ārvalstīs un kura īstums apliecināts Dokumentu legalizācijas likumā noteiktajā kārtībā, vai tiesas nolēmumu.

Ziņas var ierakstīt jebkurš zvērināts notārs, pirms ieraksta veikšanas pārliecinoties, vai nākotnes pilnvarojums ir spēkā.

Pēc tam, kad pilnvarnieka tiesības pārstāvēt pilnvarotāju ir reģistrētas, zvērināts notārs taisa attiecīgu atzīmi uz viņam uzrādītā notariālo aktu grāmatas izraksta (pilnvaras). Šādu atzīmi izdara arī uz notariālā akta oriģināla. Ja notariālo aktu apliecinājis cits zvērināts notārs, notāram, kurš izdara atzīmi reģistrā, ir pienākums tajā pašā dienā viņu elektroniski informēt par nepieciešamību šādu atzīmi izdarīt.

Ziņas par pilnvarnieka tiesību apturēšanu reģistrā ieraksta saskaņā ar tiesas nolēmumu vai pilnvarotāja notariāli apliecinātu gribas izteikumu.

Nākotnes pilnvarojuma atsaukšanas gadījumā zvērināts notārs rīkojas saskaņā ar šā likuma XV nodaļā noteikto.

(17.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013. Sk. pārejas noteikumu 22.punktu un 29.11.2012. likumu)

88. Projektu nolasa notariālā akta dalībniekiem zvērināta notāra klātbūtnē, bet pievienotos plānus un citus attēlus liek viņiem priekšā caurskatīšanai. Ja notariālā akta dalībnieki zvērinātam notāram apstiprina, ka viņi saprot notariālā akta saturu un nozīmi un ka notariālais akts atbilst viņu gribai, projekts viņiem un zvērinātam notāram jāparaksta.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

89. Ja saskaņā ar likumu pieaicināmi vai pēc dalībnieku vēlēšanās ir pieaicināti liecinieki, aktu nolasa un paraksta, lieciniekiem klāt esot.

Aktu paraksta arī liecinieki un tulki.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

90. Ja notariālā akta dalībnieki negrib, lai pieaicinātie liecinieki zinātu akta saturu, un ir noklausījušies tā saturu, lieciniekiem klāt neesot, tad, parakstot aktu, tā dalībnieki paziņo lieciniekiem, ka viņi to noklausījušies.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

90.[1] Notariālais akts jāparaksta zvērināta notāra klātbūtnē.

Šajā pantā un šā likuma 88.—90.pantā minētie apstākļi norādāmi notariālajā aktā.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

91. Akts jāraksta skaidri; summas, datumi un numuri tajos vismaz vienu reizi jāraksta vārdiem, izņemot akta dalībnieku un liecinieku leģitimācijas dokumentu datumus un numurus, kā arī to namu numurus, kuri attiecas uz zvērināta notāra prakses vietas vai akta taisīšanas vietas un minēto personu dzīvesvietas adresi.

92. *(Izslēgts ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

93. Ja nav ievēroti 78. panta noteikumi, aktam nav notariāla spēka.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

94. Taisot aktus, kuros piedalās neredzīgas vai nedzirdīgas personas, kā arī personas ar tādiem runas traucējumiem, kuri liedz tām mutvārdos paust savu gribu, nepieciešama liecinieka klātbūtne, ja vien šīs personas no tās neatsakās. Personu atteikšanās no liecinieka klātbūtnes norādāma aktā.

Ja aktā piedalās persona, kura ir nedzirdīga, kura runas traucējumu dēļ nespēj mutvārdos paust savu gribu un neprot vai nespēj izlasīt notariālo aktu, liecinieka klātbūtne ir obligāta un akta dalībniekam nav tiesību no tās atteikties.

Ja šā panta pirmajā un otrajā daļā minētā persona nespēj pati parakstīties, piemērojami šā likuma 72. panta noteikumi. Viena liecinieka funkcijas šādā gadījumā var pildīt liecinieks, kurš pieaicināts šā panta pirmajā daļā paredzētajā kārtībā.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

95. Ja persona ir nedzirdīga un nespēj rakstīt, bet spēj lasīt, tai pašai jāizlasa akts un jāapstiprina, ka akts izteic šīs personas gribu. Tas jānorāda arī aktā.

Ja nedzirdīga persona spēj izlasīt aktu un spēj rakstīt, tai pašrocīgi jāuzraksta, ka aktu ir izlasījusi un ka tas pareizi izteic šīs personas gribu.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

96. *(Izslēgts ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)*

97. *(Izslēgts ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)*

98. *(Izslēgts ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)*

99. *(Izslēgts ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)*

100. Notariālā akta oriģināls ir akts, kas ierakstīts notariālo aktu grāmatā.

Piezīme. Ar ierakstīšanu notariālo aktu grāmatā saprotama šā likuma 52.pantā minēto dokumentu ierakstīšana reģistrā un ievietošana notariālo aktu grāmatā.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

101. Par notariālo aktu grāmatā ierakstīto notariālo aktu zvērināts notārs izdod notariāli apliecinātus notariālo aktu grāmatas izrakstus un notariālo aktu norakstus.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

102. Notariālo aktu grāmatas izrakstam ir tāds pats spēks kā notariālā akta oriģinālam neatkarīgi no tā, vai notariālo aktu grāmatas izraksts ir izdots elektroniskā vai papīra formā.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2010. un 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

103. Izdodot notariālo aktu grāmatas izrakstus un notariālo aktu norakstus, zvērinātam notāram jāievēro šā likuma 73.—75.panta noteikumi.

Apliecinājumu raksta uz paša izraksta vai noraksta.

Izrakstiem un norakstiem vārdu pa vārdam jāsaskan ar oriģināliem.

Labojumi, svītrojumi, piemetinājumi un dzēsumi izrakstos un norakstos nav atļauti. Pašā oriģinālā pienācīgi atzīmētos labojumus, svītrojumus un piemetinājumus (78.pants) var kā tādus atkārtoti neatzīmēt, ja izrakstā vai norakstā tos ieraksta uzreiz tajā vietā, kura tiem tekstā tieši paredzēta.

Valsts nodevu un amata atlīdzību par izraksta izsniegšanu neiekasē, ja to izsniedz saistībā ar zvērināta notāra pieļautas kļūdas labošanu aktā.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

104. Notariālo aktu grāmatas izrakstus zvērināts notārs izdod notariālā akta dalībniekam vai viņa pārstāvjiem, mantiniekiem un tiesību pēcniekiem, izņemot gadījumus, kad notariālajā aktā paredzēts aizliegums saņemt izrakstu bez citu notariālā akta dalībnieku piekrišanas vai noteikta cita kārtība izrakstu saņemšanai. Notariālo aktu grāmatas izrakstus izdod arī citām personām, kurām notariālajā aktā piešķirtas tiesības tos saņemt, vai šo personu pārstāvjiem, mantiniekiem un tiesību pēcniekiem, bet visām pārējām personām — vienīgi ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes atļauju.

Izraksta apliecinājumā atzīmējami pierādījumi, kas piešķir tiesību izrakstu saņemt.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2010. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

105. *(Izslēgts ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)*

106. Notariālo aktu norakstus zvērināts notārs var izdot tām personām, kurām ir tiesības saņemt notariālo aktu grāmatas izrakstus.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

107. Uz notariālā akta oriģināla jāatzīmē, kam, kad un ar kādu reģistra numuru izdoti izraksti vai noraksti.

Katrā notariālo aktu grāmatas izrakstā jānorāda, kurš tas ir pēc kārtas, neatkarīgi no tā, vai attiecīgais akts izdots elektroniskā vai papīra formā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

D[1] sadaļa
Notariālie akti, kas izpildāmi tiesas spriedumu izpildes kārtībā

(Sadaļa 23.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

107.[1] Civilprocesa likumā noteiktajā tiesas spriedumu izpildes kārtībā izpildāmi (nododami piespiedu izpildei) šādi notariālā akta formā taisīti līgumi:

1) terminēti līgumi par naudas samaksu vai par kustamās mantas vai dokumentu atdošanu;

2) terminēti nomas, īres vai patapinājuma līgumi, kas paredz nomnieka, īrnieka vai patapinājuma ņēmēja pienākumu termiņa notecējuma vai nomas vai īres maksas nesamaksas dēļ atbrīvot nomāto, īrēto vai patapināto īpašumu, kā arī pienākumu samaksāt nomas vai īres maksu;

3) vienošanās par vienreizējiem vai periodiskiem uzturlīdzekļu maksājumiem, kā arī bērna aizgādību un saskarsmes tiesībām.

Notariālais izpildu akts:

1) kurā noteikts personas pienākums atbrīvot nomāto, īrēto vai patapināto īpašumu, izpildāms Civilprocesa likuma 74.[1] nodaļā paredzētajā kārtībā;

2) par bērna aizgādību izpildāms Civilprocesa likuma 74.[4] nodaļā paredzētajā kārtībā;

3) par saskarsmes tiesībām izpildāms Civilprocesa likuma 74.[5] nodaļā paredzētajā kārtībā.

Šā panta pirmajā daļā norādītie notariālā akta formā taisītie līgumi nav nododami piespiedu izpildei, ja tā vērsta pret valsts vai pašvaldības īpašumu vai arī saistība ir dzēsta ar noilgumu, kura notecējums neapšaubāmi redzams no paša akta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018., 06.07.2021. un 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[2] Ja notariālajā aktā noteiktās saistības izpildīšana ir atkarīga no iepriekš pierādāmu nosacījumu iestāšanās, aktu var nodot piespiedu izpildei, ja šo nosacījumu iestāšanās notāram ir zināma vai pierādāma ar publiskiem dokumentiem, ierakstiem valsts informācijas sistēmā vai kredītiestādes izsniegtiem dokumentiem, vai citiem ticamiem dokumentiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

107.[3] Piespiedu izpildei var nodot šā likuma 107.[1] panta pirmajā daļā norādīto notariālo aktu, kas atbilst šādām prasībām:

1) izpildei nododamie akta noteikumi atbilst patērētāju tiesību aizsardzībai noteiktajām prasībām;

2) aktā skaidri noteikta izpildāmā saistība, tās pamatsumma, procenti, līgumsoda apmērs, kas noteikts atbilstoši likuma noteikumiem par līgumsoda apmēra noteikšanu un aprēķināšanu, saistības izpildīšanas termiņi, kārtība un nosacījumi;

3) parādnieks aktā tieši un nepārprotami piekritis saistības piespiedu izpildei, tai skaitā parādnieka un viņa mantu izlikšanai no nomātā, īrētā vai patapinātā īpašuma, ja terminētajā nomas, īres vai patapinājuma līgumā paredzēts nomnieka, īrnieka vai patapinājuma ņēmēja pienākums termiņa notecējuma vai nomas vai īres maksas nesamaksas dēļ atbrīvot nomāto, īrēto vai patapināto īpašumu, kā arī pienākums samaksāt nomas vai īres maksu. Pilnvarnieks šādu piekrišanu parādnieka vārdā var dot vienīgi gadījumā, ja viņš tam ir speciāli pilnvarots;

3[1]) ķīlas devējs tieši un nepārprotami piekritis piedziņas vēršanai uz ieķīlāto īpašumu, ja uz attiecīgo nekustamo īpašumu nostiprināta ķīlas tiesība;

3[2]) aktā skaidri noteikta saskarsmes izmantošanas kārtība, laiks un vieta, kā arī pienākumi un izdevumu sadale starp pusēm saskarsmes tiesību īstenošanai;

4) akta dalībnieki aktā norādījuši savas adreses, uz kurām nosūtītie paziņojumi uzskatāmi par saņemtiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018., 06.07.2021. un 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[4] Kreditors notariālo aktu var iesniegt zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei viena gada laikā no attiecīgās saistības izpildes termiņa iestāšanās dienas. Ja notariālais akts nav nodots piespiedu izpildei viena gada laikā no attiecīgās saistības izpildes termiņa iestāšanās dienas, saistības izpildi var prasīt vispārējās prasības tiesvedības kārtībā.

Notariālo aktu par saskarsmes tiesībām kreditors var iesniegt zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei triju gadu laikā no attiecīgā notariālā akta (vienošanās) taisīšanas dienas. Ja notariālais akts nav iesniegts zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei triju gadu laikā no attiecīgā notariālā akta (vienošanās) taisīšanas dienas, saskarsmes kārtības noteikšanu var prasīt vispārējās prasības tiesvedības kārtībā.

Ja zvērināts notārs izsniedz notariālo izpildu aktu, līgumsoda un procentu, izņemot likumisko, pieaugums apstājas ar dienu, kad notariālais akts iesniegts zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. un 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[5] Iesniegumu par saistības nodošanu piespiedu izpildei kreditors vai viņa pārstāvis, cesionārs, ja cesijas līgums noslēgts notariālā akta formā, mantinieki vai tiesību pēcnieki var iesniegt zvērinātam notāram, kas taisījis piespiedu izpildei nododamo notariālo aktu.

Zvērināts notārs pārbauda iesniedzēja identitāti un pārstāvības tiesības.

Iesniegumā norāda, kādu saistību un pēc kāda akta lūdz nodot piespiedu izpildei (atbrīvot nomāto, īrēto vai patapināto īpašumu, nodot konkrēto mantu, dokumentus vai piedzenamo summu), atsevišķi uzrādot pamatsummu, līgumsodu un procentus (nolīgtos vai likumā noteiktos), norādot to aprēķinu, laiku, par kādu līgumsods un procenti piedzenami, kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, bet attiecībā uz saskarsmes tiesībām norāda šā likuma 107.[3] panta 3.[2] punktā minēto informāciju, kā arī apliecinājumu, ka zvērinātam notāram sniegtas patiesas ziņas par faktiem un iesniedzējs ir informēts, ka Krimināllikums paredz atbildību par nepatiesa

iesnieguma sniegšanu. Iesniegumam pievieno izpildei nododamo notariālo aktu, tā grozījumus un papildinājumus, ja tādi taisīti, un, ja nepieciešams, cesijas un ķīlas līgumu notariālā akta formā un pierādījumus, kas apstiprina nosacījumu iestāšanos.

Piedzenamā līgumsoda apmēru norāda, ievērojot likuma noteikumus par līgumsoda apmēra noteikšanu un aprēķināšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018., 06.07.2021. un 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[6] Ja zvērināts notārs konstatē, ka kreditora iesniegums neatbilst šā likuma 107.[5] panta prasībām vai noteikumi notariālajā aktā, kuru kreditors lūdz nodot piespiedu izpildei, neatbilst šajā sadaļā noteiktajām prasībām, viņš šā likuma 39.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā atsaka notariālā izpildu akta taisīšanu.

Ja zvērināts notārs saņem pierādījumu par to, ka tiesā ir ierosināta lieta par bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām vai bērna uzturlīdzekļiem, viņš, saņemot iesniegumu par attiecīgā notariālā akta nodošanu izpildei, šā likuma 39. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā atsaka notariālā izpildu akta taisīšanu. Ja lieta tiesā ierosināta daļā par attiecīgā notariālajā aktā ietvertajiem jautājumiem, zvērināts notārs notariālo izpildu aktu taisa tajā daļā, par kuru nav ierosināta lieta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[7] Notariālo izpildu aktu zvērināts notārs taisa kā notariālo aktu triju darba dienu laikā no šā likuma 107.[5] pantā norādītā iesnieguma saņemšanas dienas. Tajā norāda:

1) akta taisīšanas gadu, dienu un mēnesi;

2) kāda saistība un kādā apmērā ir izpildāma, kā arī norādi uz to, ka ar notariālā izpildu akta izsniegšanas brīdi kreditoram ir tiesības saņemt no parādnieka līdz notariālā izpildu akta izpildei likumiskos procentus no piedzenamās un nesamaksātās parāda pamatsummas, bet attiecībā uz saskarsmes tiesībām — arī šā likuma 107.[3] panta 3.[2] punktā minēto informāciju;

3) kā labā tiek taisīts notariālais izpildu akts (vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietu vai juridiskās personas nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru);

4) personu, pret kuru vērsta piedziņa (vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietu vai juridiskās personas nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru);

5) izdevumus par notariālā izpildu akta taisīšanu, kas piedzenami no parādnieka;

6) atzīmi par divu mēnešu termiņu saistības labprātīgai izpildei un notariālā izpildu akta iesniegšanu zvērinātam tiesu izpildītājam pēc minētā termiņa iestāšanās, ja notariālajā izpildu aktā noteikts personas pienākums atbrīvot nomāto, īrēto vai patapināto īpašumu pirms līgumā noteiktā termiņa beigām.

Notariālo izpildu aktu izsniedz kreditoram, un tā izsniegšana nav pārsūdzama tiesā.

Ja izpilde izdarāma dažādās vietās vai akts taisīts par labu vairākiem kreditoriem vai vērsts pret vairākiem parādniekiem, zvērināts notārs pēc kreditora lūguma izsniedz vairākus notariālos izpildu aktus. Ja tiek izsniegti vairāki notariālie izpildu akti, katrā no tiem precīzi norāda izpildes vietu (tiesas apgabalu) vai to saistības daļu, kura pēc šā notariālā izpildu akta izpildāma, bet solidārās piedziņas gadījumā — arī parādnieku, pret kuru vēršama piedziņa pēc šā notariālā izpildu akta.

Notariālā izpildu akta paraugu apstiprina Ministru kabinets.

Ja pēc notariālā izpildu akta izsniegšanas kāds no dalībniekiem izstājas (fiziskās personas nāve, juridiskā persona beidz pastāvēt, prasījuma cesija vai citi apstākļi), zvērināts notārs pēc kreditora lūguma atļauj aizstāt šo dalībnieku tā tiesību pārņēmējam un groza izsniegto notariālo izpildu aktu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018., 06.07.2021. un 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[8] Notariālā izpildu akta norakstu zvērināts notārs nosūta parādniekam uz izpildāmajā notariālajā aktā norādīto adresi un uz viņa deklarēto dzīvesvietu. Notariālā izpildu akta norakstu nosūta arī uz kreditora norādīto parādnieka adresi, ja tā atšķiras no iepriekš norādītajām.

107.[9] Ja parādnieks uzskata, ka kreditora prasījums par saistību izpildi ir nepamatots, viņš var celt prasību Civilprocesa likuma 406.pantā noteiktajā kārtībā. Šajā pantā noteiktais nav piemērojams notariālajiem aktiem par bērna aizgādību un saskarsmes tiesībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

107.[10] Piemērojamos tiesību aktus un piekritību notariālā akta formā taisīt vienošanos par vienreizējiem vai periodiskiem uzturlīdzekļu maksājumiem pārrobežu lietās, kuru var nodot piespiedu izpildei, nosaka saskaņā ar Padomes 2008.gada 18.decembra regulu (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (turpmāk — regula Nr. 4/2009).

107.[11] Pēc ieinteresētās personas lūguma zvērināts notārs par izsniegto notariālo izpildu aktu izsniedz Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 12.decembra regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (turpmāk — regula Nr. 1215/2012) 60.pantā minēto apliecību (regulas Nr. 1215/2012 II pielikums).

Pēc ieinteresētās personas lūguma zvērināts notārs, pamatojoties uz regulu Nr. 4/2009 un tās 48.panta 3.punktu, par izsniegto notariālo izpildu aktu par vienošanos par vienreizējiem vai periodiskiem uzturlīdzekļu maksājumiem izraksta notariālā akta izrakstu (regulas Nr. 4/2009 III pielikums).

Pēc piedzinēja lūguma zvērināts notārs, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 21.aprīļa regulu (EK) Nr. 805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem, (turpmāk — regula Nr. 805/2004) un tās 25.panta I.punktu, par izsniegtajiem notariālajiem izpildu aktiem izraksta Eiropas izpildes rīkojumu (regulas Nr. 805/2004 III pielikums).

Zvērināts notārs, kas taisījis notariālo izpildu aktu, pēc ieinteresētās puses lūguma var izlabot kļūdas Eiropas izpildes rīkojumā vai atsaukt Eiropas izpildes rīkojumu, pamatojoties uz regulas Nr. 805/2004 10.pantu. Iesniedzot lūgumu par Eiropas izpildes rīkojuma labošanu vai atsaukšanu, izmanto regulas Nr. 805/2004 10.panta 3.punktā minēto veidlapu (regulas Nr. 805/2004 VI pielikums).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

D[2] sadaļa
Notariālo aktu par partnerību vai tās izbeigšanu taisīšana

(Nodaļa 09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

107.[12] Zvērināts notārs taisa notariālo aktu par partnerību, ja divas pilngadīgas fiziskās personas kopā personīgi ierodas pie zvērināta notāra un apliecina, ka tām ir tuvas personiskas attiecības, kopīga saimniecība un nolūks rūpēties par to, kā arī gādāt un atbalstīt vienai otru. Partnerība nav pielīdzināma laulībai.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

107.[13] Zvērināts notārs taisa notariālo aktu par partnerību, ja šā likuma 107.[12] pantā minētās personas izsaka par to savu gribu un:

1) nav laulībā;

2) par tām Fizisko personu reģistrā nav iekļautas Fizisko personu reģistra likuma 11. panta pirmās daļas 36. punktā noteiktās ziņas;

3) nav radinieki taisnā līnijā;

4) nav brāļi un māsas vai pusbrāļi un pusmāsas.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

107.[14] Notariālajā aktā par partnerību norāda:

1) personu apliecinājumu par savu gribu reģistrēt partnerību, rūpēties par kopīgu saimniecību, gādāt un atbalstīt vienai otru;

2) katras personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi).

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

107.[15] Partnerība izbeidzas:

1) ar personas nāvi;

2) ja tiesa vienu no personām izsludina par mirušu;

3) ar vienas vai abu personu laulību;

4) ar abu personu gribas izteikumu notāram;

5) ar tiesas spriedumu.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

107.[16] Zvērināts notārs pēc abu personu gribas izteikuma taisa notariālu aktu par partnerības izbeigšanu arī gadījumā, kad personu ģimenes tiesiskās attiecības ir konstatētas ar tiesas nolēmumu.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

107.[17] Notariālajā aktā par partnerības izbeigšanu norāda:

1) personu gribas izteikumu;

2) katras personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi);

3) notariālā akta par partnerību taisīšanas gadu, dienu un mēnesi;

4) tiesas nolēmuma par ģimenes tiesisko attiecību konstatēšanu gadu, dienu, mēnesi un lietas numuru;

5) zvērināta notāra, pie kura taisīts notariālais akts par partnerību, vārdu un uzvārdu;

6) partnerības izbeigšanas gadu, dienu un mēnesi.

(09.11.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

E sadaļa
Apliecinājumi

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļa pārsaukta par E sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

VI nodaļa
Apliecinājumu vispārīgie noteikumi

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 1.iedalījums pārsaukts par 6.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

108. Zvērināti notāri apliecina:

1) notariālo aktu grāmatas izrakstus un notariālo aktu norakstus;

2) *(izslēgts ar 24.10.2002. likumu)*;

3) parakstu īstumu;

4) to, ka persona ir dzīva;

5) dokumentu atvasinājumus un tulkojumus;

6) līdzēju ierašanos vai neierašanos tiesisku darījumu noslēgšanai vai citu pienākumu izpildīšanai;

7) seifu un citu glabātavu saturu;

8) dokumentu uzrādīšanas laiku;

9) valsts nodevas samaksu;

10) protestus;

11) pilnvarojumu atsaukšanu;

12) paziņojumu nodošanu;

13) sapulču, darbību un notikumu norisi;

14) iesniegumu, paziņojumu (deklarāciju) un liecību sniegšanu;

15) citus likumos paredzētos faktus un dokumentus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

108.[1] Apliecinājumu zvērināts notārs taisa kā notariālo aktu, izņemot gadījumus, kad likums noteic, ka apliecinājums rakstāms uz paša dokumenta (apliecinājuma uzraksts), vai paredz citu sevišķu apliecināšanas kārtību.

Aktā norādāmi notāra konstatējumi.

Notariālo aktu grāmatas izrakstu par šādu aktu zvērināts notārs var izdot personai, pēc kuras aicinājuma apliecinājums taisīts, vai tās pārstāvim, mantiniekam, tiesību pēcniekam.

Apliecinājumus, kurus netaisa kā notariālos aktus un kuros nav personas paraksta, var taisīt arī elektroniskā formā.
(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

109. Apliecinājumi jāieraksta reģistrā (48. pants).

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 2.iedalījuma nosaukums izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

110. *(Izslēgts ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

111. *(Izslēgts ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

112. *(Izslēgts ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

VII nodaļa
Parakstu īstuma apliecināšana

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 3.iedalījums pārsaukts par 7.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

113. Apliecinot parakstu īstumu, zvērināts notārs pārbauda parakstītāja identitāti.

114. Parakstu dod vai atzīst par savu, zvērinātam notāram klāt esot.

115. Apliecinājumu raksta uz paša dokumenta, atzīmējot, ka paraksts ir dots vai atzīts par savu, zvērinātam notāram klāt esot.

(Otrā daļa izslēgta ar 20.12.2007. likumu.)
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. un 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

116. Dokumenti, uz kuriem apliecināts tikai parakstu īstums, atzīstami par privātiem dokumentiem, un tas atzīmējams apliecinājumā.

Parakstu īstumu nedrīkst apliecināt uz dokumentiem, kuru saturs ir acīmredzamā pretrunā ar likumiem, kas aizsargā pārvaldes kārtību, sabiedrības tikumību vai personas godu.

Ja dokumentu iesnieguši apliecinājuma dalībnieki, zvērināts notārs iepazīstas ar dokumenta saturu vienīgi tiktāl, ciktāl tas nepieciešams šā panta otrajā daļā minēto apstākļu konstatēšanai. Par dokumenta saturu zvērināts notārs neatbild, un tas atzīmējams apliecinājumā.

Ja dokumentu sastādījis zvērināts notārs, viņam ir arī šā likuma 87.[1] pantā noteiktie pienākumi.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

VIII nodaļa
Apliecinājumi, ka persona ir dzīva

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 4.iedalījums pārsaukts par 8.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

117. Apliecinot, ka persona ir dzīva, zvērinātam notāram jāpārliecinās, ka persona, par kuru vajadzīgs apliecinājums, tiešām ir dzīva. Ja zvērināts notārs šo personu nepazīst, tās identitāte jāpārbauda 76. pantā noteiktajā kārtībā.

118. Apliecinājumā jānorāda gads, diena, mēnesis, stunda un minūte, kad zvērināts notārs pārliecinājies, ka persona ir dzīva.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

IX nodaļa
Dokumentu atvasinājumu un tulkojumu apliecināšana

(Nodaļas nosaukums grozīts ar 20.12.2007. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

119. Apliecinot dokumentu atvasinājumus (norakstus, izrakstus un kopijas) un tulkojumus, zvērināts notārs tos salīdzina ar iesniegtajiem dokumentiem. Apliecinājumos norādāmi dokumentu iesniedzēji.

Zvērināts notārs nepārbauda iesniegto dokumentu izdošanas likumību, bet pārbauda tikai to atbilstību uzrādītajiem dokumentiem un to atzīmē apliecinājumā.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

119.[1] Zvērināti notāri ir tiesīgi izgatavot norakstus no tiem apliecinājumiem, kuri glabājas viņu arhīva lietās, ja to lūdz personas, kas attiecīgos dokumentus parakstījušas, to pārstāvji, mantinieki vai tiesību pēcnieki.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

120. Apliecinājumu raksta uz paša dokumentu atvasinājuma vai tulkojuma.

Dokumentu atvasinājumu un tulkojumu apliecinājumā norāda, kādi iesniegtajā dokumentā bijuši labojumi, svītrojumi, piemetinājumi, dzēsumi un citas īpatnības, ja vien tās nav redzamas pašā dokumentu atvasinājumā vai tulkojumā.

Nedrīkst apliecināt dokumentu atvasinājumus un tulkojumus no dokumentiem, kuru saturs ir acīmredzamā pretrunā

ar likumiem, kas aizsargā pārvaldes kārtību, sabiedrības tikumību vai personas godu.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

121. Ja tulkojums nav uzrakstīts uz paša dokumenta, tas jāpievieno dokumentam 74. pantā noteiktajā kārtībā.

X nodaļa
Apliecinājumi par līdzēju ierašanos vai neierašanos tiesisku darījumu noslēgšanai vai citu pienākumu pildīšanai

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 6.iedalījums pārsaukts par 10.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

122. Apliecinājumos par līdzēju ierašanos vai neierašanos tiesisku darījumu noslēgšanai vai citu pienākumu pildīšanai jānorāda:

1) gads, diena, mēnesis, stunda un minūte, kad šīs personas bija vai nebija ieradušās zvērināta notāra prakses vietā;

2) šo personu vārds un uzvārds, personas kods, bet personām, kas ieradušās, — arī dzīvesvieta un dzimšanas gads, diena un mēnesis, kā arī dzimšanas vieta;

3) ieradušos personu paskaidrojumi.

Šajā un 139. pantā norādītos apliecinājumus var apvienot.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

123. Zvērinātam notāram jāpārbauda ieradušos personu identitāte.

XI nodaļa
Apliecinājumi par seifu un citu glabātavu saturu

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 7.iedalījums pārsaukts par 11.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

124. Apliecinot seifu un citu glabātavu saturu, zvērināts notārs sastāda protokolu, kurā norāda:

1) personu, kas aicinājusi zvērinātu notāru apliecināt seifa vai glabātavas saturu;

2) apliecinājuma laiku;

3) seifa vai glabātavas atrašanās vietu;

4) seifa vai glabātavas saturu.

Protokolu paraksta 125. pantā norādītās personas un zvērināts notārs.

125. Seifa vai glabātavas saturu zvērināts notārs noskaidro, klāt esot tai personai, kas viņu aicinājusi, un

kredītiestādes pārstāvim, ja seifs vai glabātava atrodas kredītiestādē.

125.[1] Protokolu sastāda kā notariālo aktu.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

126. Personai, kas aicinājusi zvērinātu notāru, izdod protokola norakstu.

XII nodaļa
Apliecinājumi par dokumentu uzrādīšanas laiku

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 8.iedalījums pārsaukts par 12.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

127. Laiku, kad dokuments uzrādīts zvērinātam notāram, apliecina uz paša dokumenta, norādot tā uzrādītāju.

Uzrādīšanas laiku nedrīkst apliecināt dokumentiem, kuru saturs ir acīmredzamā pretrunā ar likumiem, kas aizsargā pārvaldes kārtību, sabiedrības tikumību vai personas godu.

Apliecinājumā norādāms, kādi uzrādītajā dokumentā bijuši labojumi, svītrojumi, piemetinājumi, dzēsumi un citas īpatnības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

128. Ja uzrādītājs vēlas, zvērināts notārs var ierakstīt dokumentu arī notariālo aktu grāmatā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

129. Zvērināta notāra uzraksts uz atpakaļdodamā dokumenta apliecina tikai to, ka šis dokuments noteiktā laikā ierakstīts notariālo aktu grāmatā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

XIII nodaļa
Apliecinājumi par valsts nodevas samaksu

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 9.iedalījums pārsaukts par 13.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

130. Apliecinot valsts nodevas samaksu, notārs rīkojas atbilstoši likumam par valsts nodevu.

XIV nodaļa
Protestu apliecināšana

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 10.iedalījums pārsaukts par 14.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

131. Protestus zvērināts notārs apliecina attiecīgos likumos noteiktajā kārtībā.

XV nodaļa
Pilnvarojumu atsaukšanas apliecināšana

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 11.iedalījums pārsaukts par 15.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

132. Lūgumu atsaukt pilnvarojumu zvērināts notārs apliecina saskaņā ar noteikumiem par gribas izteikumu apliecināšanu un pilnvarojuma atsaukšanu izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Zvērināts notārs pārbauda iesniedzēja vai viņa pārstāvja identitāti, rīcībspēju un pārstāvja pilnvaras.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

133. Par pilnvarojuma atsaukšanu zvērināts notārs paziņo pilnvarniekam elektroniski uz viņa oficiālo elektronisko adresi, ja tās nav, — ierakstītā vēstulē uz deklarēto dzīvesvietu.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

XVI nodaļa
Paziņojumu apliecināšana

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 12.iedalījums pārsaukts par 16.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

134. Lūgumu paziņot izteic rakstveidā. Nav pieļaujami paziņojumi, kuru saturs ir acīmredzamā pretrunā ar likumiem, kas aizsargā pārvaldes kārtību, sabiedrības tikumību vai personas godu.

Zvērināts notārs pārbauda iesniedzēja identitāti.

Apliecinājumu raksta uz paša lūguma.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

135. Paziņojumus zvērināts notārs nodod mutvārdos vai rakstveidā; ja tos nodod rakstveidā, adresātam izsniedz ar valsts nodevu neapmaksājumu iesniegtā lūguma norakstu, ko zvērināta notāra uzdevumā var nodot viņa darbinieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

136. Rakstveida paziņojumu var nodot adresātam personiski, nosūtīt uz oficiālo elektronisko adresi, ja personai ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts, vai nosūtīt pa pastu ierakstītā vēstulē, saņemot pasta apliecinājumu par tā izsniegšanu.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

137. Ja adresāta nav mājās, paziņojumu atstāj viņa mājniekiem, nama pārvaldniekam, sētniekam vai tam kaimiņam, kas ir ar mieru paziņojumu nodot adresātam.

138. Paziņojums uzskatāms par izsniegtu adresātam arī tad, ja adresāts atteicies to saņemt.

138.[1] Ja personai, kura lūdz nodot paziņojumu, nav zināma adresāta oficiālā elektroniskā adrese, juridiskā adrese vai dzīvesvieta, zvērināts notārs to saņem attiecīgi no oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas, komercreģistra vai Fizisko personu reģistra.

Ja adresāta (fiziskās personas) dzīvesvieta Fizisko personu reģistrā nav norādīta un nav arī aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts, zvērināts notārs pēc tās personas lūguma, kura lūgusi nodot paziņojumu, publicē šo paziņojumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Šādi zvērināts notārs rīkojas arī tad, ja, nosūtot paziņojumu uz adresāta juridisko adresi vai dzīvesvietu, saņem pasta paziņojumu par neiespējamību nodot sūtījumu adresātam, kā arī Dzīvojamo telpu īres likumā noteiktajā gadījumā, kad nepieciešams pēc ieguvēja rakstveida lūguma publicēt paziņojumu par īpašuma tiesību uz dzīvojamo telpu maiņu.

Paziņojums uzskatāms par nodotu nākamajā darba dienā pēc tā publikācijas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

(28.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013., 08.03.2018., 06.07.2021., 14.10.2021. un 09.11.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2024.)

139. Par paziņojuma nodošanu zvērināts notārs pēc iesniedzēja vai adresāta lūguma izdod apliecību, kurā norāda iesniedzēja un adresāta vārdu, uzvārdu un dzīvesvietu, paziņojuma saturu, laiku, kad paziņojums nodots, un adresāta atbildi, ja tāda ir dota.

XVII nodaļa
Apliecinājumi par sapulces, darbības vai notikuma norisi

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 13.iedalījums pārsaukts par 17.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

139.[1] Apliecinot sapulču, darbību un notikumu norisi, zvērināts notārs raksta protokolu.

Protokolu sastāda kā notariālo aktu.

Zvērināts notārs var atteikties no sapulču, darbību un notikumu norises apliecināšanas, ja to izdarīt lūdz vēlāk nekā piecas dienas pirms attiecīgās sapulces, darbības vai notikuma norises.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

139.[2] Zvērināts notārs pārbauda to personu identitāti, kuras paraksta protokolu. Par pārējo protokolā minēto personu identitāti zvērināts notārs neatbild.

139.[3] Apliecinot sapulču norisi, zvērināts notārs protokolā norāda viņa klātbūtnē notikušo sapulču vietu, laiku un gaitu, nolēmumu saturu un citus notikumus, kuriem var būt tiesiska nozīme.

Protokolu paraksta sapulces priekšsēdētājs un zvērināts notārs.

139.[4] Zvērināts notārs var apliecināt darbību un notikumu norisi, ja tie var izraisīt tiesiskas sekas un ir norisinājušies zvērināta notāra un divu pieaicinātu liecinieku klātbūtnē.

Protokolā norāda darbību un notikumu vietu, laiku un gaitu.

Protokolu paraksta liecinieki un persona, kura aicinājusi zvērinātu notāru.

XVIII nodaļa
Apliecinājumi par iesniegumu, paziņojumu (deklarāciju) un liecību sniegšanu

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 3.iedaļas 14.iedalījums pārsaukts par 18.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

139.[5] Iesniegumu, paziņojumu (deklarāciju) un liecību sniegšanu zvērināts notārs apliecina saskaņā ar noteikumiem par gribas izteikumu apliecināšanu.

Zvērināts notārs brīdina notariālā akta dalībniekus par krimināllatbildību par apzināti nepatiesu iesniegumu, paziņojumu (deklarāciju) un liecību sniegšanu zvērinātam notāram. Tas norādāms arī notariālajā aktā.

139.[6] Zvērināts notārs apliecina iesniegumu, paziņojumu (deklarāciju) sniegšanu, ja notariāli apliecināta iesnieguma, paziņojuma (deklarācijas) iesniegšana valsts vai pašvaldību iestādēm un amatpersonām noteikta ar likumu.

139.[7] Apliecinājumi par liecību sniegšanu nevar aizstāt attiecīgā procesuālā kārtībā iegūtās liecības Latvijas tiesu un pirmstiesas izmeklēšanas iestādēs kriminālprocesos, civillietās un administratīvajā procesā tiesā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

E[1] sadaļa
Elektroniskie akti un apliecinājumi

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Sadaļa stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

139.[8] Zvērināts notārs elektronisku dokumentu apliecina ar drošu elektronisko parakstu, pievienojot laika zīmogu.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

139.[9] Zvērināts notārs elektroniski apliecina šā likuma 108.[1] panta ceturtajā daļā noteiktos apliecinājumus, kā arī aktus un apliecinājumus, kurus to dalībnieki elektroniski paraksta zvērināta notāra klātbūtnē.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

139.[10] Zvērināts notārs var taisīt elektroniskos aktus un apliecinājumus, izmantojot videokonferenci Notāru informācijas sistēmā. Akta vai apliecinājuma taisīšana videokonferences režīmā tiek ierakstīta. Videokonferences ieraksts Notāru informācijas sistēmā tiek glabāts desmit gadus no akta vai apliecinājuma taisīšanas dienas.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

139.[11] Elektronisko notariālo aktu grāmatu zvērināts notārs veido atsevišķi.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

139.[12] Iesnieguma, kurā lūdz izsniegt šā likuma 102. pantā paredzētos dokumentus, kā arī iesniegumu un lūgumu, kas paredzēti 107.[5], 134. un 145.[3] pantā, iesniedzēju identitāti šajā likumā noteiktajā kārtībā nepārbauda, ja iesniegums parakstīts ar derīgu drošu elektronisko parakstu.

Zvērināts notārs pieņem arī elektroniski parakstītu mantošanas iesniegumu, nepārbaudot iesniedzēja identitāti šajā likumā noteiktajā kārtībā, ja iesniegumā netiek izteikta griba par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

139.[13] *(Izslēgts ar 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)*

139.[14] Zvērināts notārs atsaka taisīt elektronisko aktu un apliecinājumu šajā likumā noteiktajos gadījumos, kā arī tad, ja tehnisku iemeslu dēļ viņam nav iespējams izpildīt šā likuma prasības vai nav iespējams nodrošināt kvalitatīvu videokonferences ierakstu.

Šā panta pirmajā daļā minētais atteikums nav šķērslis personai lūgt, lai zvērināts notārs taisa elektronisko aktu un apliecinājumu, ja ir atkrituši šķēršļi, kas bija par pamatu šim atteikumam.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.07.2018. Sk. pārejas noteikumu 30. punktu)

F sadaļa
Naudas, vērtspapīru un dokumentu glabājumi

(4.nodaļas 3.apakšnodaļas 4.iedaļa pārsaukta par F sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

140. Zvērinātam notāram jāpārbauda glabājuma devēja identitāte un par katru glabājumā saņemto priekšmetu jāizdara ieraksts glabājumu grāmatā.

141. Ja glabājumā nodod slēgtu aploksni, jāapraksta tās ārējais izskats. Aploksne jāapzīmogo ar zvērināta notāra zīmogu, un uz tās jāparakstās glabājuma devējam un zvērinātam notāram.

142. Glabājuma devēja iesniegums par glabājuma nodošanu zvērinātam notāram apliecināms notariāli. Iesnieguma apliecināšana nav nepieciešama, ja glabājuma nodošanas pamatā ir notariāli apliecināts darījums. Par glabājuma priekšmeta saņemšanu zvērināts notārs izdod glabājuma devējam kvitējumu. Ja glabājuma priekšmets ir nauda, tās saņemšanu apliecina ar dokumentu par naudas ieskaitīšanu zvērināta notāra kontā.

Par testamenta pieņemšanu glabājumā (Civillikuma 439. panta 4. punkts) taisa notariālu aktu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

143. Glabājumā saņemto naudu nodod turējumā kredītiestādei, kas ir tiesīga sniegt finanšu pakalpojumus Latvijas Republikā.

(20.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

144. Valsts neatbild par zvērināta notāra darbību, kas saistīta ar viņam uzticēto naudu un vērtspapīriem.

145. Zvērināts notārs glabājuma priekšmetu izsniedz glabājuma devējam vai norādītajai trešajai personai.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

F[1] sadaļa
Saistības priekšmeta pieņemšana glabājumā

(Sadaļa 28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

145.[1] Ja Civillikuma 1837.pantā noteiktajos gadījumos parādnieks nevar izpildīt saistību, viņam ir tiesības iesniegt saistības priekšmetu glabājumā pēc saistības izpildīšanas vietas attiecīgajā apgabaltiesā praktizējošam zvērinātam notāram.

145.[2] Zvērinātam notāram var iesniegt glabājumā šādus saistības priekšmetus:

1) naudu;

2) vērtspapīrus;

3) dokumentus;

4) vērtslietas.

Citus priekšmetus zvērinātam notāram glabājumā var iesniegt vienīgi tajā gadījumā, ja šo priekšmetu īpašību dēļ zvērinātam notāram ir iespējams tos uzglabāt.

145.[3] Saistības priekšmetu zvērinātam notāram glabājumā iesniedz klātienē, pievienojot to iesniegumam, kurā norāda:

1) parādnieka vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu) un dzīvesvietu;

2) kreditora, kuram saistības priekšmets nododams, vai viņa tiesību pārņēmēja vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un atrašanās vietu (juridisko adresi), ja tiesību pārņēmējs parādniekam zināms, vai to, ka adrese parādniekam nav zināma;

3) tās saistības apzīmējumu, kuras izpildīšanai iesniedz saistības priekšmetu;

4) iemeslu, kura dēļ nav bijis iespējams izpildīt saistību;

5) iesniedzamā saistības priekšmeta detalizētu aprakstu;

6) lūgumu izsniegt glabājumā iesniegto saistības priekšmetu kreditoram uz pieprasījumu;

7) to, ka nauda iemaksāta zvērināta notāra kontā kredītiestādē, ja glabājumā tiek iesniegta bezskaidra nauda.

Ja glabājumā tiek iesniegta bezskaidra nauda, šā panta pirmajā daļā minētajam iesniegumam pievieno maksājuma

uzdevumu par naudas iemaksu zvērināta notāra kontā kredītiestādē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

145.[4] Zvērināts notārs pēc parādnieka iesnieguma saņemšanas, nepārbaudot tā pareizību, rīkojas atbilstoši šā likuma 140.—143.pantā norādītajam, izņemot gadījumu, kad glabājumā tiek iesniegti bezskaidras naudas līdzekļi, un izsniedz parādniekam kvitējumu par saistības priekšmeta saņemšanu.

Ja glabājumā tiek iesniegti bezskaidras naudas līdzekļi, zvērināts notārs pēc parādnieka iesnieguma saņemšanas, nepārbaudot tā pareizību, rīkojas atbilstoši šā likuma 140. un 142.pantā norādītajam, pārliecinās par naudas iemaksu zvērināta notāra kontā kredītiestādē un izsniedz parādniekam kvitējumu par saistības priekšmeta saņemšanu.

Pēc saistības priekšmeta pieņemšanas glabājumā zvērināts notārs uzaicina norādīto kreditoru ne vēlāk kā viena mēneša laikā no uzaicinājuma saņemšanas dienas iesniegt zvērinātam notāram iesniegumu par saistības priekšmeta izsniegšanu. Kreditora paraksts uz minētā iesnieguma apliecināms pie zvērināta notāra vai citas Civillikuma 1474.pantā norādītās personas.

Ja konkrētajai saistībai ir vairāki kreditori, pārējiem kreditoriem nosūtāms uzaicinājums ne vēlāk kā viena mēneša laikā no tā saņemšanas dienas iesniegt zvērinātam notāram iesniegumu, kurā izteikts viedoklis par saistības priekšmeta nodošanu attiecīgajam kreditoram. Paraksts uz minētā iesnieguma apliecināms pie zvērināta notāra vai citas Civillikuma 1474.pantā norādītās personas.

Uzaicinājums izdarāms ar paziņojumu šā likuma 136.—138.pantā noteiktajā kārtībā, bet, ja kreditora vai viņa tiesību pārņēmēja dzīvesvieta vai atrašanās vieta (juridiskā adrese) nav zināma, — ar sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Paziņojumā vai sludinājumā norāda arī saistību, pēc kuras saistības priekšmets iesniegts zvērinātam notāram glabājumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

145.[5] Ja starp kreditoriem ir strīds par to, kam pienākas saistības priekšmets, zvērināts notārs informē kreditorus, ka strīds izšķirams prasības kārtībā. Pēc tam, kad saņemts likumīgā spēkā stājies tiesas nolēmums, saistības priekšmets izsniedzams tiesas nolēmumā norādītajam kreditoram, bet, ja glabājumā iesniegta bezskaidra nauda, tā pārskaitāma uz kreditora norādīto kontu kredītiestādē.

Ja pārējie kreditori paziņojumā noteiktajā termiņā nav iesnieguši zvērinātam notāram iesniegumu par saistības priekšmeta nodošanu attiecīgajam kreditoram, uzskatāms, ka viņi ir piekrituši tam, ka saistības priekšmets nododams attiecīgajam kreditoram.

Saņemot kreditora iesniegumu par saistības priekšmeta izsniegšanu, ja starp kreditoriem nav strīda par saistības priekšmeta piederību vai kreditors ir viens, zvērināts notārs nosaka dienu, kad tiks izskatīts jautājums par saistības priekšmeta izsniegšanu, un šā likuma 136.—138.pantā noteiktajā kārtībā paziņo par to parādniekam un kreditoram. Vienlaikus kreditoram paziņo par nepieciešamību līdz jautājuma par saistības priekšmeta izsniegšanu izskatīšanas dienai iesniegt zvērinātam notāram aktu (ja tāds ir taisīts), kas ir par pamatu saistībai.

145.[6] Ja kreditors atsakās saņemt saistības priekšmetu un rodas strīds par tiesībām, zvērināts notārs izsniedz saistības priekšmetu atpakaļ parādniekam vai, ja glabājumā iesniegta bezskaidra nauda, pārskaita to uz parādnieka maksājuma uzdevumā norādīto kontu kredītiestādē, vienlaikus izskaidrojot parādniekam tiesības izšķirt strīdu tiesā prasības kārtībā. Zvērināts notārs tiesības izšķirt strīdu tiesā prasības kārtībā kreditoram paziņo šā likuma 136.—138.pantā noteiktajā kārtībā.

Valsts nodevu par saistības priekšmeta iesniegšanu glabājumā, zvērināta notāra atlīdzības taksi un citus faktiskos

izdevumus sedz parādnieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

145.[7] Kamēr kreditors nav iesniedzis iesniegumu par saistības priekšmeta izsniegšanu, parādnieks var saņemt saistības priekšmetu atpakaļ.

Naudu, kas iemaksāta zvērinātam notāram, lai dzēstu saistību vai prasījumus, kuri nodrošināti ar atzīmi zemesgrāmatā, ja šī atzīme ir jau dzēsta, parādnieks var saņemt atpakaļ tikai ar kreditora piekrišanu, kas iesniedzama zvērinātam notāram iesnieguma formā, vai pamatojoties uz likumīgā spēkā stājušos tiesas nolēmumu, kas iemaksu atzīst par spēkā neesošu. Kreditora paraksts uz minētā iesnieguma apliecināms pie zvērināta notāra vai citas Civillikuma 1474.pantā norādītās personas.

Ja parādnieks šajā pantā noteiktajā kārtībā saistības priekšmetu saņem atpakaļ, zvērināts notārs to izsniedz parādniekam vai, ja glabājumā iesniegta bezskaidra nauda, pārskaita to uz parādnieka maksājuma uzdevumā norādīto kontu kredītiestādē un paziņo kreditoram.

Valsts nodevu par saistības priekšmeta iesniegšanu glabājumā, zvērināta notāra atlīdzības taksi un citus faktiskos izdevumus sedz parādnieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

145.[8] Iesniegumu par saistības priekšmeta izsniegšanu izskata zvērināta notāra noteiktajā dienā viņa prakses vietas telpās.

Zvērināts notārs, konstatējis, ka kreditors piekrīt saņemt saistības priekšmetu, taisa notariālo aktu par saistības priekšmeta izsniegšanu un izsniedz saistības priekšmetu kreditoram vai, ja glabājumā iesniegta bezskaidra nauda, pārskaita to uz kreditora norādīto kontu kredītiestādē.

Notariālajā aktā norāda:

1) parādnieka vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu) un dzīvesvietu;

2) kreditora, kuram saistības priekšmets nododams, vai viņa tiesību pārņēmēja vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un atrašanās vietu (juridisko adresi);

3) pārējo kreditoru, ja tādi ir, vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un atrašanās vietu (juridisko adresi);

4) tās saistības apzīmējumu, kuras izpildīšanai iesniegts saistības priekšmets;

5) iemeslu, kura dēļ nav bijis iespējams izpildīt saistību;

6) saistības priekšmeta detalizētu aprakstu;

7) informāciju par šā likuma 145.[4] un 145.[5] panta prasību izpildi;

8) atzīmi par saistības pilnīgu vai daļēju izpildi;

9) to, ka nauda pārskaitīta uz kreditora norādīto kontu kredītiestādē, ja glabājumā iesniegta bezskaidra nauda.

Valsts nodevu par saistības priekšmeta iesniegšanu glabājumā, zvērināta notāra atlīdzības taksi un citus faktiskos

izdevumus sedz kreditors.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. un 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

145.[9] Pirms izlemt jautājumu par saistības priekšmeta izsniegšanu kreditoram, zvērināts notārs pieprasa no kreditora aktu (ja tāds ir taisīts), kas ir par pamatu saistībai, kura dzēšama ar saistības priekšmetu.

Ja ar kreditoram izsniegto saistības priekšmetu saistība dzēsta daļēji, zvērināts notārs iesniegto aktu atdod atpakaļ kreditoram un izdara par to atzīmi notariālajā aktā. Ja ar kreditoram izsniegto saistības priekšmetu saistība dzēsta pilnīgi, zvērināts notārs iesniegto aktu nodod parādniekam.

G sadaļa
Zvērinātu notāru palīgi

(5.nodaļa pārsaukta par G sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

146. Zvērinātam notāram var būt palīgi.

Zvērinātu notāru palīgiem, kuri šajā amatā darbojušies vismaz divus gadus, pēc zvērinātu notāru eksāmena nokārtošanas ir priekšrocības tikt apstiprinātiem par zvērinātiem notāriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

147. Par zvērināta notāra palīgiem var būt personas, kas:

1) ir Latvijas Republikas pilsoņi;

2) sasniegušas divdesmit viena gada vecumu;

3) pēc akreditētas studiju programmas apguves augstskolā ieguvušas otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību tiesību zinātnē un jurista kvalifikāciju;

4) prot valsts valodu;

5) vismaz divus gadus darbojušās pie zvērināta notāra;

6) nokārtojušas zvērināta notāra palīga eksāmenu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2004., 20.12.2007. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018. 6. punkts stājas spēkā 01.09.2018. Sk. pārejas noteikumu 31. punktu)

148. Par zvērināta notāra palīgiem nedrīkst būt šā likuma 10.panta 2. — 10.punktā norādītās personas.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

148.[1] Zvērināta notāra palīga amata pretendenta zināšanas pārbauda Latvijas Zvērinātu notāru padomes izveidota eksāmenu komisija, piedaloties tieslietu ministra pilnvarotai personai.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.09.2018. Sk. pārejas noteikumu 31. punktu)

148.[2] Zvērināta notāra palīga eksāmenu organizē Latvijas Zvērinātu notāru padome. Eksāmenā pārbauda pretendenta teorētiskās zināšanas un praktiskās darba iemaņas.

Zvērināta notāra palīga eksāmena rīkošanas kārtību un nepieciešamo zināšanu apjomu nosaka Ministru kabinets. Tieslietu ministrs pēc Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšlikuma apstiprina eksāmena jautājumus.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.09.2018. Sk. pārejas noteikumu 31. punktu)

148.[3] Pie zvērināta notāra palīga eksāmena tiek pielaisti pretendenti, kuri atbilst šā likuma 147. panta 1., 2., 3., 4. un 5. punkta prasībām un kuru sociālo kompetenci un sociālo intelektu ir izvērtējis Latvijas Zvērinātu notāru padomes noteikts personāla atlases speciālists.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018. Pants stājas spēkā 01.09.2018. Sk. pārejas noteikumu 31. punktu)

149. Zvērināta notāra palīgu, pamatojoties uz zvērināta notāra priekšlikumu un Latvijas Zvērinātu notāru padomes pozitīvu atsauksmi, apstiprina amatā tieslietu ministrs.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

150. Zvērināta notāra palīgs tieslietu ministram dod solījumu godīgi un apzinīgi pildīt savus pienākumus.

151. Zvērināta notāra palīgs var aizstāt zvērinātu notāru atvaļinājuma, slimības, komandējuma un citas attaisnotas prombūtnes laikā, kā arī šā likuma 37. un 174.pantā paredzētajos gadījumos un gadījumos, kad jāizdara notariālā darbība ārpus zvērināta notāra prakses vietas. Zvērināta notāra aizstāšana viņa atvaļinājuma, slimības, komandējuma un citas attaisnotas prombūtnes laikā tiek saskaņota Latvijas Zvērinātu notāru padomes noteiktajā kārtībā.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018. Otrā teikuma jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2019. Sk. pārejas noteikumu 32. punktu)

152. Aizstājot zvērinātu notāru, zvērināta notāra palīgam par savu amata darbību ir tāda pati disciplinārā, krimināla un civiltiesiskā atbildība, kāda paredzēta zvērinātiem notāriem; par sava palīga amata darbību subsidiāri civiltiesiski atbildīgs ir arī zvērināts notārs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

153. Tieslietu ministrs var atņemt palīgam tiesību uz laiku līdz vienam gadam aizvietot notāru, ja palīgs savā darbībā pieļauj nolaidību vai neizpilda savus pienākumus.

154. Tieslietu ministrs var atbrīvot no amata zvērināta notāra palīgu, ja viņš bez attaisnojoša iemesla atkārtoti pēc šā likuma 11.[1] pantā noteiktā uzaicinājuma nav pieteicies uz vakanto zvērināta notāra vietu.

Tieslietu ministrs var atbrīvot no amata zvērināta notāra palīgu:

1) pēc paša lūguma;

2) kuru tiesa atzinusi par maksātnespējīgu parādnieku;

3) pret kuru kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz nereabilitējoša pamata;

4) kurš sodīts par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

5) kurš agrāk izdarījis tīšu noziedzīgu nodarījumu, bet no soda izciešanas atbrīvots;

6) pār kuru nodibināta aizgādnība;

7) ja zvērināta notāra palīgs izbeidz darba tiesiskās attiecības ar zvērinātu notāru vai zvērināta notāra biroju, pēc kura priekšlikuma viņš ir apstiprināts amatā.

Zvērinātam notāram, kurš izbeidz darba tiesiskās attiecības ar zvērināta notāra palīgu, ir pienākums ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms darba tiesisko attiecību izbeigšanas par to rakstveidā paziņot tieslietu ministram. Ja darba tiesiskās attiecības ar zvērināta notāra palīgu tiek izbeigtas nekavējoties, zvērināts notārs par to rakstveidā paziņo tieslietu ministram darba tiesisko attiecību izbeigšanas dienā.

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

(6.nodaļa izslēgta ar 28.10.2004. likumu; nodaļas nosaukums izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

H sadaļa
Zvērinātu notāru darba atlīdzība

(7.nodaļa pārsaukta par H sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

163. Par katru amata darbību (65. un 66.pants) zvērināti notāri neatkarīgi no valsts nodevām ņem atlīdzību.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

164. Pasta, telefona, ceļa, sludinājumu izdevumi un citi faktiskie izdevumi zvērinātiem notāriem atlīdzināmi atsevišķi — papildus taksē paredzētajai atlīdzībai.

165. Zvērinātu notāru atlīdzības taksi un tās noteikšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Taksi nosaka, ievērojot akta vai apliecinājuma vērtību (darījuma summu) un ar aktu vai apliecinājumu saistīto zvērināta notāra atbildību, sociālo līdzsvaru sabiedrībā un akta vai apliecinājuma taisīšanai nepieciešamo laiku. Nosakot taksi likuma “Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” paredzētajā paraksta apliecināšanas gadījumā, tās apmērs nedrīkst ierobežot parakstīšanās tiesības pēc būtības.

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 18.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.01.2009.)

166. Latvijas Zvērinātu notāru padome nosaka, kuras fiziskās un juridiskās personas var tikt atbrīvotas no 163. pantā paredzētās atlīdzības vai kurām šī atlīdzība samazināma un kādā apmērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

167. Zvērinātam notāram atlīdzību par darbu savā amatā aizliegts dalīt ar trešajām personām.

168. Zvērināts notārs var prasīt atlīdzību arī avansā.

Ja zvērināta notāra glabājumā atrodas nauda un ja par tās glabāšanu viņš atlīdzību nav saņēmis, viņš var to ieturēt

no glabājamās naudas par visu pagājušo laiku.

169. Tie, kas zvērinātam notāram uzdevuši darbu, atbild par atlīdzību solidāri neatkarīgi no darījumā paredzētajiem zvērinātam notāram izmaksājamās atlīdzības sadalīšanas noteikumiem.

170. Ja zvērināta notāra taisītais akts vai apliecinājums nav ieguvis spēku no zvērināta notāra neatkarīgu iemeslu dēļ, viņam tomēr ir tiesība uz pilnu atlīdzību.

171. Par tādiem aktiem vai apliecinājumiem, kuri zvērināta notāra vainas dēļ nav ieguvuši spēku, zvērinātam notāram pēc maksātāju pieprasījuma jāatdod atpakaļ saņemtā atlīdzība.

172. Visus strīdus attiecībā uz atlīdzību par darbu zvērināta notāra amatā izšķir tiesa.

Strīdu izšķir pēc tam, kad saņemts Latvijas Zvērinātu notāru padomes atzinums.

I sadaļa
Zvērinātu notāru atvaļinājumi

(8.nodaļa pārsaukta par I sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

173. Zvērinātam notāram ir tiesība uz četru nedēļu ikgadējo atvaļinājumu.

Darbnespējas vai citos svarīgos gadījumos zvērinātam notāram var piešķirt ilgāku atvaļinājumu, taču ne vairāk kā septiņus mēnešus gadā, bet bērna kopšanai — līdz 18 mēnešiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

174. Atvaļinājumu zvērinātam notāram piešķir Latvijas Zvērinātu notāru padome. Zvērināts notārs informāciju par ikgadējā atvaļinājuma piešķiršanu iesniedz Latvijas Zvērinātu notāru padomei ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms atvaļinājuma sākuma. Zvērinātam notāram ikgadējo atvaļinājumu kārtējā gadā var piešķirt pa daļām.

Darbnespējas gadījumos informācija iesniedzama Latvijas Zvērinātu notāru padomei triju dienu laikā no darbnespējas sākuma, ja darbnespēja paredzama ilgāk par trim dienām. Informāciju par darbnespēju var iesniegt zvērināts notārs vai viņa palīgs.

Sevišķi steidzamos gadījumos zvērināts notārs var izlietot ārkārtas atvaļinājumu, kas nav ilgāks par trim dienām, iepriekš neizprasot Latvijas Zvērinātu notāru padomes saskaņojumu, taču tad zvērināts notārs, tiklīdz iespējams, paziņo, kādēļ un cik ilgi viņš nav pildījis savus pienākumus. Šādos gadījumos, ja zvērinātam notāram ir palīgs, zvērināta notāra pienākumus pilda zvērināta notāra palīgs.

Par zvērināta notāra prombūtni un zvērināta notāra aizvietotāju Latvijas Zvērinātu notāru padome informē Tieslietu ministriju triju dienu laikā no attiecīgā Tieslietu ministrijas pieprasījuma saņemšanas dienas.

(08.03.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.11.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2019. Sk. pārejas noteikumu 32. punktu)

175. Atvaļinājumu zvērinātam notāram var piešķirt tikai tādā gadījumā, ja zvērinātam notāram ir aizvietotājs, kas izpilda zvērināta notāra pienākumus viņa atvaļinājuma laikā.

176. Ja zvērināta notāra palīgs svarīgu iemeslu dēļ nevar aizstāt zvērinātu notāru vai ja zvērinātam notāram palīga nav, Latvijas Zvērinātu notāru padome uzdod aizstāt šo zvērinātu notāru citam zvērinātam notāram vai cita zvērināta notāra palīgam.

Ja zvērinātu notāru vairāk nekā četrus mēnešus aizstāj cits zvērināts notārs vai cita zvērināta notāra palīgs, ar tieslietu ministra vai viņa noteiktas amatpersonas rīkojumu aizstājamā notāra grāmatas, lietas, akti un glabājamās vērtības uz laiku, kamēr zvērināts notārs nepilda savus pienākumus, šā likuma 61.[1] un 62.pantā noteiktajā kārtībā nododamas zvērinātam notāram, kurš aizstāj zvērinātu notāru vai kura palīgs aizstāj zvērinātu notāru. Tā zvērināta notāra zīmogu, kura grāmatas, lietas, akti un glabājamās vērtības pārņemamas, nodod tieslietu ministram neievīlētu.

Ja zvērināts notārs vai zvērināta notāra palīgs aizstāj citā vietā praktizējošu zvērinātu notāru, viņam ir pienākums Latvijas Zvērinātu notāru padomes saskaņojumā noteiktās nedēļas dienās pildīt zvērināta notāra pienākumus aizstātā zvērināta notāra prakses vietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 28.10.2004., 28.10.2010. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018. Grozījumi pantā stājas spēkā 01.01.2019. Sk. pārejas noteikumu 32. punktu)

177. Iesniegumā par atvaļinājuma piešķiršanu zvērinātam notāram jānorāda persona, kas izpildīs viņa pienākumus atvaļinājuma laikā. Ja šos pienākumus uzņemas cits zvērināts notārs vai cita zvērināta notāra palīgs, iesniegumam pievienojams viņa paraksts par to, ka viņš ir ar mieru izpildīt atvaļinājumā ejošā zvērināta notāra pienākumus.

178. Zvērināta notāra aizvietotāja atbildība par amata pienākumu pildīšanu — aizstājot zvērinātu notāru, kā arī zvērināta notāra atbildība par aizvietotāja darbību nosakāma saskaņā ar 152. pantu.

J sadaļa
Zvērinātu notāru atbildība

(9.nodaļa pārsaukta par J sadaļu; sadaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

179. Zvērināti notāri likumā noteiktajā kārtībā par savu amata darbību ir disciplināri, civiltiesiski un krimināltiesiski atbildīgi.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

180. Par likumu un citu normatīvo aktu, par Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas statūtu, lēmumu, zvērinātu notāru darbību regulējošo instrukciju, darba atlīdzības noteikumu un zvērinātu notāru profesionālās ētikas normu pārkāpumiem vai par to, ka zvērināts notārs savā darbībā pieļauj nolaidību vai nepilda savus pienākumus, vai atļaujas tādu necienīgu rīcību, kas diskreditē zvērināta notāra amata stāvokli un cieņu vai kas nav savienojama ar viņa palikšanu amatā vai līdzšinējā amata vietā, neatkarīgi no tā, vai pārkāpums izdarīts, izpildot amata pienākumus vai arī nav saistīts ar šo pienākumu izpildi, Latvijas Zvērinātu notāru padome vai tieslietu ministrs var ierosināt disciplinārlietu pēc tiesas vai prokurora priekšlikuma, pēc personu sūdzībām vai pēc savas iniciatīvas.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

181. Disciplinārlietu komisiju zvērinātu notāru disciplinārlietu izskatīšanai un atzinumu sniegšanai uz trim gadiem ievēlē zvērinātu notāru kopsapulce. Disciplinārlietu komisijas locekļu skaitu nosaka zvērinātu notāru kopsapulce.

Komisija ievēlē komisijas priekšsēdētāju un viņa vietnieku, kas aizstāj priekšsēdētāju tā prombūtnes laikā.

Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse no komisijas sastāva.

Komisija lēmumu pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja kādam no komisijas locekļiem ir atsevišķas domas, tās rakstveidā pievienojamas komisijas atzinumam.

Komisijas sēdes tiek protokolētas. Protokolu paraksta komisijas priekšsēdētājs un protokolētājs.

Komisija iesniedz tieslietu ministram savu un Latvijas Zvērinātu notāru padomes atzinumu. Atzinumu paraksta visi komisijas locekļi, kas piedalījās balsošanā par komisijas lēmumu.

Atzinumā jānorāda, vai nodarījums atzīstams par disciplinārpārkāpumu.

Konstatējot disciplinārpārkāpumu, atzinumā jānorāda arī tas, kāds sods par to piemērojams un vai nosakāma zvērināta notāra kvalifikācijas pārbaude.

Tieslietu ministrs, iepazinies ar komisijas atzinumu, pieņem lēmumu par disciplinārsoda uzlikšanu un, ja konstatēta zvērināta notāra nepietiekama kvalifikācija, — arī par zvērināta notāra kvalifikācijas pārbaudi vai arī nosūta materiālus Latvijas Zvērinātu notāru padomei attiecīgu pasākumu veikšanai, vai izbeidz disciplinārlietu.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

182. Ierosinot disciplinārlietu, tieslietu ministram ir tiesības līdz lietas izskatīšanai atstādināt zvērinātu notāru no pienākumu pildīšanas.

183. Latvijas Zvērinātu notāru padomei ir tiesības izskaidrot zvērinātiem notāriem viņu rīcības nepareizību, kā arī par 180. pantā paredzētajiem pārkāpumiem, uzņemto saistību vai uzlikto pienākumu nepildīšanu un rīcību, kas nav savienojama ar zvērināta notāra darbību, uzlikt šādus sodus:

1) izteikt piezīmi;

2) izteikt rājienu;

3) naudas sodu no 150 līdz 5000 *euro* apmērā.

Par darbībām, kuru rezultātā tiek pārkāptas normatīvo aktu prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, Latvijas Zvērinātu notāru padome saskaņā ar šajā likumā noteikto kārtību piemēro Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā noteiktās sankcijas.

Zvērinātam notāram, kuram ir uzlikts šā panta pirmās daļas 3. punktā paredzētais disciplinārsods, ir pienākums triju mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas iemaksāt naudas sodu Latvijas Zvērinātu notāru padomes kontā, izņemot Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā noteiktos gadījumus, kad naudas sods tiek ieskaitīts valsts budžetā.

Latvijas Zvērinātu notāru padome pēc zvērināta notāra, kuram uzlikts šā panta pirmās daļas 3. punktā paredzētais disciplinārsods, motivēta lūguma var pieņemt lēmumu par uzliktā naudas soda samaksas atlikšanu līdz noteiktam termiņam vai sadalīšanu termiņos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.11.2017. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

184. Latvijas Zvērinātu notāru padome disciplinārlietās pieņemtos lēmumus nosūta tieslietu ministram.

(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

185. Latvijas Zvērinātu notāru padomes lēmums disciplinārlietā stājas spēkā, ja tieslietu ministrs divu nedēļu laikā

pēc padomes lēmuma saņemšanas nepaziņo:

1) ka par to pašu nodarījumu pret zvērinātu notāru ierosinātajā disciplinārlietā lēmums tiks pārskatīts;

2) ka pret zvērinātu notāru ierosinātā disciplinārlieta ir izbeigta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

186. Latvijas Zvērinātu notāru padome pēc tieslietu ministra pieprasījuma nosūta viņam visus disciplinārlietas materiālus.

187. Ja Latvijas Zvērinātu notāru padome, izskatot lietu par zvērināta notāra pārkāpumu, atrod, ka zvērinātam notāram jāuzliek bargāks sods, nekā to paredz 183. pants, tā lietu līdz ar savu atzinumu nosūta tieslietu ministram.

188. Tiesu, prokuratūras un pirmstiesas izmeklēšanas iestādes paziņo Latvijas Zvērinātu notāru padomei un tieslietu ministram par visām sūdzībām un prasībām, kuras ierosinātas saistībā ar zvērinātiem notāriem, elektroniski nosūtot Latvijas Zvērinātu notāru padomei un Tieslietu ministrijai šo sūdzību un prasību lietās taisīto spēkā stājušos nolēmumu norakstus.

Saistībā ar zvērinātu notāru taisītajiem aktiem un apliecinājumiem sūdzību un prasību lietās taisīto spēkā stājušos nolēmumu norakstus elektroniski nosūta Latvijas Zvērinātu notāru padomei.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

189. Tieslietu ministram disciplinārlietā ir tiesības piemērot 183. pantā noteiktos sodus, kā arī tiesības sodīt zvērinātu notāru ar šādiem disciplinārsodiem:

1) pārcelt citā prakses vietā uz laiku līdz gadam;

2) atcelt no amata.

Tieslietu ministrs var atcelt no amata arī zvērinātu notāru, kurš nepilda šā likuma 183. panta pirmās daļas 3. punktā uzlikto disciplinārsodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

190. Tieslietu ministrs var nodot paša ierosināto disciplinārlietu izskatīšanai Latvijas Zvērinātu notāru padomei.

191. Tieslietu ministrs, pirms viņš izlemj jautājumu par šā likuma 189. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteikto sodu uzlikšanu, disciplinārlietu iesniedz Latvijas Zvērinātu notāru padomei, lai tā sniegtu savu atzinumu.

(24.10.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

192. Disciplinārlietas ir ierosināmas un zvērināti notāri disciplināri sodāmi ne vēlāk kā divus gadus pēc pārkāpuma izdarīšanas dienas vai Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā noteiktajā termiņā attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas noteikumu pārkāpumiem.

Šā likuma 196.[1] pantā noteiktajā gadījumā disciplināratbildības noilgums skaitāms no dienas, kad likumīgā spēkā stājies attiecīgs tiesas nolēmums.

(09.11.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

193. Latvijas Zvērinātu notāru padome un tieslietu ministrs nevar uzlikt zvērinātam notāram nevienu no šā likuma 183. un 189. pantā paredzētajiem sodiem, kā arī nevar izskaidrot viņa rīcības nepareizību, ja tā iepriekš nav pieprasījusi no zvērināta notāra rakstveida paskaidrojumus.

194. Latvijas Zvērinātu notāru padome, disciplinārlietu komisija un tieslietu ministrs var uzlikt zvērinātam notāram par pienākumu personiski ierasties paskaidrojumu sniegšanai mutvārdos. Latvijas Zvērinātu notāru padome un tieslietu ministrs par neierašanos var uzlikt zvērinātam notāram šā likuma 183.pantā paredzētos disciplinārsodus.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

195. Ja zvērināts notārs Latvijas Zvērinātu notāru padomes, disciplinārlietu komisijas vai tieslietu ministra noteiktajā termiņā nedod paskaidrojumus vai neierodas bez attaisnojoša iemesla, lēmums tiek pieņemts, pamatojoties uz lietā noskaidrotajiem apstākļiem un rīcībā esošajām ziņām.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

196. Latvijas Zvērinātu notāru padomei, disciplinārlietu komisijai un tieslietu ministram, izskatot disciplinārlietas, ir tiesības uzklausīt arī citu personu paskaidrojumus, prasīt lietpratēju atzinumus, prasīt ziņas un dokumentus no valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī no citām iestādēm, organizācijām un uzņēmējsabiedrībām (uzņēmumiem) un to amatpersonām.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

196.[1] Ja persona iesniegusi sūdzību vai prasību tiesā, jautājums par zvērināta notāra saukšanu pie disciplināratbildības izskatāms pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies tiesas nolēmums par attiecīgās zvērināta notāra darbības vai akta vai apliecinājuma atzīšanu par prettiesisku.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

197. Latvijas Zvērinātu notāru padomes vai tieslietu ministra lēmumus disciplinārlietās, izņemot tos lēmumus, kas izskaidro zvērināta notāra rīcības nepareizību, disciplināri sodītais var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

197.[1] Disciplinārlietā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda uzlikšanu Latvijas Zvērinātu notāru padome triju dienu laikā pēc tam, kad saņēmusi attiecīgu informāciju no Tieslietu ministrijas, publicē Latvijas Zvērinātu notāru padomes tīmekļvietnē, aizsedzot to informācijas daļu, kura atklāj personas datus, tai skaitā sensitīvus personas datus. Pie atbildības sauktās personas vārds un uzvārds netiek aizsegts.

Ja pie atbildības sauktā persona lēmumu par disciplinārsoda uzlikšanu pārsūdzējusi, attiecīgo lēmumu šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā publicē triju dienu laikā pēc tam, kad Latvijas Zvērinātu notāru padome saņēmusi no Tieslietu ministrijas informāciju par to, ka stājies spēkā galīgais tiesas nolēmums, ar kuru pieteikums noraidīts.

Publicēto lēmumu no tīmekļvietnes dzēš triju dienu laikā pēc viena gada no tā publicēšanas dienas.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

198. Ja zvērināts notārs, izpildot amata pienākumus, ar nepareizu vai pretlikumīgu darbību vai bezdarbību ir nodarījis kādam zaudējumus, tad neatkarīgi no atbildības disciplinārā vai kriminālā kārtībā tos sedz no zvērināta notāra apdrošināšanas atlīdzības, vai, ja tās nepietiek, no jebkuras zvērināta notāra mantas.

199. Prasības par zaudējumiem, kas cēlušies no zvērināta notāra amata darbības, iesniedzamas pilsētas (rajona) tiesai atbilstoši zvērināta notāra prakses vietas adresei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

K sadaļa
Zvērinātu notāru darbības uzraudzība un sūdzības par notāru darbību

(10.nodaļa pārsaukta par K sadaļu; sadaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

200. Zvērinātu notāru darbības tiešā uzraudzība piekrīt tai apgabaltiesai, kuras apgabalā atrodas viņu amata vieta.

201. Zvērinātu notāru darbību jebkurā laikā var pārbaudīt apgabaltiesas sūtīts tiesnesis. Par zvērinātu notāru darbībā konstatētajām nepareizībām tiesnesis informē Latvijas Zvērinātu notāru padomi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

202. *(Izslēgts ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)*

203. Par zvērinātu notāru darbībā atklāto nepareizību, arī apgabaltiesas sūtīta tiesneša konstatēto nepareizību (201.pants), novēršanu gādā Latvijas Zvērinātu notāru padome, dodot zvērinātiem notāriem norādījumus un ieteikumus un vajadzības gadījumā ierosinot disciplinārlietu vai ziņojot attiecīgajām institūcijām, lai tās izvērtē nepieciešamību saukt attiecīgos zvērinātus notārus pie kriminālatbildības.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

204. Tiklīdz atklājas, ka zvērināts notārs piesavinājies viņam sakarā ar amatu uzticētu mantu, kuras vērtība pārsniedz apdrošināšanas atlīdzību, apgabaltiesas priekšsēdētājs, lai nodrošinātu piesavinātā piedzīšanu, saņēmis šādu ziņu no Latvijas Zvērinātu notāru padomes vai citas personas, nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darba dienu laikā dod rīkojumu apķīlāt zvērināta notāra kustamo mantu, kā arī ierakstīt zemesgrāmatā atzīmi attiecībā uz zvērināta notāra nekustamo īpašumu, norādot summu, līdz kādai sniedzas nodrošinājums.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

(11.nodaļas nosaukums izslēgts ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

205. Zvērināta notāra amata darbību uzraudzību veic rajona (pilsētas) tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(15.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

206. *(Izslēgts ar 15.06.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)*

206.[1] *(Izslēgts ar 15.06.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)*

207. *(Izslēgts ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)*

208. Ja tiesa sūdzību par zvērināta notāra rīcību noraida, akta vai apliecinājuma spēku var apstrīdēt vienīgi prasības ceļā.

L sadaļa
Zvērinātu notāru atbrīvošana, atcelšana, pārcelšana un atstādināšana

(12.nodaļa pārsaukta par L sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

209. Tieslietu ministrs atbrīvo zvērinātu notāru no amata pēc viņa lūguma vai arī bez šāda lūguma, ja pēdējo divpadsmit mēnešu laikā zvērināts notārs slimības dēļ vairāk nekā septiņus mēnešus (173. pants) nav pildījis savus amata pienākumus.

210. Zvērinātu notāru var atcelt no amata ar tieslietu ministra rīkojumu vai tiesas spriedumu.

211. Tieslietu ministrs atceļ no amata zvērinātu notāru:

1) kurš noteiktā laikā nav noslēdzis apdrošināšanas līgumu vai nav iemaksājis kārtējo apdrošināšanas maksājumu;

2) kurš noteiktā laikā (13.pants) pēc iecelšanas vai pārcelšanas nav sācis pildīt amata pienākumus;

3) kurš bez atļaujas iestājies darbā valsts vai pašvaldības institūcijā vai uzņēmumā vai privātā dienestā (15.pants);

4) kuru tiesa atzinusi par maksātnespējīgu parādnieku;

5) pret kuru kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz nereabilitējoša pamata;

6) kurš sodīts par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

7) kurš agrāk izdarījis tīšu noziedzīgu nodarījumu, bet no soda izciešanas atbrīvots;

8) pār kuru nodibināta aizgādnība;

9) kurš nav nokārtojis ārkārtas kvalifikācijas pārbaudi vai atkārtotu regulāro kvalifikācijas pārbaudi;

10) kurš šajā likumā noteiktajā termiņā nav kārtojis kvalifikācijas pārbaudi.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

212. Tieslietu ministrs var atcelt zvērinātu notāru no amata vai pārcelt uz citu prakses vietu 189. panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos.

Tieslietu ministra lēmuma par zvērināta notāra pārcelšanu vai atcelšanu pārsūdzēšana neaptur šā lēmuma izpildi

līdz galīgā nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 20.12.2007. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

213. Tieslietu ministrs zvērinātu notāru var atstādināt no amata, ja:

1) zvērināts notārs ir aizdomās turētais vai apsūdzētais krimināllietā par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas nav saistīts ar zvērināta notāra amata pienākumu pildīšanu;

2) pret viņu ierosināta disciplinārlieta;

3) apturēta apdrošināšanas līguma darbība;

4) konstatēts, ka apdrošināšanas līgumā nav ietverti Ministru kabineta apstiprinātie obligātie nosacījumi;

5) viņš šajā likumā noteiktajā termiņā nav nokārtojis regulāro kvalifikācijas pārbaudi un nav pagarināts regulārās kvalifikācijas pārbaudes kārtošanas termiņš.

Tieslietu ministrs atstādina zvērinātu notāru no amata, ja:

1) zvērināts notārs ir aizdomās turētais vai apsūdzētais krimināllietā par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas saistīts ar zvērināta notāra amata pienākumu pildīšanu;

2) zvērinātam notāram Kriminālprocesa likumā paredzētajā kārtībā kā drošības līdzeklis piemērots noteiktas nodarbošanās aizliegums.

Tieslietu ministra lēmuma par zvērināta notāra atstādināšanu pārsūdzēšana neaptur šā lēmuma izpildi līdz galīgā nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

213.[1] Šā likuma 213.panta pirmās daļas 1.punktā minētajā gadījumā no amata atstādināts zvērināts notārs var savienot zvērināta notāra amatu ar citu amatu (darbu), ja šī savienošana nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar zvērinātu notāru profesionālās ētikas normām, nekaitē zvērināta notāra amata stāvoklim un cieņai, netraucē zvērināta notāra pienākumu pildīšanai un ja ir saņemta tieslietu ministra rakstveida atļauja.

Zvērināts notārs pirms zvērināta notāra amata savienošanas ar citu amatu (darbu) iesniedz tieslietu ministram rakstveida lūgumu atļaut savienot zvērināta notāra amatu ar citu amatu (darbu), lūgumā norādot šādas ziņas:

1) motivāciju savienot zvērināta notāra amatu ar citu amatu (darbu);

2) informāciju par amatu (darbu), ar kuru zvērināts notārs vēlas savienot zvērināta notāra amatu, tai skaitā par šāda amata (darba) pienākumiem;

3) apliecinājumu par šā panta pirmajā daļā norādīto kritēriju izpildi;

4) apliecinājumu, ka valsts institūcijai sniegtā informācija ir patiesa un ka zvērināts notārs ir informēts par krimināltatbildību par nepatiesu ziņu sniegšanu.

Tieslietu ministrs pirms atļaujas izsniegšanas lūdz Latvijas Zvērinātu notāru padomi sniegt atzinumu par zvērināta notāra iesniegto lūgumu.

Tieslietu ministrs, saņēmis Latvijas Zvērinātu notāru padomes atzinumu, ņemot vērā tajā norādīto un citu viņa rīcībā esošo informāciju, izvērtē zvērināta notāra lūgumu un amata (darba) atbilstību šā panta pirmajā daļā norādītajiem kritērijiem un pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai par atteikumu izsniegt atļauju zvērināta notāra amata savienošanai ar lūgumā norādīto amatu (darbu).

Atteikums izsniegt atļauju nav šķērslis lūguma atkārtotai iesniegšanai, ja ir ievēroti šā panta pirmajā daļā noteiktie kritēriji.

Ja pēc tam, kad stājies spēkā tieslietu ministra lēmums par atļaujas izsniegšanu zvērinātam notāram savienot zvērināta notāra amatu ar citu amatu (darbu), tieslietu ministra rīcībā nonāk ziņas, ka ir mainījušies tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas bija par pamatu minētā lēmuma pieņemšanai, un šādu apstākļu maiņa nepieļauj turpmāku amatu savienošanu, tieslietu ministrs pieņem lēmumu par amatu savienošanas atļaujas atcelšanu. Ja tas nepieciešams lēmuma pieņemšanai, tieslietu ministrs var lūgt Latvijas Zvērinātu notāru padomi sniegt atzinumu, vai konstatētie apstākļi var radīt risku likumā amatu savienošanas pieļaujamībai noteikto kritēriju izpildei.

Par šā panta ceturtajā un sestajā daļā pieņemto lēmumu tieslietu ministrs paziņo zvērinātam notāram, nosūtot paziņojumu uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi, un informē Latvijas Zvērinātu notāru padomi.

(26.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

M sadaļa
Zvērinātu notāru korporatīvā darbība

(13.nodaļa pārsaukta par M sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

XIX nodaļa
Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija

(13.nodaļas 1.apakšnodaļa pārsaukta par 19.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

214. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija ir neatkarīga Latvijas zvērinātu notāru profesionāla korporācija, kas apvieno visus Latvijā praktizējošos zvērinātus notārus. Tikai Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijai ir šajā likumā noteiktās tiesības un pienākumi.

215. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijā pēc profesijas principa apvienoti zvērināti notāri, lai rūpētos par savas profesijas prestižu, veicinātu zvērinātu notāru profesionālo izaugsmi, radošo spēju izkopšanu un pieredzes apgūšanu, lai izpildītu šajā likumā un citos likumos noteiktos uzdevumus.

216. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija darbojas uz statūtu pamata kā pašpārvaldes publisko tiesību autonoms subjekts.

217. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas institūcijas ir zvērinātu notāru kopsapulce, Latvijas Zvērinātu notāru padome, disciplinārlietu komisija, iekšējās kontroles komisija un revīzijas komisija.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

218. Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas līdzekļus veido summas, kas tiek maksātas no ieņēmumiem par zvērinātu notāru amata pienākumu pildīšanu un sniegto juridisko palīdzību, un citiem ieņēmumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

219. Lai sniegtu zvērinātiem notāriem materiālu atbalstu, Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija var izveidot speciālus fondus no zvērinātu notāru iemaksām, kā arī no fizisko un juridisko personu ziedojumiem.

XX nodaļa
Zvērinātu notāru kopsapulce

(13.nodaļas 2.apakšnodaļa pārsaukta par 20.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

220. Zvērinātu notāru kopsapulci sasauc Latvijas Zvērinātu notāru padome.

221. Tikai zvērinātu notāru kopsapulce:

1) nosaka Latvijas Zvērinātu notāru padomes locekļu skaitu;

2) ievēlē uz trijiem gadiem Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku, padomes locekļus un revīzijas komisiju;

3) apstiprina Latvijas Zvērinātu notāru padomes darbības pārskatu;

4) apstiprina Latvijas Zvērinātu notāru padomes budžetu un iepriekšējā gada budžeta izpildes pārskatu;

5) pieņem Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas statūtus, notāru ētikas kodeksu, zvērinātu notāru darbības metodiku un citus ar notariāta iekšējo darbību saistītus aktus;

6) nosaka kārtību un apmērus, kādos zvērinātiem notāriem un zvērinātu notāru palīgiem izdarāmi maksājumi Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas uzturēšanai no ieņēmumiem par zvērināta notāra amata pienākumu pildīšanu un sniegto juridisko palīdzību;

7) apspriež notariāta prakses jautājumus.

222. Ir gada kopsapulces un ārkārtas kopsapulces. Ārkārtas kopsapulces sasauc pēc vajadzības, to sasaukšanu var pieprasīt ne mazāk kā desmitā daļa no visiem zvērinātiem notāriem.

223. Kopsapulce nav tiesīga izlemt šā likuma 221. panta 1., 2., 5. un 6. punktā norādītos jautājumus, ja uz to ieradusies mazāk nekā trešā daļa no visiem zvērinātiem notāriem.

224. Ja zvērinātu notāru kopsapulcē nav kvoruma un tādēļ nav notikušas Latvijas Zvērinātu notāru padomes vēlēšanas, padomes priekšsēdētājs ne vēlāk kā mēneša laikā sasauc jaunu kopsapulci, bet, ja uz šo kopsapulci ierodas mazāk nekā viena trešdaļa no visiem zvērinātiem notāriem, par to sastāda protokolu, jaunas vēlēšanas nerīko, un padome saglabā savas pilnvaras līdz nākamajai gada kopsapulcei.

225. Zvērinātu notāru kopsapulci prezidē personas, kuras šim nolūkam ievēlē sanākušie zvērināti notāri no sava vidus. Protokolu paraksta zvērināti notāri, kuriem to uzdod kopsapulce.

226. Latvijas Zvērinātu notāru padomes vēlēšanas zvērinātu notāru kopsapulcē izdarāmas pēc tam, kad kopsapulce ir apspriedusi Latvijas Zvērinātu notāru padomes darbības pārskatu un iepriekšējā gada budžeta izpildes pārskatu un noteikusi ievēlējamo Latvijas Zvērinātu notāru padomes locekļu skaitu.

227. Latvijas Zvērinātu notāru padomi, tās priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku, revīzijas komisiju un disciplinārlietu komisiju ievēlē, aizklāti balsojot. Par ievēlētiem uzskatāmi kandidāti, kuri ieguvuši vairāk nekā pusi no kopsapulces dalībnieku balsu skaita.

Pārējos jautājumus kopsapulce izlemj, atklāti balsojot, ar vienkāršu balsu vairākumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

228. Jaunievēlētā Latvijas Zvērinātu notāru padome sāk pildīt savus pienākumus pēc divām nedēļām no ievēlēšanas dienas.

XXI nodaļa
Zvērinātu notāru padome un revīzijas komisija

(13.nodaļas 3.apakšnodaļa pārsaukta par 21.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

229. Latvijas Zvērinātu notāru padome ir zvērinātu notāru pārstāvības un uzraudzības institūcija, kā arī Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas pārvaldes un izpildu institūcija.

230. Latvijas Zvērinātu notāru padome:

1) sargā zvērinātu notāru amata godu un cieņu;

2) pārzina Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas organizācijas lietas;

3) pārstāv Latvijas Zvērinātu notāru kolēģiju un legāli izsaka zvērinātu notāru viedokli attiecībās ar valsts un pašvaldību institūcijām, citām iestādēm un amatpersonām, kā arī attiecībās ar starptautiskām organizācijām;

4) nodrošina zvērinātu notāru profesionālo izaugsmi, pieprasa un apkopo informāciju par zvērinātu notāru praksi, gādā par tās saskaņošanu, iesniedz ierosinājumus un dod atzinumus likumdošanas un notariālās prakses jautājumos;

5) pārzina zvērinātu notāru palīgu sagatavošanu;

6) uzrauga un kontrolē zvērinātu notāru un zvērinātu notāru palīgu darbību, izskata par viņiem iesniegtās sūdzības un ziņojumus, kā arī uzliek viņiem disciplinārsodus;

6^1) vismaz reizi gadā pārbauda katra zvērināta notāra darbību, grāmatas un lietas;

7) pēc zvērināta notāra vai klienta lūguma nosaka atlīdzības apmēru par zvērināta notāra darbībām gadījumos, kad par to takse nav paredzēta vai par to radušās domstarpības;

8) izveido zvērinātu notāru amata darbību iekšējās kontroles pastāvīgu komisiju un nosaka tās darbības kārtību;

9) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reizi pusgadā sniedz tieslietu ministram pārskatu par zvērinātu notāru veiktajām darbībām;

9^1) izsniedz ziņas no mantojumu reģistra un publisko testamentu reģistra;

10) uztur Notāru informācijas sistēmu, tai skaitā nodrošina šajā likumā noteikto reģistru darbību, izmanto sistēmas un reģistru datus šajā likumā noteikto Latvijas Zvērinātu notāru padomes pienākumu veikšanai;

11) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniedz ziņas par nākotnes pilnvarojumiem;

12) veic citus pienākumus, kas noteikti normatīvajos aktos vai ko uzdevusi Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija;

13) kārto zvērinātu notāru personālvadības jautājumus, kas saistīti ar zvērinātu notāru atvaļinājumiem, slimībām, komandējumiem un citu attaisnotu prombūtni;

14) šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā pārbauda zvērināta notāra biroja atbilstību šā likuma prasībām un izsniedz piekrišanu šā biroja reģistrācijai un izmaiņu veikšanai komercreģistra ierakstos un dokumentos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 20.12.2007., 28.10.2010., 17.01.2013., 23.05.2013., 08.03.2018. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

231. Latvijas Zvērinātu notāru padomes sēde ir pilntiesīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā puse no visiem padomes locekļiem, to skaitā padomes priekšsēdētājs vai viņa vietnieks.

232. Latvijas Zvērinātu notāru padome lēmumus pieņem, atklāti balsojot, ar vienkāršu balsu vairākumu. Balsīm sadaloties līdzīgi, izšķirošā ir priekšsēdētāja balss.

233. Latvijas Zvērinātu notāru padomes lēmumus ieinteresētās personas var pārsūdzēt mēneša laikā no lēmuma pieņemšanas dienas likumā noteiktajos gadījumos.

234. Latvijas Zvērinātu notāru padomes finansiālo darbību kontrolē revīzijas komisija.

235. Latvijas Zvērinātu notāru padomes locekļa pilnvarojums izbeidzas līdz ar viņa atteikšanos no padomes locekļa amata, atcelšanu vai atteikšanos no zvērināta notāra amata, zvērināta notāra darbības izbeigšanu vai pārtraukšanu citu iemeslu dēļ.

Ja darbu Latvijas Zvērinātu notāru padomē šā panta pirmajā daļā minēto iemeslu dēļ izbeidz viens vai vairāki padomes locekļi (arī priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks), padome divu mēnešu laikā sasauc zvērinātu notāru kopsapulci un izsludina vēlēšanas padomes sastāva papildināšanai līdz kārtējām vēlēšanām.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

236. Latvijas Zvērinātu notāru padomei ir zīmogs ar valsts mazo ģerboni un Latvijas Zvērinātu notāru padomes nosaukumu. Latvijas Zvērinātu notāru padome atrodas Rīgā.

237. Latvijas Zvērinātu notāru padomes locekļi izpilda savus pienākumus kā goda amatu, bez atlīdzības. Padomes locekļiem ir tiesības no padomes budžeta saņemt atlīdzību par ceļa un citiem tiešajiem izdevumiem, ja šie izdevumi radušies, izpildot padomes locekļa amata pienākumus.

N sadaļa

Zvērinātu notāru finansiālā darbība

(14.nodaļa pārsaukta par N sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

238. Zvērināti notāri piekopj brīvo profesiju.

239. Zvērinātu notāru profesionālā darbība (prakse) ir intelektuāls darbs, par kuru zvērinātam notāram ir tiesības saņemt atlīdzību, bet tā mērķis nav peļņas gūšana.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

240. Zvērinātu notāru prakse tiek organizēta tikai šajā likumā noteiktajā veidā.

241. Zvērināti notāri praksi uzsāk tikai pēc viņu iekļaušanas zvērinātu notāru sarakstā. Tieslietu ministrs par to paziņo Valsts ieņēmumu dienestam. Par savas prakses saimnieciskās darbības tiesisko formu un prakses vietas adresi, kā arī to maiņu zvērināts notārs paziņo Valsts ieņēmumu dienestam un Latvijas Zvērinātu notāru padomei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 28.10.2004., 17.01.2013. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

241.[1] Ja zvērināta notāra amata pienākumu pildīšana ir īpaši nepieciešama attiecīgā apdzīvotā vietā, lai nodrošinātu iedzīvotājiem pieejamu notariālo palīdzību, zvērināta notāra prakses uzturēšanai var piešķirt finansējumu no valsts budžeta Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

242. Ja zvērināts notārs pieļāvis klienta tiesību aizskārumu un tā sekas ir kāds zaudējums, klientam ir tiesības prasīt apmierinājumu no zvērināta notāra, ciktāl viņu par šo aizskārumu var vainot.

243. Piedāvāt notāra palīdzību un juridisko palīdzību lietu vešanai zemesgrāmatu nodaļās, kā arī reklamēt šādu palīdzību ir tiesīgi vienīgi Latvijas zvērināti notāri.

Latvijas zvērinātu notāru reklāmas noteikumus nosaka Latvijas Zvērinātu notāru kolēģijas statūti.

244. Savā profesionālajā darbībā zvērināti notāri ir finansiāli patstāvīgi.

245. Zvērināti notāri praktizē tikai individuāli. Sadarbība ar citiem zvērinātiem notāriem pieļaujama tehniskajos un saimnieciskajos jautājumos.

Zvērināts notārs var kārtot savu ieņēmumu un izdevumu uzskaiti kā fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību, vai izveidot zvērināta notāra biroju, kurā uz nenoteiktu laiku var praktizēt viens vai vairāki zvērināti notāri. Neatkarīgi no izvēlētās prakses saimnieciskās darbības tiesiskās formas zvērināts notārs profesionālajā darbībā praktizē savā vārdā un personīgi atbild par veiktajām amata un citām profesionālajām darbībām.

Zvērināta notāra biroju veido kā sabiedrību ar ierobežotu atbildību un Komerclikumā noteiktajā kārtībā reģistrē komercreģistrā. Šādām sabiedrībām piemēro Komerclikumā noteikto, ciktāl šajā likumā nav paredzēts citādi.

Zvērināta notāra biroja dalībnieks var būt tikai zvērināts notārs. Zvērināts notārs var būt tikai viena zvērināta notāra biroja dalībnieks.

Ja tiek izveidots zvērināta notāra birojs, tas ir zvērināta notāra kā pašnodarbinātas personas saimniecisko darījumu saistību un tiesību pārņēmējs.

Par zvērināta notāra biroja valdes vai padomes locekli var būt tikai zvērināts notārs, kurš ir attiecīgā zvērināta notāra biroja dalībnieks. Zvērināts notārs, kurš ir attiecīgā zvērināta notāra biroja dalībnieks, ieņem zvērināta notāra biroja valdes vai padomes locekļa amatu, ja padome ir izveidota. Zvērināts notārs kā valdes vai padomes loceklis saņem atlīdzību un ir darba ņēmējs likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izpratnē.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021. Sk. pārejas noteikumu 37. un 38. punktu)

245.[1] Pieteikumam par zvērināta notāra biroja reģistrēšanu komercreģistrā un izmaiņu veikšanai komercreģistra ierakstos un dokumentos pievieno Latvijas Zvērinātu notāru padomes piekrišanu.

Lai saņemtu piekrišanu zvērināta notāra biroja reģistrācijai, zvērināta notāra biroja dibinātājs iesniedz Latvijas Zvērinātu notāru padomei iesniegumu un Komerclikumā noteiktos dibināšanas dokumentus. Lai veiktu izmaiņas komercreģistra ierakstos un iesniegtajos dokumentos, zvērināta notāra biroju pārstāvēt tiesīgā persona Latvijas Zvērinātu notāru padomei iesniedz attiecīgās izmaiņas apstiprinošus dokumentus.

Zvērināta notāra biroju pārstāvēt tiesīgā persona piekrišanas saņemšanai nepieciešamos dokumentus Latvijas Zvērinātu notāru padomei iesniedz desmit dienu laikā no pēdējā reģistrācijai vai izmaiņu veikšanai komercreģistra ierakstos vai dokumentos nepieciešamā dokumenta (kas nav Latvijas Zvērinātu notāru padomes piekrišana) parakstīšanas dienas.

Latvijas Zvērinātu notāru padome šā panta trešajā daļā minētos dokumentus izskata mēneša laikā un lemj par piekrišanas došanu vai atteikumu dot piekrišanu.

Latvijas Zvērinātu notāru padome atsaka dot piekrišanu, ja zvērināta notāra biroja:

1) dibinātāju, dalībnieku, valdes vai padomes locekļu sastāvs neatbilst šā likuma prasībām;

2) dalībnieki ir cita zvērināta notāra biroja dalībnieki;

3) tiesiskā forma neatbilst šā likuma prasībām;

4) statūti, dibināšanas līgums vai dibināšanas lēmums neatbilst šā likuma prasībām.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

245.[2] Komerclikumā noteikto termiņu pieteikuma iesniegšanai skaita no dienas, kad sniegta Latvijas Zvērinātu notāru padomes piekrišana.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

245.[3] Zvērināts notārs tikai savā saimnieciskajā darbībā lieto zvērināta notāra biroja nosaukumu, kurā papildus lieto apzīmējumu "zvērināta notāra birojs" vai abreviatūru "ZNB". Tikai zvērinātu notāru birojiem ir tiesības savā nosaukumā lietot minēto apzīmējumu un tā abreviatūru.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

245.[4] Ja zvērināts notārs, kurš praktizē zvērināta notāra birojā, šajā likumā noteiktajos gadījumos tiek atbrīvots vai atcelts no amata, Latvijas Zvērinātu notāru padome pēc tam, kad stājies spēkā galīgais lēmums par zvērināta notāra atbrīvošanu vai atcelšanu, nosūta šo lēmumu zvērināta notāra birojam, kurā no amata atbrīvotais vai atceltais zvērināts notārs bija dalībnieks, valdes vai padomes loceklis. Zvērināta notāra biroju pārstāvēt tiesīgajai personai ir

pienākums sagatavot pieteikumu komercreģistra iestādei par izmaiņu veikšanu zvērināta notāra biroja dalībnieku sarakstā, valdes vai padomes sastāvā.

Atbrīvotais vai atceltais zvērināts notārs viņam piederošās pamatkapitāla daļas viena mēneša laikā atsavina citam zvērinātam notāram. Ja atbrīvotais vai atceltais zvērināts notārs viena mēneša laikā neatsavina viņam piederošās pamatkapitāla daļas, zvērināta notāra birojs izmaksā šim zvērinātam notāram kompensāciju, kas nav mazāka par pamatkapitāla daļu nominālvērtību, ja nav panākta vienošanās par citu vērtību. Šajā gadījumā pamatkapitāla daļas dzēš Komerclikumā noteiktajā kārtībā.

Ja vienīgais zvērināta notāra biroja dalībnieks tiek atcelts vai atbrīvots no zvērināta notāra amata, viņš pieņem lēmumu par zvērināta notāra biroja darbības izbeigšanu un likvidatora iecelšanu un piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta to komercreģistra iestādei ierakstīšanai komercreģistrā. Pieteikumam komercreģistra iestādei pievieno likvidatora rakstveida piekrišanu būt par likvidatoru. Rakstveida piekrišanā likvidators norāda tā zvērināta notāra biroja nosaukumu un reģistrācijas numuru, par kura likvidatoru piekrīt kļūt, un kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu. Par zvērināta notāra biroja likvidāciju un likvidatora iecelšanu no amata atbrīvotais vai atceltais zvērināts notārs nekavējoties paziņo Latvijas Zvērinātu notāru padomei.

Ja no amata atceltais vai atbrīvotais vienīgais zvērināta notāra biroja dalībnieks nepaziņo Latvijas Zvērinātu notāru padomei par šā panta trešajā daļā noteikto darbību veikšanu desmit dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā tieslietu ministra lēmums par viņa atcelšanu vai atbrīvošanu no amata, vai gadījumā, kad ir iestājusies vienīgā zvērināta notāra biroja dalībnieka nāve, Latvijas Zvērinātu notāru padome pieņem lēmumu par zvērināta notāra biroja darbības izbeigšanu un likvidatora iecelšanu un piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta to komercreģistra iestādei ierakstīšanai komercreģistrā. Pieteikumam komercreģistra iestādei pievieno arī likvidatora rakstveida piekrišanu būt par likvidatoru. Rakstveida piekrišanā likvidators norāda tā zvērināta notāra biroja nosaukumu un reģistrācijas numuru, par kura likvidatoru piekrīt kļūt, un kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu.

Latvijas Zvērinātu notāru padome nosaka likvidatora atlīdzību, kas izmaksājama no likvidējamā zvērināta notāra biroja mantas.

Šā panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minētajos gadījumos zvērināta notāra grāmatas, lietas, akti un glabājamās vērtības nododamas tieslietu ministra rīkojumā noteiktajam zvērinātam notāram atbilstoši šā likuma 61. pantam.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

246. Zvērināti notāri praktizē tieši un personiski.

247. Zvērināts notārs vai zvērināta notāra birojs uz darba līguma vai uzņēmuma līguma pamata var nolīgt tehnisko, saimniecisko vai konsultatīvo personālu, par kura darbību viņš atbild un kuram ir aizliegts veikt zvērināta notāra amata darbības un sniegt juridisko palīdzību. Zvērinātam notāram un zvērināta notāra birojam kā darba devējam ir saistoši visi normatīvie akti, kas regulē darba tiesiskās attiecības un valsts sociālo apdrošināšanu.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

248. Zvērināts notārs, kas reģistrējies kā pašnodarbināta persona, kārto savu ieņēmumu un izdevumu uzskaiti kā fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību.

Zvērināta notāra birojs kārto grāmatvedības uzskaiti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kas paredzēta zvērināta notāra biroja tiesiskajai formai.

Zvērināta notāra, kas reģistrējies kā pašnodarbināta persona, un zvērināta notāra biroja ieņēmumus veido klientu maksājumi par notariālo darbību pildīšanu un sniegto juridisko palīdzību, kā arī ieņēmumi, kas saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu vai noteikti šajā likumā.

Zvērināta notāra, kas reģistrējies kā pašnodarbināta persona, un zvērināta notāra biroja izdevumi ir izdevumi, kas saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu, notariālo darbību pildīšanu, juridiskās palīdzības sniegšanu vai noteikti šajā likumā.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

248.[1] Aizliegts ieķīlāt vai citādi apgrūtināt ar lietu tiesībām zvērināta notāra biroja pamatkapitāla daļas. Uz zvērināta notāra biroja pamatkapitāla daļām nevar vērst piedziņu, un zvērināta notāra nāves gadījumā tās neietilpst mantojuma masā.

Mantinieki iegūst tiesības saņemt tikai to, kas pienāktos mirušajam zvērinātam notāram (mantojuma atstājējam) pie galīgās norēķināšanās, ja sabiedrība tiktu izbeigta mantojuma atklāšanās brīdī.

Zvērināta notāra biroja pamatkapitāla daļas zvērinātam notāram var atsavināt tikai Komerclikumā vai šajā likumā paredzētajos gadījumos.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

249. *(Izslēgts ar 24.10.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

N[1] sadaļa
Publisko testamentu reģistrs

(Sadaļa 23.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2013. Sadaļa stājas spēkā 01.05.2014. Sk. pārejas noteikumu 24. un 25.punktu)

249.[1] Publisko testamentu reģistra pārzinis un turētājs ir Latvijas Zvērinātu notāru padome. Publisko testamentu reģistra datiem par šā likuma 249.[2] pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kas taisīti, sākot ar publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienu, ir publiska ticamība. Publisko testamentu reģistra datiem par šā likuma 249.[2] pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kas taisīti līdz publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienai, ir informatīvs raksturs.

Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā kārtojams publisko testamentu reģistrs, reģistrā iekļaujamās ziņas, kā arī gadījumus, kārtību un apjomu, kādā ziņas iesniedz reģistrā un izsniedz no reģistra.

Ziņu izsniegšana no publisko testamentu reģistra Ministru kabineta noteiktajos gadījumos ir maksas pakalpojums. Maksas apmēru par ziņu izsniegšanu no publisko testamentu reģistra, maksāšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus no maksas nosaka Ministru kabinets.

249.[2] Zvērināts notārs iesniedz publisko testamentu reģistram ziņas:

1) par taisītajiem testamentiem, to atsaukšanu, grozīšanu un papildināšanu;

2) par glabāšanā pieņemtajiem testamentiem, to atsaukšanu, grozīšanu un papildināšanu;

3) Ministru kabineta noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā — par tādu publiski apliecinātu darījumu taisīšanu, grozīšanu un atcelšanu, kuri satur rīkojumus nāves gadījumam.

O sadaļa
Mantojuma lietu vešana

(15.nodaļa pārsaukta par O sadaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

XXII nodaļa
Mantojuma lietu vešanas vispārīgie noteikumi

(15.nodaļas 1.apakšnodaļa pārsaukta par 22.nodaļu; nodaļas nosaukums 20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

250. Zvērināts notārs mantojuma lietu uzsāk pēc tam, kad saņemts mantošanas iesniegums.

251. Ir šādi mantošanas iesniegumi:

1) par mantojuma pieņemšanu;

2) par apstiprināšanu mantojuma tiesībās;

3) par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā;

4) par mantojuma atraidīšanu;

5) par pēdējās gribas rīkojuma akta nolasīšanu;

6) par atteikšanos no testamentārās mantošanas;

7) par izsludināšanu;

8) *(izslēgts ar 21.03.2024. likumu)*;

9) par mantojuma apsardzību;

10) par aizgādnības nodibināšanu mantojumam;

11) par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.05.2014., 26.11.2015. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

252. Mantošanas iesniegumu iesniedz zvērinātam notāram, kas praktizē tajā apgabaltiesas darbības teritorijā, kur bija mantojuma atstājēja pēdējā deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tā nav zināma, — pēc mantojamās mantas vai tās galvenās daļas atrašanās vietas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

253. Mantošanas iesniegumā iesniedzējs norāda mantojuma atstājēja vārdu un uzvārdu, personas kodu, viņa nāves dienu un pēdējo deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tā nav zināma, — mantojamās mantas vai tās galvenās daļas atrašanās vietu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. un 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

253.[1] Ja atbilstoši šā likuma prasībām mantošanas iesniegumam pievienojami dokumenti vai pierādījumi par mantojuma atstājēja miršanas faktu, pēdējo deklarēto dzīvesvietu vai mantošanas iesnieguma iesniedzēja tiesībām mantot, tad iesniedzējs šos dokumentus vai pierādījumus var nepievienot, ja ziņas notārs var iegūt no Fizisko personu reģistra.

(07.09.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2023.)

254. Mantošanas iesniegumu, kurā izteikta griba par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu, zvērināts notārs taisa kā notariālo aktu. Uzsākot mantošanas lietu pēc cita mantošanas iesnieguma vai saņemot to jau uzsāktā mantojuma lietā, zvērināts notārs šajā likumā noteiktajā kārtībā apliecina iesniedzēja paraksta īstumu.

Mantošanas iesniegumu jau uzsāktā mantošanas lietā, ja tajā netiek izteikta griba par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu, zvērināts notārs neapliecina, bet pārliecinās par iesniedzēja identitāti.

Minēto iesniegumu var apliecināt arī Civillikuma 1474.pantā minētās iestādes vai amatpersonas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.05.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2014.)

255. Ja zvērinātam notāram iesniegts cita zvērināta notāra apliecināts mantošanas iesniegums, zvērināts notārs uz tā atzīmē saņemšanas datumu.

256. Ja iesniegtais mantošanas iesniegums nav apliecināts atbilstoši šā likuma prasībām, zvērināts notārs nekavējoties paziņo iesniedzējam par nepieciešamību iesniegt jaunu, attiecīgi apliecinātu mantošanas iesniegumu.

257. Pirms mantojuma lietas uzsākšanas zvērināts notārs pārliecinās mantojumu reģistrā, vai mantojuma lietu nav uzsācis cits zvērināts notārs.

258. Mantojumu reģistrā ieraksta mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu, tā zvērināta notāra vārdu, uzvārdu un prakses vietas adresi, kurš ved mantojuma lietu.

Mantojumu reģistra vienīgā īpašniece ir Latvijas valsts. Mantojumu reģistra pārzinis un turētājs ir Latvijas Zvērinātu notāru padome.

Ieinteresētās personas var ieskatīties mantojumu reģistrā un saņemt no tā izrakstus.

Ziņu izsniegšana no mantojumu reģistra Ministru kabineta noteiktajos gadījumos ir maksas pakalpojums. Maksas apmēru par ziņu izsniegšanu no mantojumu reģistra, maksāšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus no maksas nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

259. Ja mantojumu reģistrā nav ziņu par mantojuma atstājēju, zvērināts notārs uzsāk mantojuma lietu un paziņo par to Latvijas Zvērinātu notāru padomei iekļaušanai mantojumu reģistrā.

259.[1] Pēc mantojuma lietas uzsākšanas zvērināts notārs:

1) pārliecinās publisko testamentu reģistrā, vai tajā ir reģistrēts mantojuma atstājēja pēdējās gribas rīkojuma akts;

2) noskaidro fizisko personu reģistrā mantot aicinātos līdz trešajai šķirai ieskaitot un pārdzīvojušo laulāto un

informē viņus par mantojuma izsludināšanu ar elektroniski parakstītu vēstuli, ja ir aktivizēta oficiālā elektroniskā adrese, kā arī nosūtot vēstuli uz deklarēto dzīvesvietu un citu mantojuma lietā zināmo adresi;

3) noskaidro, vai uz mantojuma atstājēja vārda ir reģistrēta manta Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, Transportlīdzekļu un to vadītāju reģistrā, Uzņēmumu reģistrā un kontu reģistrā;

4) pēc Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā, Komercķīlu reģistrā un Kredītu reģistrā pieejamās informācijas noskaidro mantojuma atstājēja kreditorus, kuru prasījumi ir nodrošināti ar hipotēku vai komercķīlu.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

259.[2] Zvērināts notārs, kura rīcībā ir kāds no šā likuma 249.[2] pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, izsniedz to pēc pieprasījuma tam zvērinātam notāram, kurš ved attiecīgo mantojuma lietu.

(23.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2013. Pants stājas spēkā 01.05.2014. Sk. pārejas noteikumu 25.punktu)

259.[3] Zvērināts notārs kreditoriem, kas iesnieguši pretenzijas mantojuma lietā, izsniedz mantojuma apliecībā ietvertās ziņas par apstiprinātajiem mantiniekiem, mantojuma sarakstu un nedzēstajām kreditoru pretenzijām. Nodokļus administrējošām iestādēm, pamatojoties uz to pieprasījumu sakarā ar nodokļu administrēšanu, un kreditoriem, kuri iesnieguši pretenzijas mantojuma lietā vai par kuriem ziņas mantojuma lietā iekļāvis notārs, pamatojoties uz pieprasījumu sakarā ar mantojuma atstājēja saistību izpildi, zvērināts notārs izsniedz ziņas par personām, kuras izteikušas gribu pieņemt mantojumu un pierādījušas savas mantojuma tiesības, kā arī, ja iespējams, ziņas par to domājamo daļu apmēru mantojumā.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

259.[4] Ja mantojuma masas sastāvā norādīti skaidras naudas līdzekļi, kuru summa ir ekvivalenta 15 000 *euro* vai vairāk, mantinieku pienākums ir tos iemaksāt kredītiestādē, kas ir tiesīga sniegt finanšu pakalpojumus Latvijas Republikā.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

XXIII nodaļa
Pārdzīvojušā laulātā tiesību apliecināšana

(15.nodaļas 2.apakšnodaļa pārsaukta par 23.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

260. Mantojuma lietā zvērināts notārs, pamatojoties uz pārdzīvojušā laulātā iesniegumu, taisa apliecinājumu par mantojuma atstājēja laulātā mantas daļu laulāto kopmantā, tas ir, laulāto kopīgajā mantā vai laulāto mantas kopībā (apliecību par laulātā mantas daļu).

261. Pārdzīvojušā laulātā iesniegumu, kurā norādīts mantojamās mantas sastāvs un kārtība un laulāto mantiskās attiecības (likumiskās vai līgumiskās), zvērināts notārs apliecina šā likuma 139.[5] pantā noteiktajā kārtībā un brīdina iesniedzēju par krimināltatbildību.

Pārdzīvojušā laulātā iesniegumam pievienojami dokumenti, kas apliecina iesniegumā minētos faktus.

262. Zvērināts notārs mantojumu pārņēmušiem mantiniekiem nosūta paziņojumu šā likuma 136.pantā noteiktajā kārtībā, kurā atsauksmes sniegšanai nosaka termiņu, ne īsāku par mēnesi.

Paziņojumam pievieno šā likuma 261.pantā minēto notariālā akta norakstu.

263. Ja mantojumu pieņēmušie mantinieki paziņojumā noteiktajā termiņā nesniedz atsauksmi, uzskatāms, ka viņi piekrituši pārdzīvojušā laulātā iesniegumam.

264. Ja tiek panākta pārdzīvojušā laulātā un mantojumu pieņēmušo mantinieku vienošanās, zvērināts notārs taisa attiecīgu notariālo aktu.

265. Ja mantojumu pieņēmušie mantinieki rakstveidā izteikuši iebildumus, ar tiem iepazīstina pārdzīvojušo laulāto.

Zvērināts notārs veic darbības, lai tuvinātu pušu viedokļus un panāktu vienošanos.

266. Ja mantojumu pieņēmušie mantinieki iesnieguši rakstveida iebildumus pret pārdzīvojušā laulātā mantas daļas izdalīšanu no mantojuma masas un nav panākta vienošanās, zvērināts notārs atsakās izsniegt pārdzīvojušajam laulātajam apliecību par laulātā mantas daļu.

(08.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2014.)

267. Apliecībā par laulātā mantas daļu norāda:

1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu);

2) mantojuma atklāšanās dienu;

3) laulātā vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu);

4) zvērināta notāra konstatētos faktus;

5) laulāto mantas sastāvu;

6) laulātā mantas daļu laulāto kopmantā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

268. Par to, ka ir izsniegta apliecība par laulātā mantas daļu, zvērināts notārs paziņo mantojumu pieņēmušajiem mantiniekiem.

Apliecību par laulātā mantas daļu var apstrīdēt tiesā prasības kārtībā.

XXIV nodaļa
Pēdējās gribas rīkojumu nolasīšana un stāšanās likumīgā spēkā

(15.nodaļas 3.apakšnodaļa pārsaukta par 24.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

269. Ja mantojuma lietu uzsācis cits zvērināts notārs, mantošanas iesniegumu kopā ar tam pievienotajiem dokumentiem nekavējoties nosūta mantojuma lietu uzsākušajam zvērinātam notāram un paziņo par to iesniedzējam.

270. Tiklīdz pēdējās gribas rīkojuma akts (testaments, mantojuma līgums) iesniegts, zvērināts notārs, kurš ved mantojuma lietu, nenogaidot lūgumu, nosaka akta nolasīšanas dienu, paziņo to visiem zināmajiem mantiniekiem un izliek sludinājumu zvērināta notāra prakses vietas telpās visiem redzamā vietā.

271. Zvērināts notārs, kuram glabāšanā nodots pēdējās gribas rīkojuma akts, tiklīdz viņam kļuvis zināms par testatora nāvi, nosaka akta nolasīšanas dienu, paziņo to visiem zināmajiem mantiniekiem un izliek sludinājumu zvērināta notāra prakses vietas telpās visiem redzamā vietā.

272. Noteiktajā dienā zvērināts notārs atver un nolasa pēdējās gribas rīkojuma aktu.

Ja ir vairāki pēdējās gribas rīkojuma akti, tos visus atver un nolasa. Atver un nolasa arī tādus pēdējās gribas rīkojuma aktus, par kuriem apgalvo, ka tie ir nelikumīgi vai viltoti. Nolasot pēdējās gribas rīkojuma aktu, ievēro Civillikuma 785.panta noteikumus.

Ja pēdējās gribas rīkojuma akts ir vairākos vienāda satura oriģināleksemplāros, nolasāms tikai viens no tiem.

Noraksta nolasīšana nav pielīdzināma oriģināla nolasīšanai, izņemot gadījumu, kad oriģināls ir nozudis vai nav iespējams to drīzumā iesniegt; tādā gadījumā ieinteresētajām personām tiesā jāpierāda, ka pēdējās gribas rīkojuma akts tiešām pastāv un, ja noraksts nav pienācīgi apliecināts, jāpierāda arī tā saturs.

273. Par pēdējās gribas rīkojuma akta atvēršanu un nolasīšanu taisa notariālo aktu (apliecība par pēdējās gribas rīkojuma akta nolasīšanu), kurā norāda testamentā ietvertos novēlējumus un ziņas par to, vai:

1) zīmogi bijuši neskarti, ja akts bijis aizzīmogots;

2) bijuši iebildumi pret pēdējās gribas rīkojuma akta īstumu vai likumīgo spēku;

3) pēdējās gribas rīkojuma aktā nav nekādu īpatnību — labojumu, svītrojumu, dzēsumu, piemetinājumu.

Zvērināts notārs pats neierosina jautājumu par pēdējās gribas rīkojuma akta neatbilstību likumam.

274. Kad nolasīts testaments, kurā ir novēlējums vispārnoderīgiem un labdarīgiem mērķiem, zvērināts notārs nosūta prokuroram izrakstu no testamenta kopā ar ziņām par testamenta izpildītāju vai to personu vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu, kuras iesniegušas testamentu nolasīšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.03.2018. likumu, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

275. Pēc pēdējās gribas rīkojuma akta nolasīšanas zvērināts notārs, kurš to nolasījis, paziņo par mantojuma atklāšanos un mantojuma pieņemšanas termiņiem pēdējās gribas rīkojuma aktā minētajām personām, kuras nav bijušas klāt šā akta nolasīšanā.

Paziņojumu nosūta ierakstītā vēstulē kopā ar izrakstu no notariālo aktu grāmatas par pēdējās gribas rīkojuma akta atvēršanu un nolasīšanu.

276. Ja saskaņā ar mantojumu reģistra ziņām mantojuma lietu uzsācis cits zvērināts notārs, tas zvērināts notārs, kuram glabāšanā nodots pēdējās gribas rīkojuma akts, informē šo zvērinātu notāru par pēdējās gribas rīkojuma akta

nolasīšanas laiku un vietu.

Pēc pēdējās gribas rīkojuma akta nolasīšanas zvērināts notārs, kuram glabāšanā bija nodots pēdējās gribas rīkojuma akts, izrakstu no notariālo aktu grāmatas par šā akta atvēršanu un nolasīšanu kopā ar pēdējās gribas rīkojumiem ierakstītā vēstulē nosūta mantojuma lietu uzsākušajam zvērinātam notāram.

277. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

278. Ja testamentā ir norādīts termiņš mantojuma pieņemšanai, zvērināts notārs, nosakot mantošanas iesnieguma iesniegšanas termiņu, to ņem vērā.

279. Paziņojumā norādītajā termiņā testamentārajam mantiniekam ir tiesības iesniegt zvērinātam notāram mantošanas iesniegumu, bet personai, kuras tiesības ar pēdējās gribas rīkojumu ir aizskartas, — iesniegt iebildumus un apstrīdēt testamentu tiesā.

280. Pēdējās gribas rīkojuma akta oriģināls glabājas tā zvērināta notāra lietās, kurš ved mantojuma lietu. Ieinteresētās personas var ar pēdējās gribas rīkojuma aktu iepazīties, mantiniekiem pēc viņu lūguma var izsniegt tā norakstus ar uzrakstu, ka pēdējās gribas rīkojuma akts ir nolasīts.

281. Iesniedzot zvērinātam notāram iesniegumu par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā, iesniegumam pievieno:

1) pēdējās gribas rīkojuma aktu, ja šis akts nav zvērināta notāra rīcībā;

2) mantojuma atstājēja miršanas apliecību;

3) pierādījumus par mantojuma atstājēja pēdējo deklarēto dzīvesvietu;

4) mantojamās mantas sarakstu ar mantas novērtējumu.

Iesniegumā norādāmi visi iesniedzējam zināmie mantinieki.

Šā panta pirmajā daļā minētie dokumenti iesniegumam nav jāpievieno, ja tie ir mantojuma lietā.

Šajā pantā minēto iesniegumu zvērināts notārs apliecina šā likuma 139.^{5} pantā noteiktajā kārtībā un brīdina iesniedzēju par krimināltatbildību.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

282. Ja zvērināts notārs, kurš ved mantojuma lietu, saņem tiesas paziņojumu, ka celta prasība par pēdējās gribas rīkojuma akta apstrīdēšanu, viņš aptur lietvedību mantojuma lietā līdz strīda izšķiršanai tiesā.

283. Ja pēdējās gribas rīkojuma akts ar tiesas spriedumu atzīts par spēkā neesošu pilnā apjomā, zvērināts notārs aicina likumiskos mantiniekus izteikt gribu par mantojuma pieņemšanu vai tā atraidīšanu.

284. Atzīstot mantošanas iesniegumu par pamatotu, zvērināts notārs taisa notariālo aktu par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā (mantojuma apliecību) un norāda:

1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu);

2) mantojuma atklāšanās dienu;

3) mantošanas pamatu;

4) mantinieka vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu);

5) mantojamās mantas sastāvu;

5^1) nedzēstās kreditoru pretenzijas;

6) piezīmi par to, ka termiņā nepieteiktās kreditoru pretenzijas ir dzēstas atbilstoši Civillikuma 705.pantam.

Zvērināts notārs uz pēdējās gribas rīkojuma akta taisa apliecinājuma uzrakstu par tā nolasīšanu un stāšanos likumīgā spēkā kopumā vai daļā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007., 17.01.2013. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

285. Notariālo aktu par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā zvērināts notārs taisa pēc tam, kad izbeidzies mantojuma atstājēja norādītais termiņš mantojuma pieņemšanai, bet, ja tāds nav norādīts, — paša zvērināta notāra vai likumā noteiktais termiņš mantojuma pieņemšanai.

286. Ja pēdējās gribas rīkojuma aktu tiesa ir atzinusi par spēkā neesošu daļā, zvērināts notārs taisa aktu par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā pārējā daļā.

287. Pēdējās gribas rīkojuma akts ar zvērināta notāra uzrakstu par tā stāšanos likumīgā spēkā tiek pievienots notariālā akta par pēdējās gribas rīkojuma stāšanos likumīgā spēkā mantojuma apliecības oriģinālam, bet mantiniekiem vai testamenta izpildītājam izsniedz notariālā akta izrakstus.

(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

XXV nodaļa
Mantojuma apsardzība un aizgādnība

(Nodaļas nosaukums 08.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2014.)

288. Par mantojamās mantas apsardzību gādā zvērināts notārs, kurš ved mantojuma lietu.

289. Mirušās personas mantu apsargāt var lūgt:

1) mantinieks;

2) testamenta izpildītājs vai mantojuma aizgādnis;

3) mirušās personas darbavietas administrācija — bet tikai attiecībā uz darbavietas naudu, lietām vai dokumentiem, kas palikuši mirušās personas mantā;

4) kreditori — attiecībā uz tādām pretenzijām, kas viņiem ar tiesas spriedumu piespriestas vai nodrošinātas. Šajā gadījumā apsargājama tikai tā mantojamās mantas daļa, ar kuru pietiek minēto pretenziju apmierināšanai.

290. Likumā noteiktajos gadījumos (Civillikuma 659.pants) zvērināts notārs gādā par mantojuma apsardzību pēc jebkuras personas paziņojuma, ja viņam droši zināms par mantojuma atstājēja nāvi.

291. Atzinis, ka ir pamats mantojuma apsardzībai, zvērināts notārs aicina zvērinātu tiesu izpildītāju veikt visas nepieciešamās darbības mantojuma apsardzībai.

Ieinteresētā persona zvērināta notāra aicinājumu veikt mantojuma apsardzību iesniedz zvērinātam tiesu izpildītājam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.11.2015. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

292. Mantojuma apsardzības līdzekļi ir:

1) nekustamā īpašuma, glabātavas vai iesaiņojumu aizzīmogošana;

2) nekustamā īpašuma vai kustamās mantas apķīlāšana;

3) naudas līdzekļu apķīlāšana.

Zvērināts notārs, pamatojoties uz mantojuma lietu, aicinājumā norāda mantu, kuras apsardzība veicama, tās atrašanās vietu un ieinteresētās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (juridiskajai personai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi), kura lūgusi veikt mantojuma apsardzību un attiecīga mantojuma apsardzības līdzekļa piemērošanu.

(26.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

292.[1] Iesniegumu par aizgādnības nodibināšanu mantojumam iesniedz zvērinātam notāram, kurš ved mantojuma lietu, bet, ja mantojuma lieta nav uzsākta, — šā likuma 252.pantā minētajam zvērinātam notāram.

(08.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2014.)

292.[2] Iesniegumā par aizgādnības nodibināšanu mantojumam norāda:

1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu) un pēdējo deklarēto dzīvesvietu;

2) mantojuma atstājēja miršanas gadu, dienu un mēnesi;

3) apstākļus, uz kuriem dibināts lūgums par aizgādnības nodibināšanu mantojumam.

Iesniegumam par aizgādnības nodibināšanu mantojumam pievieno mantojuma atstājēja miršanas apliecību.

(08.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2014.)

292.[3] Ja zvērināts notārs atzīst, ka ir pamats nodibināt mantojumam aizgādnību, viņš taisa notariālo aktu par aizgādnības nodibināšanu mantojumam.

Notariālajā aktā par aizgādnības nodibināšanu mantojumam norāda:

1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas gadu, dienu un mēnesi, kā arī dzimšanas vietu) un pēdējo deklarēto dzīvesvietu;

2) mantojuma atstājēja miršanas gadu, dienu un mēnesi;

3) personu, kura lūgusi nodibināt mantojumam aizgādnību;

4) apstākļus, uz kuru pamata mantojumam nodibināma aizgādnība;

5) bāriņtiesu, kurai notariālais akts par aizgādnības nodibināšanu mantojumam nosūtāms izpildīšanai un aizgādņa iecelšanai.

Zvērināts notārs nosūta bāriņtiesai ar valsts nodevu neapmaksājamu notariālā akta par aizgādnības nodibināšanu mantojumam izrakstu.

Ja notariālo aktu par aizgādnības nodibināšanu mantojumam taisa pēc zvērināta notāra iniciatīvas (Civillikuma 659. un 660.pants), tas nav apmaksājams ar valsts nodevu.

Ja zvērināts notārs atzīst, ka nav pamata nodibināt mantojumam aizgādnību, viņš atsakās taisīt notariālo aktu par aizgādnības nodibināšanu mantojumam.

(08.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2014.)

XXVI nodaļa
Sludinājums par mantojuma atklāšanos

(15.nodaļas 5.apakšnodaļa pārsaukta par 26.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

293. Uzsākot mantojuma lietu, zvērināts notārs izsludina mantojuma atklāšanos oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

294. Izsludināt mantojuma atklāšanos var lūgt mantinieks, persona, kurai ir tiesības mantot pēc mantot aicinātā (substitūts, pēcmantinieks), testamenta izpildītājs, pašvaldība, kuras teritorijā atrodas mantojuma atstājējam piederējušais nekustamais īpašums, pašvaldības iestāde, kura uzskatāma par ieinteresēto personu mantojuma lietā, nekustamā īpašuma kopīpašnieks, legatāri vai kreditori, juridiskā persona, kuras dalībnieks bija mantojuma atstājējs, un mantojuma atstājēja parādnieki.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

295. Iesniegums par izsludināšanu iesniedzams zvērinātam notāram, kurš ved mantojuma lietu, bet, ja mantojuma lieta nav uzsākta, — šā likuma 252.pantā minētajam zvērinātam notāram.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

296. Izsludināšanas iesniegumā norāda:

1) apstākļus, uz kuriem dibināts lūgums par izsludināšanu, un pierādījumus, kas to apstiprina;

2) lietā ieinteresētās personas, kas pieteicējam zināmas, un šo personu dzīvesvietu.

297. Sludinājumā par mantojuma lietas atklāšanos zvērināts notārs uzaicina pieteikties visus tos, kuriem kā mantiniekiem, kreditoriem vai kā citādi ir kādas tiesības uz mantojumu.

Uzaicinājuma termiņš mantojuma atstājēja kreditoriem ir divi mēneši no uzaicinājuma publicēšanas dienas, bet mantot aicinātajiem, legatāriem un neatņemamās daļas tiesīgajiem uzaicinājuma termiņš nedrīkst būt īsāks par trim mēnešiem no uzaicinājuma publicēšanas dienas. Maksimālais sludinājuma termiņš mantot aicinātajiem ir divpadsmit mēneši. Zvērināts notārs sludinājumā par mantojuma atklāšanos norāda informāciju par to, ka termiņā nepieteiktās mantinieku tiesības izbeidzas un termiņā nepieteiktās to kreditoru pretenzijas, kuru prasījumi nav nodrošināti ar hipotēku vai komercķīlu, tiks dzēstas.

Zvērināts notārs par sludinājumu un tā saturu paziņo zināmajiem mantiniekiem un iekļauj ziņas par izsludināšanu mantojuma reģistrā.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

297.[1] Mantojuma atstājēja kreditoriem iesniegumā par pretenziju pieteikšanu jānorāda vismaz šādas ziņas:

1) prasījuma pamatojums;

2) prasījuma veids;

3) prasījuma apmērs pretenzijas pieteikšanas brīdī;

4) vārds, uzvārds, personas kods un dzīvesvieta vai nosaukums, reģistrācijas numurs un atrašanās vieta (juridiskā adrese), elektroniskā pasta adrese;

5) apliecinājums, ka zvērinātam notāram sniegtas patiesas ziņas par faktiem un kreditors vai kreditors un pārstāvis, ja iesniegumu iesniedz pārstāvis, ir informēts par krimināltatbildību par nepatiesu ziņu sniegšanu.

Ja kreditors iesniegumā nav norādījis minēto informāciju, zvērināts notārs aicina kreditoru novērst trūkumu zvērināta notāra noteiktā saprātīgā termiņā.

Ja kreditors pēc zvērināta notāra aicinājuma novērst trūkumus nav to izdarījis, uzskatāms, ka kreditors nav iesniedzis savu pretenziju sludinājumā par mantojuma atklāšanos noteiktajā termiņā.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

297.[2] Zvērināts notārs, pamatojoties uz publiskajos reģistros pārbaudāmām ziņām, bez atsevišķa kreditoru lūguma informē mantiniekus par mantojuma atstājēja kreditoru prasījumiem, kuri ir nodrošināti ar hipotēku vai komercķīlu. Notārs informē mantiniekus arī par kreditoru prasījumiem, kuri ir nodrošināti ar mantojuma atstājējam piederējušo mantu.

Ja mantojuma atstājēja kreditors, kura prasījums ir nodrošināts ar hipotēku vai komercķīlu, ir Kredītu reģistra dalībnieks, zvērināts notārs Kredītu reģistrā noskaidro atlikušo prasījuma apmēru.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

298. Ja izsludināšana notiek sakarā ar testamenta nolasīšanu, zvērināts notārs ar sludinājumu uzaicina personas, kurām ir iebildumi pret testamentu, pieteikt savas tiesības, norādot, ka pretējā gadījumā testaments tiks atzīts par likumīgā spēkā stājušos.

299. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

300. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

XXVII nodaļa
Mantojuma pieņemšana

(15.nodaļas 6.apakšnodaļa pārsaukta par 27.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

301. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

302. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

303. Zvērināts notārs nepārbauda iesniedzēja pretenzijas pareizību.

304. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

305. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

306. Ja uzaicinājumā (sludinājumā par mantojuma atklāšanos) noteiktajā termiņā mantinieks nav pieteicies vai arī ir atteicies no mantojuma, zvērināts notārs taisa ar valsts nodevu neapmaksājamu notariālo aktu par mantojuma lietas izbeigšanu.

Notariālajā aktā par mantojuma lietas izbeigšanu norāda:

1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas laiku un vietu);

2) mantojuma atklāšanās dienu;

3) ieinteresēto personu, kura lūgusi uzaicināt mantiniekus;

4) mantojuma izsludināšanas dienu;

5) mantojamās mantas sastāvu, ja mantojuma lietā par to ir ziņas;

6) nedzēstās kreditoru pretenzijas;

7) konstatējumu, ka mantinieki izsludinātajā termiņā nav pieteikušies un mantojamā manta atzīstama par bezmantinieku mantu;

8) konstatējumu, ka sludinājumā par mantojuma atklāšanos (ja mantojuma atklāšanās tikusi izsludināta) noteiktajā termiņā nepieteiktās kreditoru pretenzijas ir dzēstas atbilstoši Civillikuma 705.pantam.

Notariālais akts par mantojuma lietas izbeigšanu ir pamats mantas reģistrācijai uz valsts vai pašvaldības vārda.

Ja mantojamās mantas sastāvā ietilpst nekustamais īpašums, zvērināts notārs, nosūtot notariālā akta izrakstu zvērinātam tiesu izpildītājam, nodrošina, ka atzīme par mantas atzīšanu par bezmantinieku mantu tiek ierakstīta zemesgrāmatā, kā arī nosūta pašvaldībai, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums, un valsts institūcijai, kura atbild par attiecīgā valsts nekustamā īpašuma veida apsaimniekošanu, notariālo aktu grāmatas izraksta kopiju un

informāciju par attiecīgo zvērinātu tiesu izpildītāju, ja tam atbilstoši šā panta piektajai daļai nosūtāms notariālo aktu grāmatas izraksts.

Ja notariālajā aktā par mantojuma lietas izbeigšanu ir norādītas kreditoru pretenzijas, zvērināts notārs pēc akta par mantojuma lietas izbeigšanu taisīšanas nosūta notariālo aktu grāmatas izrakstu tam zvērinātam tiesu izpildītājam, kura amata vietas noteiktajās robežās (iecirknī) ir mantojumā ietilpstošās mantas atrašanās vieta. Ja mantojumā ietilpstošā manta ir vairāku apgabaltiesu darbības noteiktajās robežās, zvērināts notārs notariālo aktu grāmatas izrakstu nosūta tam zvērinātam tiesu izpildītājam, kura amata vietas noteiktajās robežās (iecirknī) atrodas nekustamais īpašums, bet, ja nekustamie īpašumi atrodas vairāku apgabaltiesu darbības noteiktajās robežās, — tam zvērinātam tiesu izpildītājam, kura amata vietas noteiktajās robežās (iecirknī) atrodas nekustamais īpašums ar lielāko kadastrālo vērtību.

Ja notariālajā aktā par mantojuma lietas izbeigšanu nav norādītas kreditoru pretenzijas, zvērināts notārs pēc akta par mantojuma lietas izbeigšanu taisīšanas notariālo aktu grāmatas izrakstu nosūta kompetentajai institūcijai, kura nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu.

Ja nav zināms mantojamās mantas sastāvs, zvērināts notārs notariālo aktu grāmatas izrakstu zvērinātam tiesu izpildītājam vai kompetentajai institūcijai, kura nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu, nenosūta. Ja zvērināts notārs pēc mantojuma lietas izbeigšanas saņem ziņas par mantojamās mantas sastāvu, viņš taisa grozījumus notariālajā aktā par mantojuma lietas izbeigšanu un rīkojas atbilstoši šā panta ceturtajā, piektajā un sestajā daļā noteiktajam.

(17.01.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.03.2024. un 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

307. Iesniegumu par mantojuma saraksta sastādīšanu pie zvērināta tiesu izpildītāja mantinieks vai mantojuma atstājēja kreditors var iesniegt no dienas, kad uzsākta mantojuma lieta, līdz sludinājumā par mantojuma atklāšanos noteiktā uzaicinājuma termiņa beigām.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

308. Pēc iesnieguma saņemšanas zvērināts notārs aicina zvērinātu tiesu izpildītāju sastādīt mantojuma sarakstu.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

309. Iesniegumu par atteikšanos no mantošanas vai mantojuma atraidīšanu (Civillikuma 609., 651., 689. un 775.—783.pants) rakstveidā var iesniegt zvērinātam notāram, kurš ved mantojuma lietu.

XXVIII nodaļa
Apstiprināšana mantojuma tiesībās pēc likuma

(15.nodaļas 7.apakšnodaļa pārsaukta par 28.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

310. Likumiskie mantinieki var iesniegt zvērinātam notāram mantošanas iesniegumu par apstiprināšanu mantojuma tiesībās.

311. Mantošanas iesniegumu iesniedz zvērinātam notāram, kas praktizē tajā apgabaltiesas darbības teritorijā, kurā bija mantojuma atstājēja pēdējā deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tā nav zināma, — pēc mantojamās mantas vai tās galvenās daļas atrašanās vietas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

312. Mantošanas iesniegumam pievieno:

1) mantojuma atstājēja miršanas apliecību;

2) pierādījumus par mantojuma atstājēja pēdējo deklarēto dzīvesvietu;

3) mantojamās mantas sarakstu ar mantas novērtējumu;

4) pierādījumus, kas apstiprina iesniedzēja tiesības mantot;

5) ziņas par visiem zināmajiem mantiniekiem.

Šajā pantā minēto iesniegumu zvērināts notārs apliecina šā likuma 139.^{5} pantā noteiktajā kārtībā un brīdina iesniedzēju par krimināltatbildību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

313. *(Izslēgts ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)*

314. Apstiprināšana mantojuma tiesībās notiek tikai pēc tam, kad izbeidzies sludinājumā vai likumā noteiktais mantojuma pieņemšanas termiņš.

315. Ja rodas strīds par mantojuma tiesībām, tas izšķirams tiesā prasības kārtībā.

316. Atzīstot mantošanas iesniegumu par pamatotu, zvērināts notārs taisa notariālo aktu par apstiprināšanu mantojuma tiesībās pēc likuma (mantojuma apliecību), kurā norāda, vai iesniedzējs ieguvis visu mantojumu kā vienīgais mantinieks vai arī kā līdzmantinieks noteiktu tā domājamo daļu.

317. Atzīstot mantojuma tiesības, likumam neatbilstošas mantinieku savstarpējās vienošanās nav ņemamas vērā.

318. Mantojuma apliecībā norāda:

1) mantojuma atstājēja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas laiku un vietu);

2) mantojuma atklāšanās dienu;

3) mantošanas pamatu;

4) mantinieka vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tā nav, — dzimšanas laiku un vietu);

5) mantinieku mantojuma daļu, domājamo daļu lielumu;

6) mantojamās mantas sastāvu;

6^{1}) nedzēstās kreditoru pretenzijas;

7) piezīmi par to, ka termiņā nepieteiktās kreditoru pretenzijas ir dzēstas atbilstoši Civillikuma 705.pantam;

8) piezīmi par to, ka mantojuma apliecība ir par pamatu atvietojamu lietu dalīšanai atbilstoši Civillikuma 734. pantam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.01.2013. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

319. Mantojuma apliecību paraugus apstiprina Ministru kabinets.
(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

XXIX nodaļa
Mantojuma dalīšana

(15.nodaļas 8.apakšnodaļa pārsaukta par 29.nodaļu ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

320. Mantojumu dala mājas kārtībā vai pie notāra, izņemot gadījumu, kad pastāv līdzmantinieku strīds par mantojuma sadali.

321. Sastādot mantojuma sadales projektu, zvērināts notārs uzaicina visus līdzmantiniekus.

Zvērināts notārs veic darbības, lai tuvinātu pušu viedokļus un panāktu vienošanos.

322. Zvērināts notārs, kurš sastāda mantojuma sadales projektu, var aicināt zvērinātu tiesu izpildītāju sastādīt mantas aprakstes aktu un, ja nepieciešams, pieaicināt ekspertu mantas novērtēšanai.

323. Mantojuma sadales projektā zvērināts notārs pamato tajā noteikto mantojuma sadales kārtību.

324. Ja līdzmantinieki piekrīt zvērināta notāra sastādītajam mantojuma sadales projektam, zvērināts notārs vienošanos par mantojuma sadali attiecīgi apliecina.

XXIX[1] nodaļa
Pārrobežu mantojuma lietu vešana

(Nodaļa 26.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

324.[1] Pārrobežu mantojuma lietu vešanā zvērināts notārs piemēro šā likuma nosacījumus, ciktāl to pieļauj Eiropas Savienības tiesību normas, kas ir tieši piemērojamas Latvijā.

324.[2] Zvērinātam notāram ir piekritība vest pārrobežu mantojuma lietu, ja pastāv kāds no šādiem kritērijiem:

1) mantojuma atstājēja pēdējā dzīvesvieta bija Latvijā;

2) mantošanas iesnieguma iesniedzēja dzīvesvieta ir Latvijā;

3) mantojamās mantas vai tās galvenās daļas atrašanās vieta ir Latvijā;

4) mantošanas iesnieguma iesniedzējs ir Latvijas Republikas valstspiederīgais;

5) mantojuma atstājējs bija Latvijas Republikas valstspiederīgais.

324.[3] Mantošanas iesniegumu iesniedz šā likuma 252.pantā minētajam zvērinātam notāram, bet, ja mantojuma atstājēja pēdējā deklarētā dzīvesvieta vai mantojamās mantas vai tās galvenās daļas atrašanās vieta nav zināma, mantošanas iesniegumu iesniedz jebkuram zvērinātam notāram.

324.[4] Piemērojamos tiesību aktus pārrobežu mantojuma lietās nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 4.jūlija regulu (ES) Nr. 650/2012 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (turpmāk — regula Nr. 650/2012).

324.[5] Ja zvērināts notārs, kurš ved pārrobežu mantojuma lietu, saņem informāciju par to, ka saskaņā ar regulu Nr. 650/2012 citas dalībvalsts tiesā par to pašu mantojumu ir uzsākta tiesvedība, viņš izbeidz šo mantojuma lietu un paziņo par to mantojuma reģistram.

Ja zvērināts notārs, kurš ved pārrobežu mantojuma lietu, saņem informāciju par to, ka saskaņā ar regulu Nr. 650/2012 par to pašu mantojumu tiek vesta pārrobežu mantojuma lieta citas dalībvalsts ārpustiesas iestādē, viņš turpina vest šo mantojuma lietu, ja vien Latvijas mantojuma lietā iesaistītās personas nelūdz to izbeigt.

Ja zvērināts notārs, kurš ved pārrobežu mantojuma lietu, saņem informāciju par to, ka saskaņā ar regulu Nr. 650/2012 ir celta saistīta prasība Latvijas vai citas dalībvalsts tiesā par pēdējās gribas rīkojuma akta apstrīdēšanu, viņš aptur lietvedību mantojuma lietā līdz strīda izšķiršanai tiesā.

324.[6] Pēc ieinteresētās personas lūguma zvērināts notārs, kas izdevis mantojuma apliecību, izsniedz regulas Nr. 650/2012 60.panta 2.punktā minēto apliecinājumu.

XXIX[2] nodaļa
Eiropas mantošanas apliecība

(Nodaļa 26.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2015.)

324.[7] Zvērināts notārs, kurš ved vai ir vedis attiecīgo pārrobežu mantojuma lietu, var veikt regulas Nr. 650/2012 31.pantā minēto lietu tiesību (*in rem*) pielāgošanu, taisot mantojuma apliecību vai Eiropas mantošanas apliecību vai taisot papildinājumus mantojuma apliecībā vai Eiropas mantošanas apliecībā.

Minētos papildinājumus zvērināts notārs taisa notariālā akta formā un nekavējoties par to informē visas personas, kurām izsniegts izraksts no mantojuma apliecības vai no Eiropas mantošanas apliecības vai Eiropas mantošanas

apliecības noraksts.

324.[8] Eiropas mantošanas apliecību izsniedz zvērināts notārs, ja pārrobežu mantojuma lieta ir piekritīga Latvijai saskaņā ar regulas Nr. 650/2012 4., 7., 10. un 11.pantu.

324.[9] Iesniegumu par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu var iesniegt, izmantojot veidlapas, kas paredzētas Komisijas 2014.gada 9.decembra īstenošanas regulas (ES) Nr. 1329/2014, ar ko izveido veidlapas, kas minētas regulā (ES) Nr. 650/2012 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un publisku aktu akceptēšanu un izpildi mantošanas lietās un par Eiropas mantošanas apliecības izveidi (turpmāk — regula Nr. 1329/2014) 4.pielikumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021.)

324.[10] Iesniegumu par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu iesniedz tam zvērinātam notāram, kas ved vai ir vedis pārrobežu mantojuma lietu Latvijā.

Iesniegumu par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu iesniedz šā likuma 324.[3] pantā minētajam zvērinātam notāram, ja:

1) pārrobežu mantojuma lietā citā dalībvalstī ir izdots publisks akts, ar kuru šī lieta ir izlemta pēc būtības;

2) pārrobežu mantojuma lietā citā dalībvalstī ir iecelts testamenta izpildītājs vai mantojuma pārvaldnieks;

3) pārrobežu mantojuma lieta nav uzsākta ne Latvijā, ne citā dalībvalstī.

324.[11] Zvērināts notārs iesniegumu par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu izskata saskaņā ar regulas Nr. 650/2012 VI nodaļu un šā likuma nosacījumiem, ciktāl to pieļauj šīs regulas VI nodaļa.

324.[12] Informāciju par to, ka saņemts iesniegums par Eiropas mantošanas apliecības saņemšanu, zvērināts notārs publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un informē par šāda iesnieguma saņemšanu visus zināmos labuma guvējus.

324.[13] Citā dalībvalstī izdotajā publiskajā aktā norādītie juridiskie fakti un tiesiskās attiecības ir saistošas zvērinātam notāram, un šim publiskajam aktam ir pierādījuma spēks, ja vien tas nav apstrīdēts vai pasludināts par spēkā neesošu.

324.[14] Atzinis iesniegumu par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu par pamatotu, zvērināts notārs notariālā akta formā taisa Eiropas mantošanas apliecību, izmantojot regulas Nr. 1329/2014 5.pielikuma V veidlapu.

Izrakstus no Eiropas mantošanas apliecības vai tās norakstus zvērināts notārs izdod šā likuma 104. un 106.pantā minētajā kārtībā.

Zvērināts notārs par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu informē visus zināmos labuma guvējus.

324.[15] Zvērināts notārs Eiropas mantošanas apliecību neizdod regulas Nr. 650/2012 67.panta 1.punktā minētajos gadījumos.

Atteikums izdot Eiropas mantošanas apliecību nav šķērslis atkārtota iesnieguma par Eiropas mantošanas apliecības izsniegšanu iesniegšanai un izskatīšanai, ja ir atkrituši šķēršļi, kas bija par pamatu šim atteikumam.

324.[16] Zvērināts notārs, kas taisījis Eiropas mantošanas apliecību, pēc ieinteresētās puses lūguma var izdarīt Eiropas mantošanas apliecībā labojumus, grozījumus vai to atsaukt saskaņā ar regulas Nr. 650/2012 71.pantu, vai arī apturēt Eiropas mantošanas apliecības spēku atbilstoši šīs regulas 73.pantam.

Minētos labojumus un grozījumus un Eiropas mantošanas apliecības atsaukšanu un apturēšanu zvērināts notārs taisa notariālā akta formā un nekavējoties par to informē visas personas, kurām izdots izraksts no Eiropas mantošanas apliecības vai tās noraksts.

P sadaļa
Laulības šķiršanas lietu vešana

(Sadaļa 28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.02.2011.)

XXX nodaļa
Laulības šķiršanas lietu vešanas vispārīgie noteikumi

325. Zvērināts notārs šķir laulību, ja laulātie par to ir vienojušies un ja:

1) laulātajiem nav kopīga nepilngadīga bērna un kopīgas mantas;

2) laulātajiem ir kopīgs nepilngadīgs bērns vai kopīga manta un laulātie ir noslēguši rakstveida vienošanos par kopīgā nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem un kopīgās mantas sadali.

Vienošanos par bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām un bērna uzturlīdzekļiem apliecina notariālā akta formā, paredzot saistību izpildi šā likuma D^1 sadaļā noteiktajā kārtībā. Vienošanās saturā iekļaujami tās pārskatīšanas nosacījumi, bet attiecībā uz saskarsmes tiesībām — arī noteikumi par saskarsmes izmantošanas kārtību, laiku un vietu, kā arī pienākumu un izdevumu sadali starp pusēm saskarsmes tiesību īstenošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.03.2026.)

326. Piekritību šķirt laulību pārrobežu lietā nosaka saskaņā ar Padomes 2019. gada 25. jūnija regulas (ES) 2019/1111 par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu (turpmāk — regula Nr. 2019/1111) 3. pantu.

Ja piekritība šķirt laulību pārrobežu lietā nav noteikta Latvijas Republikai, zvērināts notārs laulības šķiršanas lietu neuzsāk un paziņo par to laulātajiem.

Piemērojamos tiesību aktus pārrobežu laulības šķiršanas lietās nosaka saskaņā ar Padomes 2010.gada 20.decembra regulu (ES) Nr. 1259/2010, ar kuru īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. un 14.10.2021. likumu, kas stājas spēkā 09.11.2021. Pirmās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.08.2022. Sk. pārejas noteikumu 39. punktu)

XXXI nodaļa

Laulības šķiršanas lietas uzsākšana

327. Zvērināts notārs uzsāk laulības šķiršanas lietu tad, kad saņemts abu laulāto kopīgs iesniegums par laulības šķiršanu, pirms tam pārliecinoties, vai šo laulības šķiršanas lietu nav uzsācis cits zvērināts notārs.

328. Iesniegumu par laulības šķiršanu taisa kā notariālo aktu.

329. Iesniegumā par laulības šķiršanu norāda:

1) katra laulātā vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi);

2) laulības noslēgšanas gadu, dienu, mēnesi, reģistra ieraksta numuru;

3) laulības reģistrācijas valsti un iestādi vai attiecīgo konfesiju un garīdznieku;

4) vai laulātajiem ir kopīgi nepilngadīgi bērni un laulātie ir vienojušies par kopīgo nepilngadīgo bērnu aizgādību, saskarsmes tiesību izmantošanu un uzturlīdzekļiem;

5) vai laulātajiem ir kopīga manta un laulātie ir vienojušies par šīs mantas sadali;

6) laulāto uzvārdus pēc laulības šķiršanas.

Iesniegumam par laulības šķiršanu pievieno laulības apliecības oriģinālu vai dzimtsarakstu iestādes izsniegtu norakstu vai izrakstu, vai izziņu no civilstāvokļa aktu reģistra.

Ja laulātajiem ir kopīgs nepilngadīgs bērns vai kopīga manta, iesniegumam par laulības šķiršanu pievieno rakstveida vienošanos par kopīgā nepilngadīgā bērna aizgādību, saskarsmes tiesībām, bērna uzturlīdzekļiem un kopīgās mantas sadali.

330. Zvērināts notārs, kas saņēmis iesniegumu par laulības šķiršanu, attiecīgo lietu reģistrē laulības šķiršanas lietu reģistrā.

Laulības šķiršanas lietu reģistru ved Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija. Šā likuma 331.pantā minētās ziņas laulības šķiršanas lietu reģistrā ieraksta zvērināts notārs, kurš ved laulības šķiršanas lietu.

331. Laulības šķiršanas lietu reģistrā ieraksta:

1) laulības šķiršanas lietas numuru;

2) laulības šķiršanas lietas uzsākšanas datumu;

3) laulības noslēgšanas gadu, dienu, mēnesi, reģistra ieraksta numuru, reģistrācijas valsti un iestādi vai attiecīgo konfesiju un garīdznieku;

4) datumu, līdz kuram ir tiesības atsaukt iesniegumu par laulības šķiršanu;

5) katra laulātā vārdu, uzvārdu un personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu);

6) tā zvērināta notāra vārdu, uzvārdu un prakses vietas adresi, kurš ved laulības šķiršanas lietu;

7) laulības šķiršanas apliecības taisīšanas datumu un reģistra numuru vai atzīmi par laulības šķiršanas lietas lietvedības izbeigšanu.

332. Laulības šķiršanas lieta ir uzsākta dienā, kad tā reģistrēta laulības šķiršanas lietu reģistrā.

Par laulības šķiršanas lietas uzsākšanu zvērināts notārs paziņo abiem laulātajiem.

XXXII nodaļa
Laulības šķiršana

333. Zvērināts notārs nešķir laulību ātrāk kā pēc 30 dienām, skaitot no laulības šķiršanas lietas uzsākšanas dienas.

334. Šā likuma 333.pantā noteiktajā termiņā katram laulātajam ir tiesības atsaukt iesniegumu par laulības šķiršanu. Atsaukumu izsaka rakstveidā un bez nosacījumiem. Paraksts uz atsaukuma apliecināms pie zvērināta notāra vai citas Civillikuma 1474.pantā norādītās personas.

Tādā gadījumā zvērināts notārs izbeidz laulības šķiršanas lietu, reģistrējot šo faktu laulības šķiršanas lietu reģistrā.

Ja atsaukumu iesniedzis viens laulātais, zvērināts notārs informē otru laulāto par atsaukumu un par laulības šķiršanas lietas izbeigšanu.

335. Izbeigta laulības šķiršanas lieta nav atjaunojama. Laulības šķiršanas lietas izbeigšana nav šķērslis jaunam laulības šķiršanas iesniegumam.

336. Ja zvērināts notārs šā likuma 333.pantā noteiktajā termiņā nav saņēmis laulības šķiršanas atsaukumu, viņš šķir laulību, taisot notariālo aktu par laulības šķiršanu (laulības šķiršanas apliecību). Laulība ir šķirta no dienas, kad zvērināts notārs taisījis laulības šķiršanas apliecību.

Laulības šķiršanas apliecības paraugu apstiprina Ministru kabinets.

337. Laulības šķiršanas apliecībā zvērināts notārs norāda:

1) šķirto laulāto vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja tāda nav, — dzimšanas gadu, dienu, mēnesi un vietu);

2) šķirtās laulības noslēgšanas gadu, dienu, mēnesi, valsti, vietu, reģistra ieraksta numuru un iestādi vai attiecīgo konfesiju un garīdznieku;

3) laulības šķiršanas gadu, dienu, mēnesi;

4) faktu, ka laulība šķirta pēc abu laulāto kopīga iesnieguma;

5) šķirto laulāto uzvārdus pēc laulības šķiršanas.

338. Par šķirto laulāto, kuram ir Latvijas Republikas valstspiederība, zvērināts notārs sagatavo ziņas par laulības šķiršanu un tās nosūta:

1) dzimtsarakstu nodaļai, kuras darbības iecirknī laulība reģistrēta;

2) attiecīgās draudzes, kurā laulība reģistrēta, garīdzniekam;

3) Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes teritoriālajai nodaļai pēc katra šķirtā laulātā deklarētās dzīvesvietas.

Informāciju par laulības šķiršanu pārrobežu lietā zvērināts notārs nosūta Ārlietu ministrijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

339. Pēc šķirtā laulātā lūguma zvērināts notārs izsniedz Padomes 2003. gada 27. novembra regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu 39. pantā minēto apliecību laulību lietās (regulas Nr. 2201/2003 I pielikums) vai regulas Nr. 2019/1111 66. panta 1. punkta "a" apakšpunktā minēto apliecību laulību lietās (regulas Nr. 2019/1111 VIII pielikums).

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.08.2022. Sk. pārejas noteikumu 39. punktu)

R sadaļa
Publisku dokumentu legalizācija ar apliecinājumu *(apostille)*

(Sadaļa 01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Sadaļa stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 33. punktu)

340. Zvērināts notārs legalizē Latvijā izsniegtu publisku dokumentu ar apliecinājumu *(apostille)* atbilstoši normatīvajiem aktiem par dokumentu legalizāciju. Ja legalizācijai tiek iesniegts notariālais akts vai apliecinājums, to legalizē notārs, kurš nav veicis attiecīgo notariālo darbību.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 33. punktu)

341. Zvērināts notārs uzsāk Latvijā izsniegta publiska dokumenta legalizāciju ar apliecinājumu *(apostille)* pēc attiecīga personas iesnieguma un legalizējamā dokumenta saņemšanas.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 33. punktu)

342. Par Latvijā izsniegta publiska dokumenta legalizāciju ar apliecinājumu *(apostille)* zvērināts notārs izdara ierakstu publiski bez maksas tiešsaistē pieejamā reģistrā, kura pārzinis un turētājs ir Latvijas Zvērinātu notāru padome.

Ministru kabinets nosaka šā panta pirmajā daļā minētā reģistra izveidošanas un uzturēšanas kārtību, tajā iekļaujamo ziņu apjomu, kā arī kārtību un apjomu, kādā ziņas iesniedz reģistrā un izsniedz no tā.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 33. punktu

343. No zvērināta notāra atlīdzības samaksas par Latvijā izsniegta publiska dokumenta legalizāciju ar apliecinājumu *(apostille)* atbrīvo valsts un pašvaldību iestādes, kā arī fiziskās un juridiskās personas saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2019. Sk. pārejas noteikumu 33. punktu)

S sadaļa
Latvijas Zvērinātu notāru padomes tīmekļvietnē iesniegta paziņojuma apliecināšana

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

344. Latvijas Zvērinātu notāru padomes tīmekļvietnē iesniegtā paziņojumā, kas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, satur laika zīmogu un iesniegts, izmantojot kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli, gribu var izteikt šādas personas:

1) kredītiestāde, kā arī kapitālsabiedrība, kuras darbības tiesisko pamatu nosaka Attīstības finanšu institūcijas likums, kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, un krājaizdevu sabiedrība, kura saņēmusi Latvijas Bankas izsniegtu speciālu atļauju (licenci) saskaņā ar Krājaizdevu sabiedrību likumu, — par piekrišanu hipotēkas un ar to saistīto tiesību aprobežojumu grozīšanai vai cesijas nostiprināšanai;

2) kredītiestāde, kā arī kapitālsabiedrība, kuras darbības tiesisko pamatu nosaka Attīstības finanšu institūcijas likums, — par piekrišanu nostiprinājumam, ja šī piekrišana izriet no nostiprinātām tiesībām vai šo tiesību aprobežojumiem;

3) juridiskās personas, kā arī individuālie komersanti kā nekustamā īpašuma īpašnieki — par piekrišanu tiesību nostiprināšanai uz ieguvēju — juridiskajām personām, kā arī individuālajiem komersantiem;

4) juridiskās personas, kā arī individuālie komersanti kā tiesību ieguvējs — par piekrišanu tiesību nostiprināšanai, ja nekustamais īpašums pieder juridiskajām personām, kā arī individuālajiem komersantiem.

Šajā pantā noteiktajā kārtībā iesniegta paziņojuma apliecināšanā piemēro šā likuma D sadaļā minētās prasības, ciktāl šajā sadaļā nav noteikts citādi.

(01.11.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.02.2024. likumu, kas stājas spēkā 23.02.2024.)

345. Šā likuma 344. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minēto personu iesniegts paziņojums uzskatāms par pietiekamu nostiprinājumam zemesgrāmatā.

Piekrišanu, kas ietverta paziņojumā, kuru iesniegušas šā likuma 344. panta pirmās daļas 3. un 4. punktā noteiktās personas, zvērināts notārs apliecina notariāli videokonferences režīmā atbilstoši šā likuma E^1 sadaļā minētajai kārtībai vai pēc juridisko personu, kā arī individuālo komersantu izvēles arī klātienē.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019. Pirmo daļu (par kredītiestādes, kā arī kapitālsabiedrības, kuras darbības tiesisko pamatu nosaka Attīstības finanšu institūcijas likums, piekrišanas izteikšanu Latvijas Zvērinātu notāru padomes tīmekļvietnē) piemēro, sākot ar 01.05.2019. Sk. pārejas noteikumu 35. punktu)

Pārejas noteikumi

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

1. Ja par notariālā akta taisīšanu un akta apliecināšanu uzrādījuma kārtībā zvērinātu notāru amata atlīdzības takse nosaka atšķirīgas likmes, abos gadījumos piemērojama zemākā likme.

2. *(Izslēgts ar 28.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.02.2011.)*

3. Šā likuma 9.panta 3.punkta "b" apakšpunkts stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī un piemērojams personām, kuras tiek ieceltas amatā pēc 2012.gada 1.janvāra.

4. *(Izslēgts ar 28.10.2004. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2004.)*

5. Šā likuma 147.panta 3.punkts piemērojams personām, kuras tiek ieceltas amatā pēc 2003.gada 1.janvāra.

6. Gadījumos, kad likums gribas izteikumiem nosaka notariālu apliecinājumu, publisku apliecinājumu vai apliecinājumu uzrādījuma kārtībā, zvērināts notārs taisa notariālo aktu (82.pants). Gadījumos, kad likums nosaka parakstu notariālu apliecināšanu, publisku apliecināšanu vai apliecināšanu uzrādījuma kārtībā, zvērināts notārs apliecina arī rīcībspēju.

7. Līdz Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.aprīlim ir spēkā Tieslietu ministrijas 1998.gada 17.februāra ieteikumi "Atlīdzības takse par zvērinātu notāru sniegto juridisko palīdzību" un Finanšu ministrijas 1995.gada 13.februāra noteikumi "Par Zvērinātu notāru profesionālās darbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas noteikumiem".

(28.10.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2004.)

8. Ministru kabinets līdz 2005.gada 1.aprīlim izdod šā likuma $6.^{1}$ pantā minētos noteikumus.

(28.10.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

9. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 20.panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā, $23.^{1}$ panta trešajā daļā, 43.panta pirmajā daļā, $45.^{1}$ pantā, 64.pantā, 67.panta otrajā daļā, 165.panta pirmajā daļā, 230.panta 9.punktā un 319.pantā minētos noteikumus.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

10. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.jūlijam ir spēkā šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2005.gada 6.septembra noteikumi Nr.690 "Zvērinātu notāru eksāmena kārtība";

2) Ministru kabineta 2005.gada 12.aprīļa noteikumi Nr.247 "Noteikumi par zvērinātu notāru eksāmena nokārtošanai nepieciešamo minimālo zināšanu apjomu un maksu par zvērinātu notāru eksāmenu";

3) Ministru kabineta 2006.gada 27.jūnija noteikumi Nr.534 "Noteikumi par zvērinātu notāru amata atlīdzības taksēm";

4) Ministru kabineta 2005.gada 20.decembra noteikumi Nr.988 "Noteikumi par zvērinātu notāru reģistru un grāmatu formu un to vešanas kārtību";

5) Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1009 "Noteikumi par mantojuma reģistra un mantojuma lietu vešanu";

6) Ministru kabineta 2005.gada 6.decembra noteikumi Nr.917 "Kārtība, kādā Latvijas Zvērinātu notāru padome

sniedz pārskatu par zvērinātu notāru veiktajām darbībām";

7) Ministru kabineta 2005.gada 27.septembra noteikumi Nr.740 "Noteikumi par mantojuma apliecību paraugiem".

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

11. Grozījumi šā likuma 192.pantā, saskaņā ar kuriem disciplinārlietas ierosināšanai noteiktais termiņš tiek pagarināts no viena gada uz diviem gadiem, piemērojami attiecībā uz tiem pārkāpumiem, kas izdarīti pēc 2008.gada 1.marta.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

12. Zvērināti notāri līdz 2008.gada 31.jūlijam pēc zvērinātu notāru apmācības programmas apgūšanas kārto atestāciju, kas uzskatāma par pirmo kvalifikācijas pārbaudi. Šis nosacījums attiecas uz tiem zvērinātiem notāriem, kas ir nodevuši zvērestu līdz 2008.gada 1.jūlijam. Atestācijas gaitā vērtē:

1) zvērināta notāra darbībā nepieciešamās teorētiskās zināšanas, tai skaitā par normatīvajiem aktiem (atestācijas pirmā daļa);

2) prasmi piemērot šīs zināšanas praksē, lai veiktu zvērināta notāra amata pienākumus, ieskaitot aktu sastādīšanu un zvērināta notāra lietvedības kārtošanu (atestācijas otrā daļa);

3) zvērināta notāra sociālo kompetenci un sociālo intelektu (atestācijas trešā daļa).

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

13. Šo pārejas noteikumu 12.punktā minēto zvērinātu notāru apmācību atbilstoši tieslietu ministra saskaņotajai zvērinātu notāru apmācības programmai un pārbaudi, kā arī eksāmenu komisijas darbu atestācijas procesā organizē Latvijas Zvērinātu notāru padome.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

14. Zvērinātiem notāriem, kuri sekmīgi nokārtojuši eksāmenu atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 12.aprīļa noteikumiem Nr.247 "Noteikumi par zvērinātu notāru eksāmena nokārtošanai nepieciešamo minimālo zināšanu apjomu un maksu par zvērinātu notāru eksāmenu", atestācijā tiek vērtēta tikai sociālā kompetence un sociālais intelekts.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

15. Lēmumu par šo pārejas noteikumu 12.punktā minētās atestācijas rezultātiem tieslietu ministra noteiktā dienā pieņem tieslietu ministra apstiprināta eksāmenu komisija, kuras sastāvā iekļauj Tieslietu ministrijas pārstāvjus, zemesgrāmatu nodaļu tiesnešus, apgabaltiesu tiesnešus, augstskolu akadēmiskā personāla pārstāvjus un zvērinātus notārus, kā arī personāla atlases speciālistu.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

16. Zvērināts notārs nokārto atestāciju, ja:

1) par atestācijas pirmo daļu ir saņēmis apliecinājumu par sekmīgu Latvijas Zvērinātu notāru padomes organizētās apmācības programmas apgūšanu;

2) par atestācijas otro daļu ir saņēmis Latvijas Zvērinātu notāru padomes motivētu atzinumu par zvērināta notāra līdzšinējo amata pienākumu veikšanu ar ieteikumu atzīt, ka zvērināts notārs atestācijas otro daļu ir nokārtojis;

3) par atestācijas trešo daļu ir saņēmis atbilstošu Latvijas Zvērinātu notāru padomes sertifikātu par apmācības kursa "Notāru klientu apkalpošanas standarts" apguvi.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

17. Ja zvērināts notārs nav nokārtojis kādu no atestācijas daļām, eksāmenu komisija pieņem lēmumu neatestēt zvērinātu notāru.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

18. Eksāmenu komisija lēmumu par atestācijas rezultātiem iesniedz apstiprināšanai tieslietu ministram. Tieslietu ministrs eksāmenu komisijas lēmumu apstiprina septiņu dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas. Eksāmenu komisijas lēmums stājas spēkā dienā, kad tieslietu ministrs to apstiprinājis.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

19. Zvērināts notārs, kurš nenokārto atestāciju, sešu mēnešu laikā kārto ārkārtas kvalifikācijas pārbaudi.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

20. Šo pārejas noteikumu 15.punktā minētās eksāmenu komisijas darbs atestācijas procesā noris atbilstoši normatīvajam aktam, kas regulē zvērinātu notāru eksāmena kārtību, ciktāl tas nav pretrunā ar šo likumu.

(20.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.01.2008.)

21. Šā likuma 19.panta pirmās daļas pirmajā teikumā noteikto zvērinātu notāru eksāmena rīkošanas termiņu — ne retāk kā reizi gadā — var nepiemērot 2011., 2012., 2013. un 2014.gadā. Zvērinātu notāru eksāmenu 2011., 2012., 2013. un 2014.gadā tieslietu ministrs pēc savas iniciatīvas vai Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšlikuma var rīkot, izvērtējot nepieciešamību.

(28.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

22. Grozījumi šā likuma 45.panta ceturtajā daļā, 45.^{1} pantā, 87.^{4} pantā un 230.panta 10. un 11.punktā saistībā ar nākotnes pilnvarojumu stājas spēkā vienlaikus ar Civillikuma Ceturtās daļas 18.nodaļas pirmās apakšnodaļas III^{1} sadaļu "Nākotnes pilnvarojums".

(17.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013. Sk. 29.11.2012. likumu)

23. Šā likuma 11.^{1} pantā noteikto par vakantās zvērināta notāra amata vietas aizpildīšanu var nepiemērot 2013. un 2014.gadā, izņemot gadījumu, kad, izvērtējot nepieciešamību, tiek secināts, ka vakanta zvērināta notāra amata vieta ir aizpildāma.

(23.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

24. Zvērināti notāri gada laikā no publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienas iesniedz tam ziņas par šā likuma 249.^{2} pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kas taisīti no Notariāta likuma spēkā stāšanās dienas (1993.gada 1.septembris) līdz publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienai. Minētās ziņas publisko testamentu reģistram iesniedz saskaņā ar šā likuma 249.^{1} panta otro daļu.

(23.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

25. Šā likuma 230.panta 9.^{1} punkts, N^{1} sadaļa "Publisko testamentu reģistrs", 259.^{1} un 259.^{2} pants stājas spēkā 2014.gada 1.maijā.

(23.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2013.)

26. Šā likuma 67.[1] pants stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

(09.11.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2019. likumu, kas stājas spēkā 12.12.2019.)

27. Mantojuma lietas, kas līdz Ogres rajona tiesas darbības teritorijas ietveršanai Zemgales apgabaltiesas darbības teritorijā uzsāktas pie Rīgas apgabaltiesas zvērinātiem notāriem Ogrē, tiek pabeigtas vai izbeigtas atbilstoši piekritībai, kāda bija noteikta līdz Ogres rajona tiesas darbības teritorijas ietveršanai Zemgales apgabaltiesas darbības teritorijā.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

28. Līdz Ogres rajona tiesas darbības teritorijas ietveršanai Zemgales apgabaltiesas darbības teritorijā Rīgas apgabaltiesā saņemtās sūdzības par Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāru Ogrē amata darbību tiek izskatītas atbilstoši piekritībai, kāda bija noteikta līdz Ogres rajona tiesas darbības teritorijas ietveršanai Zemgales apgabaltiesas darbības teritorijā.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

29. Līdz 2018. gada 30. jūnijam Rīgas apgabaltiesā saņemtie iesniegumi par šā likuma 80. pantā minēto atļauju došanu saņemt ziņas no Rīgas apgabaltiesas zvērinātu notāru Ogrē lietām, aktiem un apliecinājumiem tiek izskatīti atbilstoši piekritībai, kāda bija noteikta līdz 2018. gada 30. jūnijam.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

30. Šā likuma 45. panta jaunā redakcija, grozījumi 45.[1] panta tekstā un 45.[1] panta papildināšana ar otro daļu (kas paredz zvērinātu notāru apliecināto pilnvarojumu reģistra izveidi), 57. panta trešā daļa (kas paredz zvērinātu notāru apliecināto pilnvarojumu reģistrā norādīt ziņas par pilnvarnieku, pilnvarotāju un ziņas par apliecināto pilnvarojumu un zvērinātu notāru, kurš apliecinājis pilnvarojumu), grozījumi 80. panta pirmās daļas 2. punktā un 80. panta papildināšana ar ceturto daļu (kas paredz deleģējumu Ministru kabinetam noteikt maksu, atbrīvojumus no tās un maksas samazinājumus par atļaujas izsniegšanu, kā arī kārtību, kādā izsniedzama atļauja saņemt ziņas no zvērināta notāra lietām), grozījumi 107.[4] panta otrajā daļā (kas paredz likumisko procentu piedziņas iespēju) un 107.[7] panta pirmās daļas 2. punkta jaunā redakcija un 5. punkts (kas paredz papildu informācijas norādīšanu notariālajā izpildu aktā), kā arī šā likuma E[1] sadaļa "Elektroniskie akti un apliecinājumi" stājas spēkā 2018. gada 1. jūlijā.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

31. Šā likuma 147. panta 6. punkts, 148.[1], 148.[2] un 148.[3] pants (par zvērināta notāra palīga eksāmenu) stājas spēkā 2018. gada 1. septembrī.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

32. Grozījumi šā likuma 75. panta ceturtajā daļā (kas attiecas uz liecinieku identitātes pārbaudi), 151. panta otrā teikuma un 174. panta jaunā redakcija, grozījumi 176. pantā un 230. panta 13. punkts (kas saistīti ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes kompetenci personālvadības jautājumu kārtošanā) stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.

(08.03.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.03.2018.)

33. Šā likuma 65. panta 5.[2] punkts par Latvijā izsniegtu publisku dokumentu legalizāciju ar apliecinājumu *(apostille)* un R sadaļa "Publisku dokumentu legalizācija ar apliecinājumu *(apostille)*" stājas spēkā 2019. gada 1. jūlijā.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

34. Šā likuma grozījumi par 76. panta papildināšanu ar trešo daļu (par biometrijas datu apstrādes sistēmas izmantošanu) stājas spēkā 2019. gada 1. maijā.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

35. Šā likuma 344. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu un 345. panta pirmo daļu (par kredītiestādes, kā arī kapitālsabiedrības, kuras darbības tiesisko pamatu nosaka Attīstības finanšu institūcijas likums, piekrišanas izteikšanu Latvijas Zvērinātu notāru padomes tīmekļvietnē) piemēro, sākot ar 2019. gada 1. maiju.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

36. Šā likuma grozījumi par $6.^1$ panta izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2019. gada 1. jūlijā.

(01.11.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

37. Sūdzības par zvērināta notāra rīcību amata pienākumu izpildē, kā arī sūdzības par atteikšanos izpildīt šos pienākumus, kuras līdz 2021. gada 31. decembrim iesniegtas apgabaltiesās, izskata tā apgabaltiesa, kurai attiecīgā sūdzība iesniegta, un tādā kārtībā, kāda ir spēkā līdz 2021. gada 31. decembrim.

(15.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

38. Zvērinātam notāram, kurš savu biroju reģistrējis Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā, sešu mēnešu laikā pēc tam, kad stājas spēkā grozījumi šā likuma 245. pantā, kas paredz, ka zvērināta notāra biroju veido kā sabiedrību ar ierobežotu atbildību un reģistrē komercreģistrā, jāiesniedz pieteikums komercreģistrā, ievērojot šā likuma prasības. Komercreģistrā reģistrētais zvērināta notāra birojs ir tā zvērināta notāra biroja tiesību un saistību pārņēmējs, kurš bija izveidots līdz dienai, kad stājās spēkā grozījumi šā likuma 245. pantā. Ja zvērināts notārs, kurš savu biroju reģistrējis Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā, šajā termiņā nav vērsies Latvijas Zvērinātu notāru padomē piekrišanas saņemšanai zvērināta notāra biroja reģistrācijai komercreģistrā, Latvijas Zvērinātu notāru padome pieņem lēmumu par biroja tiesībspējas zaudēšanu un piecu dienu laikā lēmumu nosūta Valsts ieņēmumu dienestam. Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz Latvijas Zvērinātu notāru padomes lēmumu, izslēdz zvērināta notāra biroju no Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra. Ja zvērināta notāra birojs šajā pārejas noteikumu punktā noteiktajā kārtībā tiek izslēgts no Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra, par izslēgtā zvērināta notāra biroja nokavētajiem nodokļu maksājumiem ir atbildīgs konkrētais zvērināts notārs.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021. Punkta numerācija grozīta ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

39. Latvijas Zvērinātu notāru padome, pieņemot lēmumu par piekrišanu reģistrēt zvērināta notāra biroju komercreģistrā, vienlaikus lemj par tā zvērināta notāra biroja izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra, kurš bija izveidots līdz dienai, kad stājas spēkā grozījumi šā likuma 245. pantā, kas paredz, ka zvērināta notāra biroju veido kā sabiedrību ar ierobežotu atbildību un reģistrē komercreģistrā. Latvijas Zvērinātu notāru padome piecu dienu laikā lēmumu nosūta Valsts ieņēmumu dienestam. Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz Latvijas Zvērinātu notāru padomes lēmumu, izslēdz zvērināta notāra biroju no Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021. Punkta numerācija grozīta ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

40. Grozījumi šā likuma 326. un 339. pantā attiecībā uz regulas Nr. 2019/1111 piemērošanu stājas spēkā 2022. gada 1. augustā.

(14.10.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.11.2021. Punkta numerācija grozīta ar 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

41. Mantojuma lietas, kas uzsāktas līdz 2024. gada 31. decembrim, tiek pabeigtas vai izbeigtas atbilstoši

regulējumam, kas bija spēkā līdz 2024. gada 31. decembrim.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs A. GORBUNOVS

Latvijas Republikas Augstākās Padomes sekretārs I. DAUDIŠS

Rīgā 1993. gada 1. jūnijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"